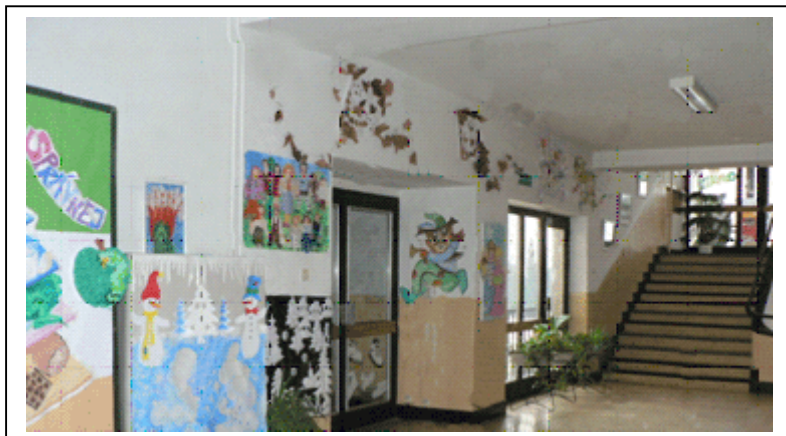
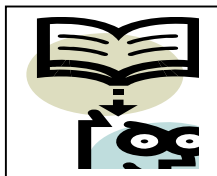

Základná škola, Vrútocká 58 , 82104 Bratislava

Školský vzdelávací program
pre 2. stupeň ZŠ –ISCED 2
7. ročník – Školský rok 2010/2011

Školský vzdelávací program

Základná škola – 2. stupeň

Názov-motto: „Každý môže dostať šancu byť uvedomelý, produktívne mysliaci, skutočný víťaz“

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania : ISCED 2

Dĺžka štúdia: 3- ročná

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **štátna**

Predkladateľ:

Základná škola, Vrútocká 58, Bratislava 2

Názov školy:

ZÁKLADNÁ ŠKOLA

Adresa:

VRÚTOCKÁ 58, 821 04 BRATISLAVA II

IČO:

31780831

Riaditeľ školy:

RNDr. DARINA BEZÁKOVÁ

Koordinátor pre tvorbu ŠKVP:

EDITA ZLIEVSKÁ, zástupkyňa riad. školy pre 2. stupeň

Zriaďovateľ:

Mestská časť Bratislava - Ružinov

Adresa:

Mierová 21, 827 05 Bratislava

Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy/ školského zariadenia: 31. 8. 2010

Dátum prerokovania v rade školy/ rade školského zariadenia: 9. 9. 2010

Platnosť dokumentu od : 1. 9. 2010

Podpis riaditeľa :

I. Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy

Škola patrí do zriaďovateľskej pôsobnosti MČ Bratislava- Ružinov. Je jedinou školou v lokalite Trnávka, situovaná v príjemnom a tichom prostredí Rapošovho parku. Štruktúrou je úplná, počet žiakov v priebehu roka kolíše od 270 do 320. Počet žiakov a tried podľa ročníkov:

Počet žiakov: 317 + 28 žiakov Kurzuz na doplnenie základného vzdelania

1. stupeň : 10 tried- 184 žiakov 2. stupeň : 8 tried – 133 žiakov ŠKD : 5 tried -123 žiakov

1. ročník :	3 triedy	5. ročník :	2 triedy	1.oddelenie:	1.a+ 1.b
2. ročník :	2 triedy	6. ročník :	1 trieda	2.oddelenie:	1.b +1.c
3. ročník :	3 triedy	7. ročník :	1 trieda	3.oddelenie:	2.a+3.c+4.a
4. ročník .	2 triedy	8. ročník :	2 triedy	4.oddelenie:	2.b+3.c+4. +5.a
		9. ročník :	2 triedy	5. oddelenie:	3.a+3.b

2. Charakteristika žiakov

Naša škola je jedinou školou v lokalite Trnávka. Spádová oblasť dochádzania žiakov do školy sú všetky ulice z Trnávky a Studená ulica z príľahlej oblasti Zlaté piesky. Zo všetkých žiakov je 32 začlenených, so vzdelávaním ktorých máme niekoľkoročné skúsenosti. Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami majú diagnostikované väčšinou komunikačné poruchy učenia a správania. Žiaci našej školy dosahujú vo všeobecnosti priemernú úroveň, majú slabé vôľové vlastnosti, malú ctižiadosť k dosiahnutiu lepších vyučovacích výsledkov. Potrebujú neustále povzbudzovanie a motiváciu k sebaapresadeniu. Na 1. stupni však pribúdajú usilovní a talentovaní žiaci každý rok vo väčšom počte.

3. Charakteristika pedagogického zboru- personálne zabezpečenie

Počet učiteľov je dostatočný, kolíše v rozpätí od 24 do 29; v tomto školskom roku -25, (z nich 2 muži)

1. stupeň – 12 učiteľov, ŠKD- 5 vychovávateľiek – odborná a pedagogická spôsobilosť : 100 %
2. stupeň – 13 učiteľov(vrátane výchovného poradcu)-odborná a pedagogická spôsobilosť: 96 %
1 školský špeciálny pedagóg na plný úväzok, 1 školský psychológ na plný úväzok,(spomedzi učiteľov :
1koordinátor protidrogovej prevencie, 1 koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu, 1 koordinátor environmentálnej výchovy a 1 koordinátor školy podporujúcej zdravie).

Spolu: pedagogických zamestnancov : 30 odborných zamestnancov: 2

Ďalšie personálne zabezpečenie školy : 1tajomníčka a personalistka školy, 1 ekonómka školy, 1 školník, 3 upratovačky, 1 vedúca školskej jedálne, 4 kuchárky.

Spolu : 43 zamestnancov

4. Dlhodobé projekty

Škola každoročne realizuje – krátkodobé i dlhodobé projekty v spolupráci s inými organizáciami, napr.: protidrogové programy, environmentálne a sociálne programy, programy dopravnej výchovy, projekt kariérového poradenstva, športové projekty, (napr.Otvorená škola- oblasť športu), projekty IKT, projekty UNICEFU, stretnutia s významnými osobnosťami a pod.

5. Spolupráca s rodičmi a inými subjektami

5. 1. Údaje o rade školy

Termín ustanovenia rady školy	25. 6. 2008	—
	Meno a priezvisko	Zvolený / delegovaný za
Predseda rady školy	Mgr. Iveta Matulová	pedagogický zamestnanec školy
Podpredseda rady školy	Ing. Anna Valková	nepedagogický zamest. školy
Zapisovateľ	PaedDr.Marta Balážová	pedagogický zamestnanec školy
Členovia	Ing. Pavol Šmilňák	poslanec miestneho zastupiteľstva
	Peter Izdenczy	rodič
	Ing. Mária Halpertová	rodič
	Mgr. Jana Širková	rodič
	Ing.Vanda Bednáriková	rodič
	PaedDr.Zuzana Kurucová	poslankyňa miestneho zastupiteľ.
	JUDr. Miloslav Hrádek	poslanec miestneho zastupiteľstva
	Ing. Peter Turlík	poslanec miestneho zastupiteľstva
Počet zasadnutí RaŠ v šk. roku	3	

5. 2. Spolupráca s rodičmi :

Rada rodičov sa stretáva 5-krát do roka, počas rodičovských združení, pri 95 %-nej účasti všetkých rodičov, jej činnosť má dobrú úroveň. Rodičia sa spolupodieľajú na riešení niektorých problémov a škola ich pomoc vo veľkej miere pociťuje. Žiadala by sa však ešte väčšia aktivita zo strany ostatných rodičov, hlavne ich spolupráca pri výchove a vzdelávaní detí, väčšia účasť na RZ (hlavne 2. stupeň) a viac sponzorskej pomoci a darov. Možno konštatovať, že naše požiadavky sa snaží rada rodičov vždy splniť. Každá konzultácia s rodičmi je vedená v priateľskej atmosfére bez konfliktov a vedie k úspešnému riešeniu problému s kompromisným stanoviskom. Trepezlivý prístup k deťom a rodičom, sústavné pôsobenie na rodičov vedie k zmene povedomia rodičov pozitívnym smerom.

5. 3. Spolupráca s inými subjektami :

1. spolupráca s Občianskym združením Trnávka
2. spolupráca s MŠ Piesočná a Rádiová v Trnávke
3. spolupráca s Klubom dôchodcov v Trnávke
4. spolupráca s miestnou knižnicou v Trnávke
5. spolupráca so strediskom environment. výchovy pri MÚ Ružinov
6. spolupráca s KR PZ BA II

7. spolupráca s agentúrou špecializovaných služieb -Autisti
8. spolupráca s CVČ ESKO na súťažiach, olympiádach, športových a voľnočasových aktivitách
9. spolupráca s CPPP a P v BA
10. spolupráca so ZPS chemickou, SOŠ na Ivánskej ceste a inými SŠ v BA
11. spolupráca s UPSVaRom v BA pri riešení závažných vých.- vzdelávacích problémov žiakov
12. spolupráca s DK Ružinov účasťou na kultúrno-vzdelávacích podujatiach žiakov
13. spolupráca s MPC Ševčenkova a MPC Tomašíkova v Bratislave na ďalšom vzdelávaní ped. zamestnancov
14. spolupráca s MÚ Ružinov vo všetkých oblastiach riadenia školy
15. spolupráca s dopravným podnikom a dopravným ihriskom
16. spolupráca s redakciou novín Ružinovské Echo a TV Ružinov
17. spolupráca s Colným úradom v BA
18. spolupráca s Ligou proti rakovine
19. spolupráca s Červeným krížom
20. spolupráca s OZ Človek v ohrození
21. spolupráca so Zbernými surovinami v BA 2
22. spolupráca s firmou RAJO – mliečny program
23. spolupráca s LVS na Hrdličkovej ul., ŠZŠ na Nevádzovej, Karpatskej ulici a Jelenej ulici
24. spolupráca so špeciálno-pedagogickou poradňou na Háľkovej ulici

6. Priestorové a materiálne-technické podmienky školy

6.1 Priestorové podmienky školy

Priestorové podmienky školy plne vyhovujú každodennej prevádzke vých.-vzdeláv. procesu. Budova školy je dostatočne veľká, zateplená s novou fasádou, triedy sú svetlé, čisté, priestranné, vyhovujúce psychohygienickým potrebám žiakov /nové plastové okná, žalúzie, umývadlo, odpadkový kôš/. Sociálne zariadenia na všetkých 4 poschodiach sú zrekonštruované, a tiež sprchy, soc.zariadenia a šatne pri telocvični. Vo všetkých soc. zariadeniach tečie teplá a studená voda. V škole využívame 17 tried, tieto odborné učebne : veľkú telocvičňu, 1väčšiu spoločenskú miestnosť-cvičebňu, kuchynku, knižnicu, PC učebňu a jazykové laboratórium, menšiu spoločenskú miestnosť. Vyučujúci využívajú 1 zborovňu, 11 kabinetov. Každá trieda má svoju priestrannú šatňu. Škola má 1 veľké školské ihrisko s bežeckou antukovou dráhou, pevno zabudovaným basketbalovým košom, pevno zabudovanými 2 ks hádzanárskych bránok, pieskové doskočisko s rozbehovou dráhou, školský areál ŠKD, záhradu, veľký areál, plný zelene a stromov. Antuková dráha je čiastočne zarastená burinou, potrebujeme do nej investovať, podávame každoročne projekty na zrenovovanie športových objektov.

6.2 Materiálne-technické podmienky školy

- Z fondu RZ OZ Trnávka sa každý rok zakúpi nové lavice a stoličky pre 1- 3 triedy
- dostatočné množstvo výpočtovej techniky ktorá je priebežne dopĺňaná a modernizovaná, internet v kanceláriách vedenia školy, v zborovni, v kabinetoch školského špeciálneho pedagóga, školského psychológa, výchovného poradcu, v 24 PC v PC učebni a jazykovom laboratóriu so slúchadlovou zostavou
- dostatočné množstvo kancelárskej techniky a audio a video techniky, 2 ks -interaktívna tabuľa – ako učebné pomôcky pre žiakov
- zabezpečovacie signalizačné zariadenie školy
- chýbajú odborné učebne – využívajú sa ako kmeňové triedy
- vybavenosť nábytkom v jednotlivých učebniach , kabinetoch a kanceláriách je dostatočná, avšak tento nábytok je zastaralý a opotrebovaný. Modernizácia je finančne nákladná a z rozpočtových zdrojov nie je možná. Finančné prostriedky z prenájmov sa zatiaľ využívajú na dôležitejšie rekonštrukčné práce, ale v budúcnosti počítame aj s touto možnosťou modernizácie
- vybavenosť učebnými pomôckami je v celku dostačujúca, zastaralé pomôcky sa postupne každý rok vymieňajú za modernejšie na zefektívnenie vyučovania

7. Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, treba klásť dôraz na: upravené a estetické prostredie tried, školského dvora, chodieb, aktuálne informácie o aktivitách školy na informačných tabuliach a nástenkách, budovanie priateľskej atmosféry medzi žiakmi navzájom a medzi žiakmi a pedagógmi.

7. 1 Psychohygienické podmienky

1. Dodržiavanie pitného režimu prostredníctvom nápojových automatov, školského bufetu, mliečného programu a programu ovocných štiav RAJO
2. Dodržiavanie desiatovej prestávky a veľkej prestávky pre zdravý pohyb detí
3. Dodržiavanie BOZP, organizačného a pracovného poriadku
4. Rozvrh hodín žiakov a pedagógov spĺňa psychohygienické podmienky
5. Popoludňajšie vyučovanie obmedzené iba na 3 vyuč. hodiny – výchovné predmety
6. Každý rok sa uskutoční škola v prírode a lyžiarsky kurz
7. Poskytujeme služby škol. špec. pedagóga a šk. psychológa, vých. poradcu žiakom a rodičom
8. Zrekonštruované všetky soc. zariadenia
9. Priestranné kabinety na prípravu a oddych ped. zamestnancov
10. Veľký areál školy - zdravý pohyb žiakov
11. Obеды zabezpečované šk. jedálňou
12. Každá trieda má svoju vlastnú šatňu
13. Návšteva kultúrnych podujatí, výlety, exkurzie žiakov
14. Posedenia zamestnancov pri rôznych príležitostiach- odbúravanie pracovného stresu
15. Hygienické potreby všetkých žiakov v každej triede
16. Samostatné triedy žiakov v ŠKD a samostatný areál hier pre žiakov ŠKD
17. 2x do roka vykonaná deratizácia budovy školy
18. Veľká telocvičňa s príslušným sociálnym zariadením

8. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie, poučenie žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru, pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov revízií.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

1. Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Hlavné všeobecné ciele :

- a) nadaných žiakov vyzdvihnúť
- b) nepriebojných žiakov povzbudiť
- c) žiakov s poruchami učenia začleniť

Hlavné konkrétne ciele : Chceme, aby žiaci získali potrebné vedomosti a zručnosti, aby ich vedeli vždy správne použiť, aby si rozvíjali kľúčové spôsobilosti. Znamená to, aby boli komunikatívni, flexibilní, tvoriví, vedeli si vyhľadávať informácie, vedeli prezentovať svoju prácu. Dôležité je, aby sa nezabudlo ani na vedomosti ani na spôsobilosti. To znamená, že ak chceme, aby žiaci boli komunikatívni, je potrebné, aby vedeli, o čom majú komunikovať, ak majú vyhľadávať informácie musia vedieť, aké informácie majú hľadať, ako ich zaradiť do systému.

Ďalšie ciele:

- posilniť úlohu a motiváciu učiteľov, ich profesijný a odborný rast
- podporovať talenty, osobnosť a záujmy každého žiaka
- skvalitniť spoluprácu s rodičmi, verejnosťou a inými školami aj v zahraničí

- zaviesť nové formy a metódy práce

Konkrétna realizácia :

Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch a hlboké odborné vedomosti vo všetkých zvolených voliteľných predmetoch.

Dá šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech

Škola zabezpečí podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní. Naším princípom je, aby každý žiak v škole zažil úspech

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami majú vypracovaný individuálny výchovno-vzdelávací program.

Výchovno-vzdelávaciu činnosť smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.

Pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu.

Dosiahnuť zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT žiakov v našej škole.

Zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.

Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie.

Vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov.

V spolupráci s rodičmi žiakov vychovávať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

Veľký dôraz budeme hneď od začiatku klásť na vytvorenie dobrého tímu v triede, na rozvíjanie sebazoznania a sebahodnotenia žiaka. Cieľom bude, aby žiaci získali dobrý učebný štýl, poznali svoje silné a svoje slabé stránky. Vyčleníme hodiny na relaxačné cvičenia pre žiakov aj učiteľov.

2. Zameranie školy

Chod školy vychádza z jej tradícií a špecifik, ktorými sa už dlhšie vyznačuje ako jediná škola v lokalite Trnávka, patriacej do mestskej časti Ružinov. Sme menšia škola, počet žiakov sa za posledných päť rokov pohybuje v rozpätí 270 až 320 a z nich 95 % pochádza z Trnávky. Mnohí žiaci prichádzajú do 1. ročníka ustráchaní, nepriebojní, odmietajú vyniknúť, naopak, iní, talentovaní školu reprezentujú na mnohých súťažiach. Cieľom nášho pôsobenia a riadenia je pripravovať všetkých žiakov na život v 3. tisícročí, na nový životný štýl, ku ktorému z morálneho hľadiska patria:

- správny vzťah k sebe, spolužiakom, dospelým

- správny rebríček životných hodnôt

- kladný vzťah k spravodlivosti

- správny vzťah ku komunikácii, k sebahodnoteniu, sebaapresadzovaniu, sebaralizácii a uplatneniu v živote

- správny vzťah ku zdravému spôsobu života bez škodlivých telesných a zdravotných návykov

Objem pridelených finančných prostriedkov na optimálny chod školy však postačuje iba školám s dostatočným počtom žiakov, s väčšou naplnenosťou. Menšie školy však na nižší počet žiakov

častočne doplácajú, pretože množstvo financií nestačí pokryť mzdové a prevádzkové náklady škôl. Udržať hospodársky chod školy, školského klubu a školskej jedálne nie je v dnešnom finančne znevýhodnenom školstve vôbec jednoduchý.

Riadenie musí byť z tohto dôvodu zamerané na získavanie finančných prostriedkov zo štátneho i mimorozpočtového (mimoštátneho) zdroja. Všetky školské i mimoškolské aktivity musia smerovať k dôležitému cieľu – získaniu nových žiakov , príchodom ktorých sa zvyšuje aj prílev finančných prostriedkov zo štátnej dotácie. To je v súčasnom vysokokonkurenčnom školskom prostredí veľmi ťažké. Sľubným by mohla byť výstavba nových bytov a rodinných domov v Trnávke a zároveň presvedčivosť našej školy pre rodičov pri výbere budúcej školy. Všetky popoludňajšie aktivity by mali smerovať k získaniu prostriedkov zo súkromného zdroja (prenájom). Jedným z najväčších finančných zdrojov by malo byť OZ Trnávka, z ktorého očakávame podporu zo strany rodičov a inej občianskej verejnosti. Motivačným prvkom výchovno – vzdeláv. procesu by malo byť podávanie projektov, vyhlásených MŠ SR na finančné granty a ich realizácia. Pre správny chod školy je tiež dôležité vytvoriť priaznivú pracovnú atmosféru bez stresu, nervozity a zbytočného napätia.

Chod školy musí nadväzovať na špecifiká, v ktorých škola vynikla, naďalej ich rozvíjať a upevňovať.

Oblasti, v ktorých škola dosahuje :

- **dobré výsledky**
 1. výtvarné súťaže
 2. športové súťaže
 3. recitačné súťaže
 4. práca s integrovanými žiakmi
 5. počet aktivít do ktorých sa škola zapojila, alebo ktoré organizovala
 6. počet individuálnych vzdelávaní, kurzov, seminárov a prednášok zamestnancov počas šk. roka

- **nedostatky vrátane návrhov opatrení**
 1. vyššia absencia žiakov zo soc. znevýhod. prostredia - **opatrenie:** pravidelná evidencia a vykazovanie absencie na MÚ oddeleniu školstva a soc. politiky, spolupráca s UPSVaRom, pozývanie rodičov a pohovor s nimi
 2. priemerný prospech žiakov školy, spôsobený väčším počtom detí rodičov so stredoškolským a základným vzdelaním a väčší počet detí zo soc. znevýhod. prostredia – **opatrenie:** individuálny prístup zo strany pedag. zamestnancov
 3. menší počet žiakov intelektovo nadaných
 4. väčší počet individuálne integrovaných žiakov - opatrenie: systematická práca škols. špec. pedag. a škols. psychológa + individuálny prístup učiteľov v spolupráci so ŠPP a CPPPaP
 5. slabá ústretovosť zo strany časti rodičovskej verejnosti vyplývajúca z predchádzajúcich bodov-
opatrenie: úzka spolupráca s Radou rodičov a Radou školy, zapájanie rodičov do školských aktivít
 6. slabšia účasť rodičov v niektorých triedach 2. stupňa na rodičov. Združeníach, vyplývajúca z predchádzajúcich bodov
opatrenie: úzka spolupráca s Radou rodičov a Radou školy, zapájanie rodičov do školských aktivít

Reálne ciele a aktivity

a) v oblasti výchovno–vzdelávacieho procesu/vrátane materiálo-technického zabezpečenia/:

- ☉ Pravidelne reprezentovať školu v telesnej výchove a získať umiestnenie od 1. po 3. m. v okresných a krajských športových súťažiach

- ⊗ Pravidelne reprezentovať školu vo výtvarných súťažiach, najmä Európa v škole a získať 1-3. miesto
- ⊗ Využívať PC zručnosti pedagogických zamestnancov, ktorí všetci získali certifikát spoločnosti mc.edu.s.r.o. o IKT a zdokonaľovať metodické postupy pri vyučovaní
- ⊗ Zaviesť internet do všetkých kabinetov pedagog. zamestnancov
- ⊗ Pravidelne obnovovať a dopĺňať internetovú stránku školy
- ⊗ Pravidelne obstarávať nové potrebné pomôcky pre vyučovací proces
- ⊗ Každý rok zakúpiť lavice a stoličky pre jednu až dve triedy
- ⊗ So súhlasom RŠ a RR nainštalovať kamerový systém školy a kódovaného vrátnika a zvýšiť tak bezpečnosť žiakov i zamestnancov školy
- ⊗ Získať fin. prostriedky z projektov Otvorená škola a iných projektov
- ⊗ Pokračovať v projektoch Správaj sa normálne a Prevencia kriminality v spolupráci s KR PZ v Bratislave a MV SR
- ⊗ Pokračovať v projektoch SEV pri MÚ Ružinov v oblasti environmentálnych aktivít
- ⊗ Pokračovať v práci na projektoch Škola podporujúca zdravie, Infovek, Otvorená škola – oblasť športu, Adamko hravo – zdravo, Noc v knižnici, UNICEF, Detský čin roka a i.
- ⊗ Pokračovať v projekte Kariérového poradcu, zameraného na správnu orientáciu v kariére pre ž. 9. roč., zapájať do projektu aj žiakov nižších ročníkov
- ⊗ Pokračovať v práci s 0- tým ročníkom pre žiakov s odloženou školskou dochádzkou
- ⊗ Spoločnou prácou a vzťahmi –učiteľ- žiak – rodič udržať talentovaných žiakov 5. ročníka, aby neodchádzali na gymnáziá
- ⊗ Zrekonštruovať priestory nad školskou jedálňou, zriadiť v ňom 3 oddelenia ŠKD, zmodernizovať ich novým zariadením a pomôckami
- ⊗ Realizovať kurzy a vzdelávania pre pedagog. zamestnancov ohľadom nových foriem výchovno-vzdeláv. práce
- ⊗ Opraviť drevený obklad v telocvični, vyčistiť a premaľovať radiatory
- ⊗ Novým projektom škol. psychológa a škol. špec. pedagóga pomáhať žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- ⊗ Podporovať vyučovací proces formou dňa otvorených dverí, školy v prírode, lyžiarskeho a plaveckého výcviku, poznávacích exkurzií do zahraničia

b) v oblasti mimovyučovacích aktivít / vrátane materiálno-technického zabezpečenia/ :

- ⊗ Pokračovať v popoludňajšej krúžkovej činnosti na vzdelávacie poukazy a prispieť k čo najväčšej spätosti žiakov so školou, zabrániť bezcieľnému túlaniu žiakov po uliciach
- ⊗ Organizovať hromadné kultúrne aktivity a podujatia na kultúrne poukazy a splniť ich pôvodný zámer – prezentovať dostupnou formou kultúru všetkým žiakom bez rozdielu
- ⊗ Pozývať do školy každý rok jednu osobnosť z politického, kultúrno-spoločenského života, napr. Františka Mikloška – bývalého učiteľa našej školy, Dušana Rapoša – režiséra, podľa otca ktorého bol pomenovaný park pri škole, Borisa Al-Kalagiho – bývalého žiaka našej školy, výborného dabingového herca,
- ⊗ Svojpomocne, brigádnicke vymaľovať triedy, udržiavať areál školy
- ⊗ Zakúpiť univerzálne brány pre futbal, hádzanú, basketbalové koše a zabudovať ich na školskom ihrisku, vybudovať čelné oplotenie ihriska
- ⊗ Prezentovať školu v médiách ale hlavne osobnými stretnutiami s rodičmi predškolákov v MŠ
- ⊗ Podporovať stretávanie žiakov detského parlamentu, zloženého zo zástupcov tried 4. ročníka a 2. stupňa
- ⊗ Vymeniť lavičky v areáli ŠKD – vytvoriť malú školu v prírode
- ⊗ Pokúsiť sa v spolupráci s autoškoolou a ministerstvom dopravy vybudovať v areáli ŠKD dopravné ihrisko
- ⊗ Zmodernizovať školskú knižnicu a napojiť ju na IKT – využívať ju na rôzne besedy so spisovateľmi, súťaže v prednese
- ⊗ Naďalej získať fin. prostriedky z prenájmov telocvične, bytu p. školníka, zubnej ambulancie, zo zberu papiera a pod.
- ⊗ Školu zviditeľniť v celoslovenskom školskom časopise „Pán učiteľ“
- ⊗ Pravidelne sa zúčastňovať stretnutí riaditeľov škôl celého Slovenska na pôde ZŠŠS a prispievať k výmene skúseností na poli riadenia

- ⊗ Vybudovať posilňovňu v náradovni telocvične alebo v suteréne, ktorá by slúžila žiakom, všetkým zamestnancom i rodičom
- ⊗ Obnovovať v spolupráci so zriaďovateľom –MÚ Ružinov zariadenie školskej kuchyne a jedálne a dohliadať na zdravé stravovanie žiakov

Stupeň vzdelania

ISCED 2

3. Profil absolventa

Absolvent 2. stupňa našej školy by mal svojim vystupovaním robiť dobré meno škole, byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy, byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti, byť schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie, vedieť uzatvárať kompromisy, byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií a prezentovať ich, osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami, ovládať základy svetového jazyka, mať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy. Sme škola a ako vzdelávacia inštitúcia sa nevzdávame ani úlohy výchovy, preto chceme, aby náš absolvent bol aj usilovný, svedomitý, samostatný, čestný.

Škola postupuje podľa Metodického pokynu č.7/2009- R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy, článku 4 (postup pri hodnotení žiaka), bodov 12, 13,14, 15, 17, 18 a 20:

Po splnení podmienok a ukončení denného štúdia nižšieho stredného vzdelávania (2. stupeň ZŠ) v 9. ročníku ZŠ sa uvedie každému žiakovi na konci klasifikačného obdobia –na konci školského roka do doložky vysvedčenia prvýkrát text: „ Žiak/žiačka získal/la nižšie stredné vzdelanie.“

Začlenenému žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa každý rok v doložke na vysvedčení na konci školského roka uvedie: „ Žiak /žiačka sa vzdelával/la podľa individuálneho vzdelávacieho programu.“

4. Pedagogické stratégie

Vo všetkých predmetoch podporujeme vyučovanie pomocou didaktickej techniky, názorných pomôcok ,s využitím IKT, vyučovanie pomocou diskusií, kurzov, projektov, tematických exkurzií, výletov , školy v prírode, vystúpení, zapojení rodičov , dňa otvorených dverí a iných aktivít.

V oblasti rozumovej výchovy je naším cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie.

Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností.

Školský špeciálny pedagóg a školský psychológ poskytnú odbornú pomoc žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ich rodičom a zamestnancom školy **formou nového projektu.**

Práca v oblasti environmentálnej výchovy je na našej škole veľmi bohatá. Aktivity sú zapracované do všetkých predmetov, hlavne prírodovedných.

Pri prevencii drogových závislostí sa chceme zamerať aj na iné aktivity ako besedy. I napriek tomu, že s tvrdými drogami sme sa nestretli, treba sústavne pôsobiť proti fajčeniu a alkoholickým nápojom cez koordinátora, rodičov a všetkých vyučujúcich, účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom.

Budeme sa snažiť dôsledne vychádzať z potrieb žiakov a motivovať ich do učenia pestrými formami výučby-hlavne **zážitkovým vyučovaním**

Chceme si všímať ich talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ho do maximálnej možnej miery. Viac budeme preferovať samostatnú prácu žiakov a ich cieľavedomé zvládanie učiva.

Dôležitým odporúčaním do budúceho šk. roka je pre nás **potreba orientácie na pozitívne hodnotenie žiakov**, najmä slaboprospeievajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie.

Delenie žiakov na skupiny :

Na hod. cudzieho jazyka deliť žiakov do najvyššieho počtu 17

Na hod. telesnej výchovy deliť žiakov do najvyššieho počtu 25

Na hod. etickej a náboženskej výchovy deliť žiakov do najvyššieho počtu 20

Na hod. technickej výchovy deliť žiakov do najvyššieho počtu 17

Na hod. informatiky deliť žiakov do najvyššieho počtu 12

5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

a) Žiaci so zdravotným znevýhodnením- počet : **32** z toho 9 ž. na 1. st. a 23 ž. na 2. stupni

- spolupráca so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie (centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie), resp. so špeciálnou školou,
- odborné personálne zabezpečenie (servis špeciálneho pedagóga, psychológa, logopéda, výchovného poradcu, asistenta učiteľa, absolvovaná odborná príprava pedagogických pracovníkov školy), utvorenie a práca odborného tímu,
- spolupráca s rodičmi a ďalšími subjektami podľa potreby,
- materiálne zabezpečenie pre vzdelávanie týchto žiakov (špeciálne učebnice, učebné a kompenzačné pomôcky a pod.),
- individuálny výchovno-vzdelávací program- vypracováva ho triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom; spolupráca so zákonným zástupcom

b) Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia - počet : približne 20, oficiálne vedení na UPSVaRe: 6- 10 žiaci, ich počet v priebehu roka kolíše

6. Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

1. Multikultúrnú výchovu začleníme do jednotlivých učebných osnov predmetov dejepis, etická výchova geografia, výtvarná výchova, hudobná výchova.

2. Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať formou kurzu so psychológom v septembri a v októbri časovej dotácii 5 hodín.

3. Environmentálnu výchovu začleníme do učebných osnov a časovotematických plánov všetkých predmetov.

4. Mediálnu výchovu začleníme do učebných osnov slovenského jazyka, občianskej výchovy, etickej výchovy.

5. Dopravnú výchovu budeme realizovať na dopravnom ihrisku v špecializovaných kurzoch v priebehu škol. roka, tiež formou projektu **Póla radí deťom**.

6. Ochranu života a zdravia budeme realizovať formou účelového cvičenia 2-krát v priebehu škol. roka v dĺžke 5 vyučovacích hodín- teoretickej časti a praktickej časti / pobyt v prírode/

7. Tvorbu a prezentáciu projektov budeme realizovať v predmetoch SJL, M, Prv pomocou IKT.

III. Vnútny systém kontroly a hodnotenia

Vnútny systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodického pokynu č. 7/2009-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy . Na spätnú väzbu medzi žiakom a zákonným zástupcom budeme využívať **žiacku knižku a internetovú žiacku knižku**.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných.

Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka.

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

2. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov sa bude realizovať na základe :

- Pozorovania (hospitácie)
- Rozhovoru
- Výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.)
- Sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Záverečným hodnotiacim pohovorom a záznamom pedag. a odborných zamestnancov na konci školského roka

3. Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je:

- aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na nich kladené,

- aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠKVP.

Dôraz je kladený na:

-konštatovanie úrovne stavu,

- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepcnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe a ich reálnosť a stupeň dôležitosti
- Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Hodnotenie môže byť realizované záverečnou správou o výchovno-vzdelávacej činnosti žiakov za každý školský rok, prípadne formou webovej stránky

Monitorujeme priebežne:

- Podmienky na vzdelanie
- Prostredie – klímu školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Kvalita výsledkov

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

O kľúčových kompetenciách sa zvykne hovoriť ako o novom fenoméne vo vzdelávaní. Tento pojem vznikol v približne 70-tych rokoch 20 storočia v oblasti ekonómie, kde predstavoval súbor špecifických požiadaviek na uchádzača o prácu. Do oblasti vzdelávania prešiel koncom 90-tych. Ak vezmeme v úvahu čas, ktorý ubehol odvtedy, čo sa začali pedagógovia venovať kľúčovým kompetenciám, je celkom pochopiteľné, že teória kľúčových kompetencií nie je ešte úplne sformovaná a taktiež ešte neexistuje ucelená a všeobecne prijatá definícia

klúčových kompetencií. Pre vytvorenie bližšej predstavy uvádzam nasledujúce dve definície klúčových kompetencií. Ako prvú uvediem definíciu klúčových kompetencií, ktorú uvádza profesor Turek vo svojej publikácii *Ključové kompetencie* : „Kompetencia je správanie (činnosť alebo komplex činností), ktoré charakterizuje vynikajúci výkon v niektorej oblasti činnosti. Klúčové kompetencie sú najdôležitejšie kompetencie z množiny kompetencií. Sú vhodné na riešenie celého radu väčšinou nepredvídateľných problémov, ktoré umožnia jedincovi úspešne sa vyrovnáť s rýchlymi zmenami v práci, osobnom i spoločenskom živote.“

Kontrolný a hodnotiaci systém musí na ZŠ prechádzať zmenami, pretože nimi prechádza celá škola. Vplyv týchto zmien pociťujú nielen učitelia, ale aj žiaci a ich rodičia. Najdôležitejšie kritéria hodnotenia ich výchovno – vzdelávacej činnosti je potrebné zmeniť a presne definovať. Definovanie kritérií evalvácie prinesie súbor identifikátorov, ktoré efektívnejšie a kvalitatívnejšie zmapujú napĺňanie jednotlivých častí výchovno – vzdelávacieho procesu. Východiskom pre tvorbu kritérií klúčových kompetencií sú samotné ciele vzdelávania. Klúčové kompetencie na ZŠ tvoria :

U učiteľa:

1. Dosahovanie vzdelávacích cieľov
2. Rozvoj učenia žiakov
3. Podpora práce s informáciami
4. Podpora sociálnych, komunikačných, pracovných zručností
5. Podpora evalvácie a autoevalvácie

U žiaka:

1. Dosahovanie vzdelávacích cieľov
2. Podpora učenia sa
3. Podpora práce s informáciami
4. Podpora sociálnych, komunikačných a pracovných zručností
5. Podpora spätnej väzby

1.Matrica výrokov kompetencie k dosahovaniu vzdelávacích cieľov

P.č.	Výrok	1	2	3	4
1.	Nadväzuje na učivo v súlade s ČTP				
2.	Stanovuje ciele v súlade so štandardami				
3.	Prezentuje učivo vecne správne				
4.	Podporuje chápanie súvislosti				
5.	Usmerňuje činnosť žiakov k naplneniu cieľov				
6.	Vyžaduje dôsledné plnenie pravidiel a zásad				
7.	Zaraďuje metódy vedúce k samostatným záverom				
8.	Dodržiava obsah v súlade s osnovami				

IV. Školský učebný plán pre 7. ročník

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Počet hodín v týždni			Poznámky
		<u>Povinné</u>	<u>Voliteľné</u>	<u>Spolu</u>	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk	4	1	5	Potreba posilniť
	Anglický jazyk	3		3	
	Nemecký jazyk	1	1	2	Potreba posilniť
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3,5	1,5	5	Potreba posilniť
	Informatika	0,5	0,5	1	Potreba posilniť
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	1	2	Potreba posilniť
	Geografia	1		1	
	Občianska výchova	1		1	
Človek a hodnoty	Etická výchova / náboženská výchova	1		1	
Človek a svet práce	Technika	0,5		0,5	Nový predmet
	Svet práce	0,5		0,5	Nový predmet
Človek a príroda	Biológia	1,5	0,5	2	Potreba posilniť
Človek a príroda	Fyzika	1		1	

Človek a príroda	Chémia	0,5	0,5	1	Potreba posilniť
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1		1	
	Hudobná výchova	1		1	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2	
Spolu		24	6	30	

Poznámky k deleniu tried: trieda sa bude deliť v predmetoch: anglický jazyk, nemecký jazyk a informatika na 2 skupiny

V. UČEBNÉ OSNOVY PREDMETOV V 7. ROČNÍKU

Predmet: Matematika

1. Charakteristika učebného predmetu

Učebný predmet matematika na 2. stupni ZŠ je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky parlament:

„Matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Vychádzajúc z dobrých numerických znalostí sa dôraz kladie na postup a aktivitu, ako aj na vedomosti. Matematická kompetencia zahŕňa na rôznych stupňoch schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).“ Rozvíjaním myslenia na rôznej úrovni, schopnosti používať vzorce, modely, diagramy, grafy a tabuľky v rôznych situáciách sa matematika stáva prostriedkom, ktorý umožňuje riešenie rôznych úloh v predmetoch ako je fyzika, chémia, prírodoveda. Nižšie a vyššie myšlienkové procesy (zapamätávanie, porozumenie, aplikácia, analýza, syntéza, indukcia, dedukcia, hodnotenie, tvorivosť), ktoré sú výučbou matematiky stimulované, napomáhajú vo výučbe aj takých predmetov ako sú vyučovacie jazyky, cudzie jazyky, dejepis a podobne.

„Potrebné vedomosti z matematiky zahŕňajú dobré vedomosti o počtoch, mierkach a štruktúrach, základné operácie a základné matematické prezentácie, chápanie matematických termínov a konceptov a povedomie o otázkach, na ktoré matematika ponúka odpovede. Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatňovanie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma a v práci a na chápanie a hodnotenie sledu argumentov. Jednotlivec by mal byť schopný myslieť matematicky, chápať matematický dôkaz, komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky. Pozitívny postoj v matematike je založený na rešpektovaní pravdy a na ochote hľadať príčiny a posudzovať ich platnosť.“

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, väčšou aktivizáciou žiakov, predovšetkým využitím IKT, interaktívnej tabule, dataprojektoru a pod.

2. Ciele učebného predmetu:

Cieľom vyučovania matematiky na 2. stupni ZŠ je, zavŕšiť dôležité obdobie v procese vyučovania matematiky, v ktorom prevládalo vytváranie nových poznatkov a zručností na skúsenostnej báze s využívaním indukčnej metódy. Je to zároveň aj začiatok novej etapy učenia sa matematike, keď žiak postupne získava schopnosti používať matematiku v svojom budúcom živote. Matematika má rozvíjať žiakovo logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať a komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému. Žiak by mal spoznať matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a ako dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok.

Vyučovanie matematiky musí byť vedené snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti a rozvíjali svoje schopnosti a postoje, prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore. Má napomôcť rozvoju ich algoritmického myslenia, kauzálneho, kombinatorického, funkčného a abstraktného myslenia, schopnosť pracovať s návodmi a tvoriť ich. Naučí sa pracovať samostatne, ale aj v tíme, rozhodovať, prijať rolu v skupine, kriticky ohodnotiť úroveň svojich schopností a vedomostí, argumentovať a prezentovať výsledky svojej činnosti.

Výsledkom vyučovania Matematiky na 2. stupni ZŠ by malo byť správne používanie matematickej symboliky a znázorňovania, schopnosť čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy, využívanie pochopených a osvojených postupov a algoritmov pri riešení úloh, pričom vyučovanie by malo viesť k budovaniu vzťahu medzi matematikou a realitou, k získavaniu skúseností s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov rozvíjanie schopností žiakov používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií. Použitie vhodného softvéru by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému, rozvíjanie zručností žiakov súvisiacich s procesom učenia sa, s aktivitou na vyučovaní a s racionálnym a samostatným prístupom k učeniu sa, podporeniu a k upevňovaniu kladných morálnych a vôľových vlastností žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá seba výchova a seba vzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh.

3. Obsah vzdelávania učebného predmetu

1. Deliteľnosť

Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výstupný štandard)
Rozvíjanie algoritmického myslenia žiakov, schopnosti matematizovať reálnu situáciu a riešiť aplikované úlohy pomocou rôznych stratégií (odhad, pokus - omyl, rekurencia, ...)	Deliteľnosť prirodzených čísel, násobok a deliteľ prirodzených čísel. Znaky deliteľnosti 2,3,4,5,6,9,10. Prvočíslo a zložené číslo.	Vedieť vytvárať násobky daného čísla, vedieť určiť deliteľov čísla pri číslach do 100. Vedieť rozhodnúť o danom čísle, či je deliteľné 2,3,4,5,6,9,10 bez zvyšku. Vedieť rozlíšiť prvočíslo od zloženého čísla. Vedieť rozložiť zložené číslo na súčin

	Rozklad čísla na súčin prvočísel.	prvočísel.
--	--------------------------------------	------------

2. Zlomky. Počtové výkony so zlomkami. Racionálne čísla

Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výstupný štandard)
Zlomok ako časť z celku, zlomok ako číslo, zlomková, čiara, čitateľ a menovateľ zlomku, číselná os, rovnosť zlomkov, krátenie (zjednodušovanie), rozširovanie, základný tvar, porovnávanie ($>$, $<$, $=$), ...	Zlomok, znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom). Znázornenie zlomkov na číselnej osi. Rovnosť zlomkov pre ten istý celok, ich krátenie a rozširovanie. Základný tvar zlomku. Porovnávanie a usporadúvanie zlomkov s rovnakými čitateľmi alebo rovnakými menovateľmi.	Správne chápať, čítať a zapisovať zlomok. Rozumieť pojmom: zlomok, zlomková čiara, čitateľ, menovateľ, krátenie a rozširovanie zlomku. Chápať, že každé racionálne číslo môžeme vyjadriť nekonečným množstvom zlomkov. Vedieť v rámci toho istého celku uviesť príklad rovnakého zlomku v inom tvare. Vedieť kedy sa zlomok rovná jednej celej, kedy sa rovná nule a kedy nemá zmysel. Vedieť graficky znázorniť a zapísať zlomkovú časť z celku (zlomkom, percentom, pomocou promile a opačne). Vedieť znázorniť zlomok na číselnej osi. Porovnávať a usporadúvať zlomky s rovnakým menovateľom (čitateľom) a výsledok porovnávania zapísať znakmi $>$, $<$, $=$ (aj spamäti). Vedieť krátiť zlomok (krátením upraviť aj na základný tvar) a rozširovať zlomok.
Sčítovanie zlomkov, odčítovanie zlomkov, rovnaký a nerovnaký menovateľ zlomkov, spoločný menovateľ, spoločný násobok, krížové pravidlo, pravý a nepravý zlomok,...	Sčítovanie a odčítavanie zlomkov s rovnakými menovateľmi, sčítanie a odčítanie prevodom na spoločný menovateľ (nie nevyhnutne najmenší), objav krížového pravidla. Zmiešané číslo (pravý, nepravý zlomok).	Sčítovať a odčítovať zlomky s rovnakými menovateľmi. Vedieť nájsť ľubovoľného spoločného menovateľa zlomkov (upraviť zlomky na rovnakého menovateľa). Sčítovať a odčítovať zlomky s nerovnakými menovateľmi. Vedieť rozlíšiť pravý a nepravý zlomok. Poznať a vedieť zlomok zapísať v tvare zmiešaného čísla a vedieť zmiešané číslo previesť do tvaru zlomku. Vedieť pomocou kalkulačky s prevodom na desatinné čísla s danou presnosťou počítat (sčítat, odčítat) so zlomkami. Uplatňovať pri počítaní dohodnuté poradie operácií.
Násobenie, činiteľ, súčin, delenie, delenec, deliteľ, podiel, zlomková časť z celku, prevrátený zlomok, rozširovanie a krátenie zlomkov,.	Násobenie a delenie zlomku prirodzeným číslom (ostatné výpočty prevažne prevodom na desatinné čísla). Interpretácia násobenia zlomkom ako výpočtu zlomkovej časti z čísla. Počítanie so zlomkami prevodom na desatinné čísla (hlavne na kalkulačke aj približne s danou presnosťou).	Písomne násobiť a deliť zlomok celým číslom. Vedieť rozširovať a krátiť zlomky. Vedieť vypočítať zlomkovú časť z celku. Písomne násobiť a deliť zlomok zlomkom. Vedieť pomocou kalkulačky s prevodom na desatinné čísla s danou presnosťou počítat (sčítat, odčítat, násobiť a deliť a ich kombinácie) so zlomkami.
Zlomok, tvar zlomku, desatinné číslo, periodické desatinné číslo, perióda, periodický rozvoj,	Vzťah medzi zlomkom a desatinným číslom. Zlomok a delenie, vzťah zlomkov a delenia, zlomok ako číslo.	Vedieť čítať a písať desatinné zlomky. Rozumieť pojmom: promile, perióda, odhad výsledku, zaokrúhlenie na daný počet miest (napr. na stotiny) Previesť a zapísať zlomok v tvare desatinného čísla a opačne. Zapísať

desatinný zlomok, promile,...		zlomok v tvare desatinného čísla (alebo periodickým číslom) s požadovanou presnosťou (na požadovaný počet miest). Vedieť určiť periódu pri prevode zlomku na desatinné číslo.
Riešenie úloh rozvíjajúcich logické a algoritmické myslenie žiaka, schopnosť aplikovať získané poznatky pri riešení reálnych situácií.		

3. Percentá

Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výstupný štandard)
Percento (%), zlomok, základ, časť prislúchajúca k počtu percent, počet percent, promile (‰), desatinné číslo,...	Percento, základ, časť prislúchajúca k počtu percent, počet percent. Promile. Použitie promile v praxi. Vzťah percent (promile), zlomkov a desatinných čísel..	Vedieť vypočítať 1 percento (%) ako stotinu základu. Rozlíšiť, pomenovať a vypočítať základ. Rozlíšiť, pomenovať a vypočítať hodnotu časti prislúchajúcej k počtu percent a vedieť uplatniť dané vedomosti pri riešení jednoduchých slovných úloh z praktického života. Vedieť vypočítať počet percent, ak je daný základ a časť prislúchajúca k počtu percent. Vedieť vypočítať základ, keď poznáme počet percent a hodnotu prislúchajúcu k tomuto počtu percent Vedieť vypočítať 1 promile (‰) ako tisícinu základu. Poznať vzťah medzi zlomkami, percentami a desatinnými číslami. Vedieť vypočítať %, 10%, 20%, 25%, 50% bez prechodu cez 1%.
Kruhový diagram, stĺpcový diagram, časť celku, percento, počet percent, odhad,...	Znázorňovanie časti celku a počtu percent vhodným diagramom.	Vedieť čítať údaje z diagramov (grafov) a zapísať znázornenú časť celku percentom a počtom promile a opačne. Vedieť znázorniť na základe odhadu časť celku (počtu percent, počtu promile) v kruhovom diagrame. Porovnávať viacero časti z jedného celku a porovnanie zobrazíť vhodným stĺpcovým aj kruhovým diagramom. Vedieť zostrojiť kruhový alebo stĺpcový diagram z údajov z tabuľky.
Istina, úrok, jednoduché úrokovanie, úroková Miera, štatistické údaje, tabuľky, diagramy, grafy, kurzový lístok, valuty,...	Jednoduché úrokovanie. Riešenie slovných úloh a podnetových úloh.	Vedieť vypočítať úrok z danej istiny za určité obdobie pri danej úrokovej miere. Vykonávať jednoduché úrokovanie. Vypočítať hľadanú istinu. Vedieť riešiť primerané slovné úlohy a podnetové úlohy z oblasti bankovníctva a finančníctva, v ktorých sa vyskytujú ako podnet štatistické dáta (v tabuľkách, diagramoch, ...)

4. Objem a povrch kvádra a kocky

Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výstupný štandard)
Priestor, vzor, obraz, náčrt. sieť. voľné	Niektoré spôsoby zobrazovania priestoru	Vedieť načrtnúť a narysovať obraz kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní.

<p>náčrt, sieť, voľné rovnobežné premietanie, perspektíva, kocka, kváder, viditeľné a neviditeľné hrany,...</p> <p>Teleso, jednoduché a zložené teleso, nárys, bokorys, pôdorys, sieť kvádra, sieť kocky...</p> <p>Objem, povrch, kváder, kocka, jednotky povrchu, jednotky objemu meter kubický, decimeter kubický, centimeter kubický, milimeter kubický, hektoliter, liter, deciliter, centiliter, mililiter, premena jednotiek,...</p>	<p>zobrazovania priestoru (voľné rovnobežné premietanie, perspektíva). Obrazy kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní, viditeľnosť hrán.</p> <p>Telesá zložené z kvádrov a kociek, ich znázorňovanie, nárys, pôdorys, a bokorys, úlohy na rozvoj priestorovej predstavivosti (aj príklady jednoduchých a zložených telies v reálnom živote ako propedeutika). Sieť kvádra a kocky.</p> <p>Objem kvádra a kocky. Jednotky objemu m^3, dm^3, cm^3, mm^3, hl, liter, dl, cl, ml a ich premena. Povrch kvádra a kocky.</p>	<p>Vyznačiť na náčrte kvádra a kocky ich viditeľné a neviditeľné hrany a ich základné prvky. Načrtnúť a narysovať sieť kvádra a kocky.</p> <p>Zostavovať a zhotoviť náčrt telies skladajúcich sa z kvádrov a kociek. Kresliť nárys, bokorys a pôdorys zostavených telies z kvádrov a kociek. Vedieť opísať a samostatne načrtnúť sieť kvádra a kocky. Vyznačiť na náčrte základné prvky kocky.</p> <p>Poznať vzťah 1 liter = 1 dm a vedieť premieňať základné jednotky objemu. Riešiť primerané slovné úlohy na výpočet povrchu kvádra a kocky s využitím premeny jednotiek obsahu. Riešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu kvádra a kocky s využitím premeny jednotiek objemu.</p>
--	--	---

5. Pomer. Priama a nepriama úmernosť

Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výstupný štandard)
<p>Pomer, prevrátený pomer, postupný pomer, plán, mapa, mierka plánu a mapy,...</p> <p>Priama a nepriama úmernosť, trojčlenka,</p>	<p>Pomer, rozdeľovanie celku v danom pomere. Mierka plánu a mapy. Riešenie úloh.</p> <p>Priama a nepriama úmernosť. Jednoduchá trojčlenka (aj zložená). Využitie priamej úmernosti v praxi (kontextové a podnetové úlohy).</p>	<p>Vedieť vysvetliť pojmy pomer, prevrátený pomer, postupný pomer. Vedieť zapísať a upraviť daný pomer. Deliť dané číslo (množstvo) v danom pomere. Zväčšiť (zmenšiť) dané číslo v danom pomere. Chápať postupný pomer ako skrátenejší zápis jednoduchých pomerov. Vedieť zapísať a upraviť postupný pomer. Riešiť primerané jednoduché slovné úlohy na pomer rôzneho typu a praktické úlohy s použitím mierky plánu a mapy</p> <p>Riešiť úlohy s využitím vzťahu v priamej a nepriamej úmernosti. Riešiť úlohy z praxe na priamu a nepriamu úmernosť. Riešiť úlohy jednoduchou (aj zloženou) trojčlenkou.</p>

rovnica priamej a nepriamej úmernosti, tabuľka úmernosti,...		
--	--	--

6. Kombinatorika - riešenie úloh

Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výstupný štandard)
Dáta, údaje, prvky, predmety, skupiny, spoločné znaky, systém, triedenie, možnosť, zákonitosť, strom logických možností, pravidlo súčtu, pravidlo súčinu, tabuľka, jednoduchý diagram, ...	Úlohy na tvorbu skupín predmetov a ich počte z oblasti rôznych hier, športu a z rôznych oblastí života (propedeutika variácií). Rôzne spôsoby vypisovania na jednoduchých úlohách (bez podmienok; využiť pravidlo súčtu). Objavovanie možností a zákonitostí. Pravidlo súčinu. Úlohy s podmienkami (propedeutika základných modelov kombinatoriky).	Vypisovať všetky možnosti podľa určitého systému. Tvoriť systém (strom logických možností) na vypisovanie všetkých možností. Objavovať spôsob tvorenia všetkých možných riešení (objavovať podstatu daného systému vo vypisovaní možností). Systematicky usporiadať daný počet predmetov (prvkov, údajov) všetkými možnými spôsobmi do skupín. Určiť spoločnú matematickú podstatu v úlohe a počet všetkých možných usporiadaní. Vedieť z daného počtu prvkov vybrať menší počet prvkov, tieto vybrané prvky usporiadať a určiť počet takto vybraných a usporiadaných prvkov (bez opakovania aj s opakovaním). Vedieť z daného počtu prvkov vybrať usporiadanú skupinu prvkov menšiu ako je daný počet a určiť počet takto usporiadaných skupín prvkov.
	Riešenie jednoduchých kombinatorických úloh (na základe hier a pokusov).	Získať skúsenosť s prácou a organizáciou v konkrétnych súboroch predmetov. Riešiť rôzne primerané a jednoduché kombinatorické úlohy. Používať pravidla súčtu a súčinu pri riešení jednoduchých kombinatorických úloh.
Stromový diagram, tabuľka, možnosti, všetky možnosti, možné riešenia,...	Riešenie kombinatorických úloh rôznymi metódami (stromový diagram (stromový graf), príprava tabuliek, systematické vypisovanie možností).	Zhromažďovať, triediť a systematicky vytvárať všetky možné riešenia. Vedieť vypočítať kombinatorické úlohy podľa pravidla súčinu a pomocou názoru. Znázorniť dáta údaje v tabuľke a stromovým diagramom (grafom).

4. Metódy a formy práce

Učiteľ bude používať inovatívne vyučovacie metódy zohľadňujúce úroveň vedomostí a zručností žiaka ním nadobudnuté kompetencie a vekové individuálne zvláštnosti (napr. problémové vyučovanie, skupinové vyučovanie, tvorba projektov, matematický diktát, pojmové mapovanie, pracovné listy na rýchle počítanie, hry na cvičenie pamäte, matematická triedna súťaž, práca s učebnicou, ...).

Na splnenie vytýčených cieľov vyučovania matematiky je nevyhnutné používať aktivizujúce vyučovacie metódy, a to predovšetkým samostatnú prácu žiakov, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu. Okrem samostatnej práce zacielenej na získanie početných návykov a ďalších zručností je nevyhnutné, aby žiaci objavovali nové poznatky experimentovaním a vlastnou činnosťou. Pre učiteľa znamená, že individuálnym prístupom objavuje a usmerňuje rozvoj schopností jednotlivých žiakov, riadi tvorivú prácu kolektívu triedy. Iniciatíva jednotlivých žiakov pri riešení úloh a spoluzodpovednosť

za pracovné výsledky majú hlboký výchovný význam. Hodiny matematiky musia byť naplnené živým pracovným ruchom. Objaviteľský prístup pri získavaní nových poznatkov a radosť zo samostatne vyriešenej úlohy posilňujú pozitívny vzťah žiaka k predmetu.

Neoddeliteľnou súčasťou individuálneho prístupu vyučujúceho k žiakom je starostlivosť o zaostávajúcich žiakov. Obťažnosť matematiky pre týchto žiakov spočíva v tom, že neosvojenie jedného pojmu nedáva predpoklad na zvládnutie ďalšieho učiva. Preto je u týchto žiakov nevyhnutné individuálnou starostlivosťou doplniť osvojenie si všetkých základných pojmov a vedomostí. Na zvládnutie numerických zručností u týchto žiakov výrazne pomáhajú kalkulačky.

5. Učebné zdroje

Matematika pre 6.roč. ZŠ, O. Šedivý, Matematika pre 7.roč. ZŠ, O. Šedivý, Zbierka úloh z matematiky pre 6.roč., Zbierka úloh z matematiky pre 7.roč., Zbierka úloh z matematiky pre 6. roč., Pracovný zošit pre 7. ročník, Pracovné listy schválené predmetovou komisiou, Webové stránky: moderný učiteľ, otvorená škola, zelená škola, Didaktická technika, IKT, interaktívna tabuľa, stavebnicové modely, Kalkulačka

6. Hodnotenie predmetu

Pri vyučovaní treba dbať na priebežné opakovanie a precvičovanie učiva. Účinnou formou na rýchle zopakovanie a upevnenie učiva sú krátke písomné práce, ktoré sa zaraďujú spravidla na začiatok vyučovacej hodiny. Dôležitá je rýchla kontrola výsledkov práce žiakov, napríklad spätným projektorom, a rozbor chýb žiakov tak, aby si každý žiak uvedomil, aké vedomosti si musí individuálne doplniť. Na komplexné hodnotenie vedomostí žiakov budú slúžiť kontrolné práce po tematických celkoch a 4 štvrťročné písomné práce. Počas školského roka učiteľ využíva na vyučovacích hodinách slovné hodnotenie žiakov a ústne skúšanie pri tabuli. Hodnotenie: klasifikáciou /známkami /

PREDMET: INFORMATIKA

1. Charakteristika predmetu

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

2. Ciele predmetu

Cieľom vyučovania informatiky na 2. stupni ZŠ je sprístupniť základné pojmy a techniky používané pri práci s údajmi a pri tvorbe algoritmov a výpočtových procesov.

Výchovno-vzdelávací proces na 2. stupni základnej školy smeruje k tomu, aby žiaci:

- sa oboznámili s pojmami údaj a informácia, s rôznymi typmi údajov, s ich zbieraním, uchovávaním, zobrazovaním, spracovaním a prezentovaním.
- rozumeli pojmom algoritmus a program (formálny zápis automatizovaného spracovania údajov);
- sa oboznámili so systémami na spracovanie údajov – z pohľadu ich architektúry (počítač, prídavné zariadenia, médiá, komunikácie) a logickej štruktúry (napr. operačný systém);
- si rozvíjali schopnosť algoritmizovať zadaný problém, rozvíjali si programátorské zručnosti, naučili sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, naučili sa efektívne vyhľadávať informácie uložené na CD alebo na sieti a naučili sa komunikovať cez sieť;

- nadobudli schopnosti potrebné pre výskumnú prácu (t. j. schopnosť realizovať jednoduchý výskumný projekt, sformulovať problém), rozvíjali si formálne a logické myslenie, naučili sa viaceré metódy na riešenie problémov.
- rozvíjali si svoje schopnosti kooperácie a komunikácie (naučili sa spolupracovať v skupine pri riešení problému, verejne so skupinou o ňom diskutovať a referovať);
- rozvíjali si svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, morálne a vôľové vlastnosti, húževnatosť, sebakritickosť a snažili sa o sebazvdelávanie;
- naučili sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií (aby chápali, že informácie, údaje a programy sú produkty intelektuálnej práce, sú predmetmi vlastníctva a majú hodnotu), pochopili sociálne, etické a právne aspekty informatiky.

3. Obsah

Návrh vzdelávacieho obsahu pre 2. stupeň základnej školy

Vzdelávací obsah informatiky v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na päť tematických okruhov:

- **Informácie okolo nás**
- **Komunikácia prostredníctvom IKT**
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie**
- **Princípy fungovania IKT**
- **Informačná spoločnosť**

Učivo v tematickom okruhu **Informácie okolo nás** je kľúčové aj pre nižšie sekundárne vzdelávanie. Pojem informácia, typy informácií (textová, multimediálna, atď.), aplikácie na spracovávanie špecifických informácií sú veľmi dôležité pre pochopenie mechanizmov pri riešení najrôznejších problémov pomocou, resp. prostredníctvom IKT. Žiaci by sa už od prvej triedy mali učiť pracovať so základnými počítačovými aplikáciami, aby

1. vedeli základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
2. vedeli vytvárať jednoduché tabuľky a grafy,
3. získali ďalšie zručnosti kreslenia v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií,
4. porozumeli nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí,
5. prostredníctvom didaktických hier, edukačných prostredí a encyklopédií pochopili využitie IKT v iných predmetoch,
6. pomocou IKT dokázali realizovať čiastkové úlohy a výstupy z projektového vyučovania.

1. Informácie okolo nás

Pojmy:

- typy informácií, reprezentácia, bit, bajt
- formátovanie textu, nadpisy, odrážky, obrázky v texte
- grafická informácia, fotografia, animácia
- informácie v tabuľkách, bunka, vzťahy medzi bunkami, grafy
- úprava zvukov, hudobný formát, prehrávanie a vytváranie videa
- prezentácia, snímka, prezentačný program, prezentácia na webe
- encyklopédia, odkazy

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- vytvorenie plagátu, vizitky, pozvánky
- úprava fotografií, koláž, texty v obrázkoch
- vytvorenie alebo prerozprávanie príbehu ako prezentácia
- hľadanie slova, pojmu v tabuľke, v dokumente, v encyklopédii, hľadanie titulu v elektronickej knižnici

- edukačné prostredia pre iné predmety (napr. dynamická geometria, fyzikálne experimenty, práca s mapami, trenažéry pre cudzí jazyk)

Ďalší tematický okruh **Komunikácia prostredníctvom IKT** sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií. Žiaci

1. by sa mali naučiť pracovať s elektronickou poštou,
2. by mali pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete,
3. by mali získať základné vedomosti o priamej komunikácii prostredníctvom IKT (rozhovory, okamžité správy),
4. by mali poznať niektoré základné postupy pri využívaní internetu v informačnej spoločnosti (cestovný poriadok, mapy, internetový obchod),
5. by si mali uvedomovať bezpečnostné riziká pri práci s internetom.

2. Komunikácia prostredníctvom IKT

Pojmy:

- elektronická pošta, adresár príjemcov, príloha správy
- webová adresa, katalógy, portály, vyhľadávače
- rozhovor (chat), okamžitá správa (ICQ)

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- formátovanie emailovej správy
- školský web, weby inštitúcií, edukačný portál, vyhľadávanie pomocou google
- rozhovor (chat) so spolužiakmi v triede, okamžité správy so spolužiakmi a učiteľom
- prechádzanie a hľadanie v internetovom obchode (knihy, filmy, hudba, elektronika, hračky).

V tematickom okruhu **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** sa žiaci zoznámia so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT. Zoznámia sa s pojmami ako algoritmus, program, programovanie. Najväčším prínosom tohto okruhu bude to, že žiaci získajú základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT. Naučia sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych riešení problémov, naučia sa rôzne postupy a mechanizmy pri riešení úloh z rôznych oblastí.

3. Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie

Pojmy:

- postup riešenia, etapy riešenia problémov
- programovací jazyk, elementárny príkaz, postupnosť, procedúra, cyklus
- zložitosť riešenia problému

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- v detskom programovacom prostredí riešenie úloh s opakovaním nejakých činností, zoskupovanie častí riešenia do procedúr
- porovnanie času trvania rôznych riešení problému

Tematický okruh **Princípy fungovania IKT** sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií. Žiaci by sa mali zoznámiť s princípmi fungovania

1. jednoduchého hardvéru,
2. rôznych oblastí určenia softvéru,
3. úlohami operačných systémov (napr. práca so súbormi a priečkami),
4. lokálnej siete a internetu.

4. Princípy fungovania IKT

Pojmy:

- vstupno/výstupné zariadenia, skener
- oblasti aplikácií softvéru
- operačný systém, používateľ, prihlasovanie do systému, správca úloh
- priečinok, disk, CD, usb-pamäťový kľúč, archív
- lokálna sieť, zdieľanie súborov v triede
- princípy fungovania internetu, adresa, doména, IP, http, ftp, smtp
- formáty súborov

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- porovnávanie periférií podľa ich určenia a kapacít
- práca so skenerom, jednoduché princípy fungovania skenera
- naštartovanie operačného systému, prihlásenie a odhlásenie používateľa
- spúšťanie naraz viac aplikácií, sledovanie behu aplikácií v správcovi úloh
- ukladanie informácií na rôzne média, porovnanie kapacít a rýchlosti ukladania
- vytváranie archívov, výber z archívu, rozbaľovanie archívu
- práca so súbormi v lokálnej sieti triedy
- logické princípy fungovania internetu, zisťovanie IP čísla počítača
- skúmanie rozdielov rôznych formátov súborov

Tematický okruh **Informačná spoločnosť** sa nachádza v prieniku informatiky a občianskej výchovy. Zaoberá sa etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Oboznamuje s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík. Žiaci by mali

1. sa oboznámiť s využitím IKT v najrôznejších oblastiach znalostnej spoločnosti,
2. pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám,
3. viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú.

5. Informačná spoločnosť

Pojmy:

- informačné technológie vo vedomostnej spoločnosti
- riziká technológií, vírusy, antivírusové programy, hackeri
- zásady bezpečnosti
- platnosť, správnosť informácií, nebezpečný obsah
- licencie programov, legálnosť používania, freeware, shareware
- legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- ako pomáhajú počítače v praktickom živote a živote spoločnosti, ukážky jednoduchých aplikácií
- ako vznikajú a ako sa šíria počítačové vírusy, ako sa odhaľujú a odstraňujú
- kto, prečo a ako pácha počítačovú kriminalitu, čo môže spôsobiť
- rozdiel v používaní a šírení rôznych programov z pohľadu legálnosti
- diskusia na tému používania obrázkov, textov a hudby stiahnutých z internetu, autorské práva

Vzdelávací štandard – výstup za celý stupeň

Informácie okolo nás

Obsahový štandard

Typy informácií, reprezentácia, bit, bajt. Formátovanie textu, nadpisy, odrážky, obrázky v texte. Grafická informácia, fotografia, animácia. Informácie v tabuľkách, bunka, vzťahy medzi bunkami,

grafy. Úprava zvukov, hudobný formát, prehrávanie a vytváranie videa. Prezentácia, snímka, prezentačný program, prezentácia na webe. Encyklopédia.

Výkonový štandard

Žiak

- Dokáže vytvoriť plagát, vizitku, pozvánku.
- Vie upraviť fotografiu, koláž, texty v obrázkoch.
- Dokáže graficky prezentovať výsledky prieskumu
- Dokáže vytvoriť prezentáciu a pozná zásady správneho prezentovania.
- Dokáže hľadať slovo, pojem v tabuľke, v dokumente, v encyklopédii.
- Dokáže hľadať titul v elektronickej knižnici.
- Pozná edukačné prostredia pre iné predmety (napr. dynamická geometria, fyzikálne experimenty, práca s mapami, trenažéry pre cudzí jazyk)

Komunikácia prostredníctvom IKT

Obsahový štandard

Interaktívna a neinteraktívna komunikácia. Adresár príjemcov, príloha správy. Webová adresa, katalógy, portály, vyhľadávače.

Výkonový štandard

Žiak

- Dokáže poslať emailovú správu s prílohou, plnohodnotne využíva možnosti poštového klienta, pozná správnu formu správy.
- Pozná školský web, vyhľadávanie informácií na internete pomocou vyhľadávacích strojov a katalógov.
- Vie používať niektorý z nástrojov na interaktívnu komunikáciu, pozná nástroje netikety.
- Pozná online služby e-spoločnosti

Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie

Obsahový štandard

Postup riešenia, formálny zápis riešenia, etapy riešenia problémov. Programovací jazyk, elementárny príkaz, postupnosť, cyklus, procedúra, parametre, premenná, hodnota, priradenie. Zložitosť riešenia problému.

Výkonový štandard

Žiak

- Dokáže zapisovať a interpretovať postupy do formálneho zápisu (napríklad zápis matematických algoritmov, algoritmus na jednoduché zašifrovanie textu)
- Demonštruje v detskom programovacom prostredí riešenie úloh s opakovaním nejakých činností, zapamätávanie výpočtov do premenných, zoskupovanie častí riešenia do procedúr
- Dokáže porovnať čas trvania rôznych riešení problému

Princípy fungovania IKT

Obsahový štandard

Hardvér, softvér. Oblasti aplikácií softvéru. Formáty súborov. Operačný systém, používateľ, prihlasovanie do systému, správca úloh. Priečinok, disk, CD, usb-pamäťový kľúč, archív. Lokálna sieť, zdieľanie súborov v triede. Princípy fungovania internetu, adresa, doména, IP, http, ftp, smtp.

Výkonový štandar

Žiak

- Pozná určenie, parametre periférií,
- Dokáže spúšťať naraz viac aplikácií
- Pozná ukladanie informácií na rôzne média, vie porovnať kapacitu

- Dokáže vytvoriť kompresiu, dekompresiu údajov.
- Dokáže vykonať zálohovanie údajov.

cieľ a kľúčové kompetencie	tematický okruh	téma, obsahový štandard	konkrétne príklady	metódy
----------------------------	-----------------	-------------------------	--------------------	--------

- Dokáže pracovať v lokálnej sieti.
- Pozná logické princípy fungovania internetu, dokáže zistiť IP číslo počítača.
- Pozná formát a typy súborov.

Informačná spoločnosť

Obsahový štandard

Informačné technológie v znalostnej spoločnosti. Riziká technológií, vírusy, antivírusové programy. Zásady bezpečnosti. Platnosť, správnosť informácií, nebezpečný obsah. Licencie programov, legálnosť používania, freeware, shareware. Legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu.

Výkonový štandard

Žiak: Pozná využitie informačných a komunikačných technológií v znalostnej spoločnosti (bankovníctvo, zdravotníctvo, doprava, umenie...).

Chápe ako sa šíria počítačové vírusy, ako sa odhaľujú a odstraňujú, pozná spôsoby bezpečnosti na internete a ochrany počítača.

Pozná riziko počítačovej kriminality a jej dopady.

Dokáže posúdiť spoľahlivosť získaných informácií.

Vie čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér, pozná rozdiel v používaní a šírení programov s rôznymi stupňami licencií.

cieľ a kľúčové kompetencie	tematický okruh	téma, obsahový štandard	konkrétne príklady	metódy
<p>Vedieť zodpovedne používať interaktívne médiá a PC, rozumieť rizikám Bezpečnosť v PC učebni a s PC</p> <p>Dokáže posúdiť spoľahlivosť informácie. Pozná riziko počítačovej kriminality, a chápe pojem legálnosť informácie.</p>	Úvodná hodina, Informačná spoločnosť	<p>Bezpečnosť v PC učebni a s PC</p> <p>Správnosť a legálnosť informácií</p>	<p>ochrana života a vlastného zdravia, osobnostne rásť</p> <p>pravidlá, osvetlenie, správne držanie tela,</p> <p>mediálna výchova osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>www.stahuj.sk</p> <p>www.slnecnica.cz</p>	Výklad učiteľa, rozhovor, samostatná práca s textom
<p>Dokáže použiť kompresiu a dekompresiu údajov, podľa potreby. Odhadne kapacitu zariadení potrebnú na prenos dát.</p>	Princípy fungovania IKT	Formáty súborov, zdieľanie informácií a údajov	Prenášanie informácií pomocou vonkajších pamäťových zariadení.	demonštrácia učiteľom, samostatná práca žiakov s pracovným listom, samostatná práca žiakov s počítačom – prenesenie potrebných informácií z CD, diskety, USB kľúča
<p>Vie formátovať e-mailovú správu, priložiť vhodnú prílohu na prenos (viac súborov spolu). Správne používa adresy príjemcov (skupiny, skryté kópie, preposielanie- vie čo je spam a hoax)</p>	Komunikácia prostredníctvom IKT	Elektronická pošta	tvorba a využitie adresára pri rozposielaní vytvorenej pozvánky (menovky, oznamu) a jej zaslanie viacerým adresátom e-mailom	rozhovor, priebežná demonštrácia postupov učiteľom cez dataprojektor, samostatná práca žiakov pri vytváraní adresára a zasielaní správ
<p>Vie rozlíšiť spôsob prezentácie informácie. Chápe pojem veľkosť (bit, bajt) informácií v PC.</p>	Informácie okolo nás	Typy informácií- textová, grafická, multimediálna, inf. v tabuľkách		
<p>Dokáže čítať v tabuľkách a grafoch, tvoriť jednoduché tabuľky na papieri.</p> <p>Dokáže triediť informácie a hľadať chyby a nezmysly v tabuľkách.</p> <p>Dokáže si zvoliť vhodný program na prezentáciu údajov v tabuľkách a grafoch</p> <p>Dokáže pomenovať bunku. Chápe jej význam pri používaní vo vzorcach</p>	Informácie okolo nás	<p>Informácie v tabuľkách a grafoch.</p> <p>Program na prácu s tabuľkami.</p>	Excel, Word	demonštrácia učiteľom, samostatná práca žiakov s pracovným listom,

4. Hodnotenie: Predmet je hodnotený klasifikáciou / známkou./

Predmet: **Biológia**

VZDELÁVACIA OBLASŤ : ČLOVEK A PRÍRODA

Učebné osnovy z biológie pre 7. ročník základnej školy

1. Charakteristika učebného predmetu

Učebný predmet umožňuje rozvíjať a prehĺbovať poznatky o živých organizmoch s dôrazom na vzájomné vzťahy organizmov a vzťahy k prostrediu, ako aj človeka k živým a neživým zložkám prostredia. Predmet je zameraný na chápanie živej a neživej prírody ako celku. To predstavuje poznanie konkrétnych prírodných celkov a život organizmov v ich životnom prostredí. Orientuje sa na prejavy života a vzájomné vzťahy organizmov, chápanie základných súvislostí živých a neživých zložiek prírody, ako výsledku vzájomného pôsobenia rôznych procesov. Vedie k schopnosti triediť informácie a poznatky, využívať ich v praktickom živote, rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a ochrane jeho zdravia.

Usporiadanie učiva v 7. ročníku nadväzuje na predchádzajúci učebný systém s rešpektovaním vzájomných súvislostí. Štruktúra učiva v 7. ročníku umožňuje plynulý prechod k pochopeniu človeka ako biologického objektu a na základe anatomicko-fyziologických poznatkov, smeruje k pochopeniu princípov individuality, biologickej a sociálnej podstaty človeka, pochopeniu základných spoločenských vzťahov na základe etických noriem, v prospech ich rozvoja. Štruktúra učiva umožňuje pochopenie osvojovanie si zdravého životného štýlu a ochranu pred škodlivými vplyvmi.

2. Ciele učebného predmetu

Ciele sú zamerané na poznávanie živej a neživej prírody ako celku, čo predstavuje:

1. Poznať a chápať život v prírodných celkoch a život organizmov v nich žijúcich.
2. Poznať väzby organizmov na životné prostredie v prejavoch života a vzájomných vzťahoch ako súčastí celku.
3. Chápať základné súvislosti a vzťahy prírodných objektov, ako výsledok vzájomného pôsobenia prírodných procesov a javov.
4. Chápať základné biologické procesy vo väzbe na živé a neživé zložky prírody.
5. viesť k schopnosti triediť informácie a osvojené poznatky a využívať v praktickom živote.

Kompetencie v oblasti prírodných vied:

- Poznávať živé organizmy a ich význam v prírode a pre život človeka.

- Rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických aktivít, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov.
- Rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach.
- Identifikovať a správne používať základné pojmy.
- Objektívne opísať základné znaky biologických objektov a procesov.
- Vedieť vysvetliť podstatu javov, procesov a vzťahov.
- Predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať.
- Aplikovať poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním ďalších kľúčových kompetencií žiakov

- **v oblasti komunikačných schopností:**
 - vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme,
 - vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje,
 - vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov,
 - zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti,
 - vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry.
 - vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.
- **v oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:**
 - navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov,
 - využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh,
 - riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie,
- **v oblasti sociálnych kompetencií:**
 - vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
 - pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne radiť a pomáhať,
 - prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti, hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,
- **v oblasti získavať, osvojiť si a rozvíjať manuálne zručnosti:**
 - používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach,
 - dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia,
 - využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky,

3. Obsah

7. ročník (49 hodín povinných + 17 hodín na posilnenie predmetu = 66 hodín spolu); **2 hodiny týždenne**

Tematické celky:

Tematický celok	Počet hodín
1. Stavba tela stavovcov	
2. Človek a jeho telo	
3. Zdravie a život človeka	
Praktické aktivity	
Praktické aktivity	3
Zhrnutie učiva + referáty	15

Obsahová a výkonová časť vzdelávacieho štandardu

Obsahová časť	Výkonová časť
I. Stavba tela stavovcov	
Povrch tela stavovcov. Spoločné a odlišné znaky.	Uviesť príklady stavovcov pokrytých šupinami, perím, srst'ou. Zdôvodniť odlišnosti kožných útvarov stavovcov. Označiť na ukážke časti vtáčieho pera. Zdôvodniť na príklade stavovca význam sfarbenia podľa prostredia v ktorom žije.
Oporná sústava stavovcov. Pohybová sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	Zdôvodniť prispôsobenie stavovcov životnému prostrediu. na ukážke kostry končatín Vysvetliť význam prsnej kosti s hrebeňom u vtákov. Zdôvodniť význam dutých kostí vtákov. Rozlíšiť párnokopytníka a nepárnokopytníka na ukážke kostry končatiny. Pomenovať tkanivá tvoriace svalstvo končatín, vnútorných orgánov, srdca stavovcov. Vysvetliť princíp činnosti dvoch svalov. Uviesť príklad stavovca, ktorý sa pohybuje plávaním, skákaním, plazením, lietanim, kráčaním a behom.
Tráviaca sústava rýb, obojživelníkov, plazov a vtákov. Tráviaca sústava cicavcov. Základné funkcie a význam orgánov.	Opísať na ukážke časti tráviacej sústavy stavovcov. Uviesť príklad stavovca s jedovými zubami. Uviesť význam vysunovateľného jazyka obojživelníkov, plazov, niektorých vtákov. Uviesť význam hrdla, žľaznatého a svalnatého žalúdka vtákov. Určiť na ukážke orgány na prijímanie potravy, trávenie a vstrebávanie cicavcov. Priradiť hľadavé zuby a kly k príkladom cicavcov. Určiť bylinožravého, hmyzožravého a mäsožravého cicavca na ukážke chrupu. Uviesť príklad prežúvavého a neprežúvavého cicavca
Dýchacia sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	Uviesť príklad stavovca, ktorý dýcha žiabrami a pľúcami. Pomenovať dýchacie orgány žubrienky, dospelého obojživelníka. Porovnať dýchacie orgány ryby, plaza, vtáka a cicavca. Zdôvodniť úhyn ryby, ak je dlhší čas mimo vody. Vysvetliť význam vzdušných vakov vtákov.

Obehová sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	Opísať význam krvi pre život stavovcov. Opísať význam srdca a ciev pre život stavovcov. Vysvetliť dôvod názvu uzavretej cievnej sústavy. Zistiť rozdiely stavby srdca ryby, obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca na ukážke.
Vylučovanie. Močová sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	Vymenovať odpadové látky v organizme stavovcov. Zdôvodniť význam vylučovania. Pomenovať orgán, v ktorom sa krv stavovcov zbavuje tekutých odpadových látok. Pomenovať na ukážke orgány močovej sústavy stavovcov.

Obsahová časť	Výkonová časť
Nervová sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	Pomenovať sústavy, ktoré zabezpečujú látkovú a nervovú reguláciu. Vymenovať hlavné orgány ústrednej nervovej sústavy. Porovnať na ukážke predný mozog stavovcov. Charakterizovať podnet a nervový vzruch. Uviesť podľa ukážky význam reflexného oblúka. Uviesť príklad nepodmieneného a podmieneného reflexu stavovcov.
Zmyslové orgány stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	Opísať umiestnenie zmyslových orgánov stavovcov. Uviesť príklad stavovcov s dobrým čuchom. Uviesť príklad uloženia hmatového orgánu stavovca. Vysvetliť význam bočnej čiary rýb. Uviesť príklad stavovca s veľmi dobrým zrakom a sluchom.
Rozmnožovanie stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov.	Uviesť príklad pohlavnej dvojtvarosti stavovcov. Pomenovať samčie a samičie pohlavné bunky. Vysvetliť podstatu oplodnenia. Vysvetliť význam rozmnožovania.
Rozmnožovacia sústava stavovcov. Základné funkcie a význam orgánov. Vývin mláďat, starostlivosť o potomstvo.	Opísať na ukážke rozmnožovanie a vývin ryby. Opísať na ukážke rozmnožovanie a vývin obojživelníka. Porovnať rozmnožovanie plaza a vtáka. Opísať na ukážke vývin mláďat cicavcov.
Typické životné prejavy, správanie stavovcov.	Uviesť príklad stavovca aktívneho v noci. Uviesť význam značkovania priestoru. Vysvetliť na príklade inštinktívne správanie stavovca. Uviesť príklad sťahovavého a stáleho vtáka.
Význam stavovcov v prírode a pre človeka.	Uviesť príklad stavovca živiaceho sa hmyzom alebo hlodavcami. Uviesť príklad stavovca, ktorý po premnožení ohrozuje úrodu na poliach a potraviny v domácnosti. Uviesť dopad úbytku dravých vtákov a mäsožravých cicavcov v prírode.

Ochrana stavovcov. Ohrozenia a možnosti ochrany.	Uviesť najčastejšie príčiny úhynu rýb a obojživelníkov. Uviesť príklad ohrozenia životných podmienok vtáka alebo cicavca. Uviesť príklad možnosti ochrany obojživelníkov. Uviesť príklad chráneného obojživelníka, plaza, vtáka a cicavca.
Ľudský organizmus a ľudské spoločenstvo	
Ľudský a živočíšny organizmus. Špecifiká ľudského spoločenstva a ľudskej populácie.	Vysvetliť na príklade význam človeka v ľudskom spoločenstve. Porovnať spoločné a odlišné znaky lebky, chrbtice a končatín ľudského a živočíšneho organizmu. Vysvetliť na príklade podstatu rasizmu a jeho dôsledky.
II. Človek a jeho telo	
Povrch tela a kožná sústava	
Koža. Stavba a funkcie kože. Význam pre styk s vonkajším prostredím a vnútorným prostredím.	Pomenovať na ukážke časti kože, ktoré zabezpečujú ochranu povrchu tela, telesnú teplotu, vylučovanie, vodný režim a zmyslové podnety. Pomenovať viditeľné kožné útvary na svojej koži. Uviesť význam kože pre človeka.
Starostlivosť o kožu. Typické poranenia, zásady predlekárskej prvej pomoci.	Sformulovať zásady starostlivosti o kožu a kožné útvary. Zdôvodniť nevhodnosť opaľovania na prudkom slnku. Opísať postup predlekárskej prvej pomoci ošetrenia popáleniny a omrzliny. Predviesť ukážku ošetrenia odreniny alebo pľuzgiera.
Oporná a pohybová sústava	
Kosti. Kostra a jej stavba. Význam kostí a kostry.	Opísať na ukážke stavbu kosti. Ukázať a pomenovať na ukážke hrudník, chrbticu, lebku, stavce, rebrá, hrudnú kosť. Rozlíšiť na ukážke spojenie kostí väzivom, chrupkou, zrastením, kĺbom. Zistiť jednoduchým telesným pohybom časti kostry, ktoré sa na ňom zúčastnili.

Obsahová časť	Výkonová časť
Lebka a chrbtica. Stavba a význam.	Určiť na ukážke kostry tri kosti mozgovej časti lebky. Určiť na ukážke kostry tri kosti tvárovej časti lebky. Určiť na ukážke kostry časti chrbtice.
Kostra končatín. Stavba kostry horných a dolných končatín.	Ukázať a pomenovať kosti hornej končatiny na ukážke (vlastnej končatiny). Ukázať a pomenovať kosti dolnej končatiny na ukážke (vlastnej končatiny). Porovnať stavbu kostry ruky a nohy. Zdôvodniť význam nosenia správnej obuvi podľa obrysu správnej a nesprávnej klenby nohy.

Svaly. Svalové tkanivá, činnosť a význam svalov.	Určiť na ukážke základné typy svalového tkaniva. Porovnať činnosť hladkého a priečne pruhovaného svalového tkaniva. Opísať na ukážke kostrového svalu jeho stavbu. Zdôvodniť vlastnosti svalu na príklade ohnutia a vys-tretia ruky v lakti.
Svaly hlavy, trupu a končatín.	Určiť na ukážke aspoň tri svaly hlavy a krku. Určiť na ukážke aspoň tri svaly trupu. Určiť na ukážke aspoň tri svaly hornej a dolnej končatiny. Predviesť jednoduché cviky na posilnenie svalov hrudníka, chrbta, brucha a končatín.
Význam opornej a pohybovej sústavy. Poranenia kostí a svalov.	Predviesť postup predlekárskej prvej pomoci pri otvorenej a zatvorenej zlomenine. Ukázať postup predlekárskej prvej pomoci pri vytknutí, vyklbení.
Tráviaca sústava	
Tráviaca sústava. Stavba a činnosť orgánov tráviacej sústavy.	Opísať na ukážke stavbu tráviacej sústavy. Pomenovať viditeľnú časť zuba v ústach. Určiť na ukážke vnútorné časti zuba. Rozlíšiť druhy zubov v chrupe. Porovnať mliečny a trvalý chrup. Uviesť základné procesy v orgánoch tráviacej sústavy.
Zložky potravy. Premena látok a energie. Energetická hodnota potravín.	Uviesť príklad enzýmu a jeho význam. Opísať podstatu trávenia, vstrebávania, látkovej premeny. Vymenovať základné živiny v potrave človeka. Zdôvodniť význam bielkovín, sacharidov (cukrov), tukov, vitamínov, vody, minerálnych látok. Uviesť dva druhy potravín s vysokou a nízkou energetickou hodnotou.
Zásady správnej výživy. Zlozvyky v stravovaní, poškodenia a prevencia ochorení tráviacej sústavy.	Uviesť príklad správneho zloženia stravy pre človeka. Zdôvodniť význam zeleniny a ovocia v strave človeka. Uviesť príklad škodlivosti nadmerného pitia alkoholu na činnosť tráviacej sústavy. Zdôvodniť škodlivosť prejedania. Uviesť následky hladovania človeka. Uviesť význam tráviacej sústavy.
Dýchacia sústava	
Dýchacia sústava. Stavba a funkcia orgánov dýchacej sústavy.	Opísať na ukážke hlavné časti dýchacej sústavy. Rozlíšiť horné a dolné dýchacie cesty. Opísať priebeh výmeny dýchacích plynov v pľúcach.
Dýchanie. Mechanizmus vonkajšieho dýchania. Význam dýchacej sústavy.	Vysvetliť podstatu dýchania. Porovnať zloženie vdychovaného a vydychovaného vzduchu. Vymenovať najdôležitejšie dýchacie svaly. Zistiť pohyby bránice a medzirebrových svalov pozorovaním nádychu a výdychu.
Starostlivosť o dýchaciu sústavu. Škodlivosť fajčenia, vdychovania toxických látok.	Zdôvodniť význam čistoty ovzdušia pre človeka. Uviesť názov škodlivej látky v cigaretách. Uviesť príklad účinkov fajčenia na dýchaciu sústavu.

Poškodenia dýchacej sústavy. Zásady prvej predlekárskej pomoci. Význam dýchacej sústavy.	Opísať spôsob pomoci človeku pri zastavení dychu. Opísať na ukážke postup pri umelom dýchaní. Uviesť význam dýchacej sústavy pre život človeka.
Obehová sústava	
Krv. Zložky krvi, vlastnosti, krvné skupiny, darcovstvo krvi. Význam krvi.	Určiť na ukážke zložky krvi a vysvetliť ich význam. Vymenovať krvné skupiny. Uviesť význam transfúzie krvi.

Obsahová časť	Výkonová časť
Srdce. Stavba a činnosť srdca, krvný obeh.	Označiť a pomenovať na ukážke časti srdca. Opísať podľa schémy veľký a malý krvný obeh. Uviesť význam srdcových chlopní pre činnosť srdca.
Krvné cievy. Význam a činnosť ciev. Miazgové cievy a slezina. Význam obehovej sústavy.	Rozlíšiť tepny, žily a vlásoknice podľa významu. Uviesť význam vencovitých tepien pre činnosť srdca. Rozlíšiť tepny a žily podľa smeru prúdenia krvi. Poznať význam miazgy pre ľudský organizmus. Opísať význam miazgových ciev. Určiť umiestnenie a význam sleziny. Vysvetliť funkcie obehovej sústavy.
Poškodenia obehovej sústavy. Zásady predlekárskej prvej pomoci pri krvácaní a zastavení činnosti srdca.	Zdôvodniť význam pohybu pre činnosť srdca a ciev. Uviesť príklad ochorenia obehovej sústavy zapríčineného nevhodným spôsobom života. Ukázať na ukážke alebo slovne opísať nepriamu masáž srdca. Opísať postup prvej predlekárskej pomoci pri poranení tepny a žily.
Vylučovanie a močová sústava	
Vylučovanie. Močová sústava. Stavba a činnosť, poškodenia a prevencia ochorení.	Vymenovať odpadové látky vznikajúce pri činnosti ľudského organizmu. Určiť na ukážke umiestnenie obličiek a opísať ich tvar. Ukázať na svojom tele uloženie obličiek. Vysvetliť význam obličiek a močových ciest. Uviesť príklad príčiny ochorenia močovej sústavy. Vymenovať zásady prevencie ochorení obličiek. Zdôvodniť význam pitia tekutín pre funkciu obličiek. Vysvetliť význam močovej sústavy pre človeka.
Regulačné sústavy	
Regulovanie organizmu. Látková a nervová regulácia. Význam regulačných sústav.	Pomenovať spôsoby regulácie organizmu človeka. Pomenovať orgánovú sústavu, ktorá umožňuje nervovú reguláciu.

	Uviesť význam regulovania činnosti organizmu.
Žľazy s vnútorným vylučovaním. Význam hormónov.	Určiť na ukážke tri žľazy s vnútorným vylučovaním. Uviesť význam inzulínu. Uviesť príklad významu troch žliaz s vnútorným vylučovaním.
Nervová sústava. Stavba a funkcia nervov, reflexná povaha nervovej činnosti.	Opísať význam nervovej bunky. Pomenovať časti reflexného oblúka na schéme. Uviesť príklad reflexnej činnosti človeka. Opísať na ukážke základné časti ústrednej nervovej sústavy. Určiť na ukážke jednotlivé časti mozgu. Vysvetliť význam mozgovej kôry predného mozgu. Uviesť základné časti obvodovej nervovej sústavy.
Zmyslové orgány chuti, čuchu a hmatu. Receptory a zmyslové vnemy.	Vysvetliť význam chuti, čuchu a hmatu pre človeka. Ukázať na svojom tele uloženie orgánov chuti, čuchu a hmatu. Rozlíšiť chuťové, čuchové a hmatové bunky podľa podnetov, ktoré prijímajú.
Zrak. Sluch. Stavba, činnosť a význam zrakového a sluchového orgánu.	Opísať na ukážke stavbu oka. Opísať podľa ukážky podstatu krátkozrakosti a ďalekozrakosti. Opísať na príklade možnosti poškodenia zraku. Určiť na ukážke vonkajšie, stredné a vnútorné ucho. Pomenovať na ukážke časti stredného ucha. Určiť na ukážke uloženie a význam rovnovážneho orgánu. Opísať na príklade možnosti poškodenia sluchu.
Poškodenia zraku a sluchu. Zásady hygieny zraku a sluchu.	Vymenovať zásady starostlivosti o zrakový orgán. Vymenovať zásady starostlivosti o sluchový orgán. Uviesť príklad komunikácie s osobou s poškodeným zrakom lebo sluchom.
Vyššia nervová činnosť. Myslenie, pamäť, reč, schopnosti a vedomosti človeka.	Uviesť príklad podmieneného reflexu. Uviesť príklad nepodmieneného reflexu. Uviesť význam myslenia a reči v ži-vote človeka.

Obsahová časť	Výkonová časť
Zásady hygieny duševnej činnosti. Význam nervovej sústavy. Zásady predlekárskej prvej pomoci pri poranení mozgu, chrbtice a miechy.	Vymenovať zásady hygieny duševnej činnosti. Uviesť na príklad správneho režimu dňa. Opísať postup prvej predlekárskej pomoci pri poranení mozgu, chrbtice a miechy. Rozlíšiť protišokovú a stabilizovanú polohu na ukážke.
Rozmnožovanie, vývin jedinca a rodičovstvo	
Rozmnožovacia sústava. Pohlavné bunky, funkcia. Stavba a funkcia reprodukčných orgánov.	Určiť a pomenovať na ukážke ženské a mužské pohlavné orgány. Vymenovať orgány, v ktorých sa tvoria ženské a mužské pohlavné bunky. Vysvetliť význam

	a mužské pohlavné bunky. Vysvetliť význam menštruačného cyklu.
Vývin jedinca. Oploďnenie, tehotenstvo a pôrod. Obdobia ľudského života.	<p>Označiť na ukážke pohlavných orgánov miesto splynutia vajíčka a spermie. Uviesť dĺžku trvania tehotenstva. Opísať začiatok, priebeh a koniec tehotenstva. Uviesť uloženie plodu a spôsob jeho výživy.</p> <p>Vymenovať zásady starostlivosti o zdravý vývin novorodenca. Zdôvodniť význam výživy dieťaťa materským mliekom. Uviesť príklad troch znakov dospievania. Uviesť typické znaky troch období ľudského života.</p>
Pohlavné ochorenia. Prevencia pohlavných ochorení a AIDS. Priateľské a partnerské vzťahy, rodina.	<p>Uviesť príklad pohlavnej choroby a možnosti nákazy. Opísať podstatu ochorenia AIDS a možnosti jej predchádzania.</p> <p>Uviesť zásady predchádzania pohlavných ochorení Uviesť príklad priateľských vzťahov, vzájomnej pomoci mladých a dospelých ľudí. Uviesť na príklade význam rodiny.</p>
III. Zdravie a život človeka	
Vonkajšie vplyvy na ľudské zdravie. Zdravie a choroba. Nákazlivé ochorenia, očkovanie, prevencia.	<p>Uviesť tri príklady infekčného ochorenia. Charakterizovať výraz imunita a inkubačná doba. Vysvetliť základný princíp očkovania. Uviesť zásady prevencie infekčných ochorení.</p> <p>Vysvetliť na príklade význam dezinfekcie, dezinfekcie a deratizácie.</p>
Toxické a návykové látky. Vplyv na zdravie človeka. Drogové závislosti a ich prevencia.	Uviesť príklad návykovej látky. Vysvetliť na príklade drogovú závislosť. Zdôvodniť na príklade škodlivosť drogovej závislosti zdravie človeka. Uviesť zásady prevencie drogových závislostí.
Vnútorne vplyvy na ľudské zdravie. Dedičné vlastnosti a vplyv na zdravie a život človeka.	Uviesť vplyv dedičnosti na zdravie človeka. Uviesť príklad dedičnej vlastnosti človeka. Uviesť príklad dedičného ochorenia.
Schopnosti a osobitosti človeka.	Uviesť príklad významu jedinca v živote spoločnosti. Vyjadriť vlastný názor na význam záujmov, sebapoznávania, vzdelávania a rozvoj zručností pre život človeka.
Životný štýl. Etické a morálne princípy, kultúra medziľudských vzťahov, vzťah človeka k prírode.	Vymenovať základné podmienky života človeka. Zdôvodniť význam striedania práce a odpočinku. Uviesť príklad nesprávnej životosprávy a dôsledkov na život človeka. Uviesť príklad zdravého životného štýlu.

Povinné sa realizujú **2 praktické aktivity**

Námety praktických aktivít:

1. Pozorovanie a určovanie kostí (na modeloch, obrazoch, diapozitívoch a pod.).
2. Porovnanie stavby a funkcie kostry stavovcov (na modeloch, obrazoch, diapozitívoch a pod.).
3. Porovnanie šupiny ryby, pera vtáka a chlpu cicavca.
4. Stavba vtáčieho vajca. Pozorovanie stavby pera vtáka.
5. Prvá pomoc pri zlomeninách a vykĺbení.
6. Prvá pomoc pri zastavení dychu.
7. Prvá pomoc pri krvácaní zo žily a tepny.
8. Prvá pomoc pri zastavení činnosti srdca.
9. Prvá pomoc pri šoku.
10. Činnosť zmyslových orgánov
11. Vonkajšie prejavy dýchania a v pokoji a pri telesnej aktivite.
12. Zmeny tepu v pokoji a pri pohybovej činnosti.

Námety na tvorbu projektov

Režim dňa. Zdravý životný štýl. Škodlivosť fajčenia. Drogy okolo nás. Živíme sa správne? Medziľudské vzťahy v našej triede.

Pri tvorbe **projektov** podľa rozhodnutia učiteľa možno využiť vlastné alebo odporúčané námety na tvorbu projektov podľa podmienok a možností školy. Cieľom je podpora samostatnej (skupinovej) tvorivej činnosti, aplikácia teoretických vedomostí a komunikatívnych zručností. Riešenie by malo byť zamerané na: samostatné pozorovanie a jednoduchý prieskum, spracovanie zistení a dokumentačného materiálu a využitie výsledkov.

Žiaci môžu riešiť projekt samostatne alebo v skupinách (2 – 3 žiaci) na tému podľa vlastného výberu alebo určenú učiteľom. Na riešenie je vhodné stanoviť určitý čas (napr. 1 - 2 mesiace). Témy a cieľ projektu majú zodpovedať schopnostiam a možnostiam žiakov s ohľadom na podmienky školy. Optimálne sú témy, ktoré sa týkajú problematiky školy a záujmu žiakov. Žiakom by sa mali stanoviť primerané úlohy a metódy na dosiahnutie cieľa.

Projekt tvorí plagát (poster), ktorý žiaci písomne a graficky spracujú na základe vlastného pozorovania (prieskumu) a inštrukcií učiteľa. Optimálne členenie a obsah posteru (v stručnej jednoduchej forme):

- **Názov projektu, meno a priezvisko žiaka, ročník, trieda.**
- Cieľ – čo sa má riešením zistiť, dosiahnuť.
- Úlohy - potrebné na dosiahnutie cieľa.

- Metódy – postupy na splnenie úloh.
- Výsledky - súbor jednoduchých textov, obrázkov, fotografií, nákresov, schém, tabuliek, plánikov alebo iného dokumentačného materiálu.
- Záver - zhrnutie výsledkov a možnosti (návrhy) ich využitia.

Prezentácia projektov je vhodná formou prehliadky posterov umiestnených v triede (na chodbe a pod.). Účelom je, aby žiaci preukázali poznatky a komunikatívne schopnosti vo verbálnej, písomnej a grafickej forme. Projekt sa prezentuje slovným komentovaním obsahu posteru v stanovenom časovom limite (napr. 10 min). Žiaci stručne a vecne charakterizujú projekt z hľadiska cieľa, úloh, metód a postupov, výsledkov a záverov.

Najlepšie postery môže škola prezentovať aj navonok (vystaviť v triede, v odbornej učebni, vo vstupných, chodbových a iných priestoroch školy), ako propagácia praktickej tvorivej činnosti žiakov. Využitie posterov je možné aj vo vyučovacom procese podľa aktuálnosti, možností a záujmu učiteľa biológie

Ciele	Téma	Predmet	Metódy a formy práce	Učebné zdroje	Konkrétny výstup
		Medzipredmetové vzťahy			
	I. Stavba tela stavovcov Ľudský organizmus a ľudské spoločenstvo II. Človek a jeho telo Povrch tela a kožná sústava Oporná a pohybová sústava Tráviaca sústava Dýchacia sústava Obehová sústava Vylučovanie a močová sústava	Geografia Chémia Etická vých. Fyzika Telesná výchova	Práca s informáciami v literatúre, na internete, Učebnica, pomôcky mŕtvy a živé prírodniny Pracovný zošit Výklad Rozhovor Opis Rozprávanie Demonštrácia pokusom Samostatná práca Vlastná tvorba poznámok; Projekty	Učebnica Pracovné zošity z biológie pre 7. ročník Atlasy rastlín a živočíchov Encyklopédie, Výukové CD, Výukové programy z internetu, Vzdelávací systém ALBERT	Verbálna odpoveď Písomná odpoveď Samostatná práca Podľa klasifikačného poriadku: známka ústne hodnotenie sebahodnotenie Kontrolky Zhrnutie učiva Testy

	<p>sústava</p> <p>Regulačné sústavy</p> <p>Rozmnožovanie, vývin jedinca a rodičovstvo</p> <p>III. Zdravie a život človeka</p>	<p>Geografia</p> <p>Chémia</p> <p>Etická vých.</p>	<p>Mikroskopovanie; Vyučovacia hodina vonku v areáli školy</p> <p>kostra; vlastné pomôcky; výukové CD, DVD,</p> <p>obrazy, multiplikáty, premietacie fólie-meotar; video; interaktívna tabuľa; projekty; tajničky; pracovný zošit;</p>		
--	---	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

4. Predmet - Medzipredmetové vzťahy : Geografia, Chémia, Etická vých., Fyzika, Tel. vých.

5. Metódy a formy práce:

Práca s informáciami v literatúre, na internete,

Výklad; Rozhovor; Opis; Rozprávanie; Demonštrácia pokusom; Samostatná práca; Vlastná tvorba poznámok; Projekty

Mikroskopovanie; Vyučovacia hodina vonku v areáli školy

6. Pomôcky:

Učebnica, pomôcky- živé a neživé prírodniny; kostra; vlastné pomôcky; výukové CD, DVD, obrazy, multiplikáty, premietacie fólie-meotar; video; interaktívna tabuľa; projekty; tajničky; pracovný zošit; PC

7. Učebné zdroje:

Učebnica Prírodopis 5.roč. ZŠ a Učebnica- Prírodopis 6., 7. roč. ZŠ od: Hantabálová a kol., Pracovné zošity z biológie pre 7. ročník

Atlasy rastlín a živočíchov , Encyklopédie, Výukové CD, Výukové programy z internetu,

Vzdelávací systém ALBERT

8. Konkrétny výstup- Hodnotenie :

Verbálna odpoveď; Písomná odpoveď ; Samostatná práca; Podľa klasifikačného poriadku: známka; Ústne hodnotenie; Sebahodnotenie;

Projekty; Kontrolky; Zhrnutie učiva; Testy

Všeobecné hodnotenie predmetu:

Postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia žiakov :

1. Pri **verbálnej forme** kontroly úrovne osvojenia poznatkov je vhodné uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom (na predchádzajúcej hodine).Je vhodné uplatniť postup verbálnych odpovedí 3 žiakov v časovom limite 5 min. Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.
2. **Písomnou formou** je vhodné kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu. Optimálne hodnotenie je na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.
3. Pri **praktických aktivitách** je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností (vrátane správnosti nákrasov a schém podľa potreby) s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka.
4. Preverovať úroveň **samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom** formou hodnotenia správ zo samostatných pozorovaní podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

5. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom **prezentácie projektov** podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

PREDMET: SVET PRÁCE

VZDELÁVACIA OBLASŤ: ČLOVEK A SVET PRÁCE

PREDMETY: 1. SVET PRÁCE

2. TECHNIKA

1. Charakteristika predmetu Svet práce – tvorba životného prostredia

Predmet využíva poznatky žiakov, ktoré získali v prírodovedných predmetoch /ako je biológia a chémia/ a ďalej ich rozvíja novými poznatkami, pozorovaním a experimentovaním, rozvíja pracovné zručnosti, vytvára správne etické zásady a postoje vo vzťahu k prírode, k prírodným vedám, k prírodným zákonitostiam, umožňuje seberealizáciu žiaka a podporuje rozvoj jeho kreativity.

Predmet sprostredkúva žiakom poznatky o agrotechnike /postupe/ pestovania okrasných rastlín – interiérových a exteriérových, ich viazaní a aranžovaní. Vytvára základy pre ďalšie odborné štúdium, pre podnikateľské aktivity, ale aj pre aktívnu tvorbu a ochranu životného prostredia.

2. Ciele predmetu

V tomto predmete sa majú žiaci naučiť základom pracovných zručností, kreatívite a kladnému vzťahu k prírode a životnému prostrediu.

V rovine hodnôt a postojov predmet smeruje k:

- uvedomeniu si významu tvorby a ochrany životného prostredia
- rozvoju kladného vzťahu k práci a ochrane toho, čo vytvorili
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností / systematickosť práce k dosiahnutiu cieľa, vytrvalosť, samostatnosť/
- estetickému vnímaniu bezprostredného okolia žiaka

V rovine vedomostí predmet smeruje k:

- poznávaniu okrasných rastlín – interiérových a exteriérových

- osvojeniu si poznatkov o ich pestovaní, rozmnožovaní a rýchlení
- osvojeniu si základov aranžovania a viazania kvetov
- osvojeniu si hydroponického pestovania rastlín
- osvojeniu si poznatkov o pestovaní okrasných rastlín v obytných a pracovných priestoroch, v záhradách /na letníckových záhonoch, trvalkových záhonoch, v skalkách, terasách, balkónoch/
- zakladaniu trávniku a jeho údržba
- výsadbe okrasných drevín a ich ošetrovaní

V rovine pracovných činností a zručností predmet smeruje k:

- získavaniu pracovných zručností a skúseností v oblasti tvorby životného prostredia, pri pestovaní črepníkových rastlín a pri pestovaní a ošetrovaní vonkajších okrasných rastlín
- získavanie pracovných zručností a návykov používaním správneho náradia pri pestovaní okrasných rastlín

3. Obsah predmetu Svet práce – tvorba životného prostredia

16 hodín povinných ročne, t. j. 0,5 hod. týždenne

Obsah predmetu je rozdelený do 4 tematických celkov:

- I. Náradie a pomôcky
- II. Kvetinárstvo
- III. Hydroponické pestovanie rastlín
- IV. Viazačstvo a aranžovanie rastlín

I. Náradie a pomôcky

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rozvíjať osobné schopnosti žiaka : sebarealizácia, sebauvedomovaní e svojich schopností, predností a nedostatkov. Rozvíjať kreativitu.	<p>Základné ručné náradie</p> <p>Poznať a vedieť používať základné ručné náradie: vysadzovacia lopatka, vysadzovací kolík, prepichovací kolík, záhradnícke nožnice, malé hrabličky, malá lopatka atď.</p> <p>Náradie na spracovanie pôdy</p> <p>Poznať a vedieť používať náradie na spracovanie pôdy, kyprenie pôdy: rýľ, motyka, hrable, rycie vidly atď.</p> <p>Pomôcky pri pestovaní rastlín</p> <p>Poznať materiál a pomôcky pre</p>	<p>Poznať funkciu a spôsob použitia základných druhov náradia a pomôcok.</p> <p>Vedieť používať základné ručné náradie a iné pomôcky pri pestovaní črepníkových rastlín, poznať náradie na základné spracovanie a ošetrovanie pôdy počas</p>

	hydroponické pestovanie rastlín, kanvy na zalievanie, rozprašovače atď.	vegetácie pôdy.
--	---	-----------------

II. Kvetinárstvo

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Mať schopnosť zvládnuť proces učenia sa, rozvíjať ho na základe aktívnej pracovnej činnosti. Vedieť získať poznatky z rôznych informačných zdrojov /encyklopédie, internet, odborné časopisy/.</p> <p>Možnosť vyniknúť aj slabšie prospievajúcim žiakom.</p>	<p>Význam a rozdelenie okrasných rastlín</p> <p>Význam okrasných rastlín z hľadiska tvorby a estetizácie životného prostredia, rozdelenie okrasných rastlín.</p> <p>Črepníkové rastliny</p> <p>Charakteristika črepníkových rastlín, rozdelenie. Poznávanie jednotlivých druhov črepníkových rastlín. Pestovanie ošetrovanie a rozmnožovanie črepníkových rastlín. Nároky črepníkových rastlín na životné podmienky.</p> <p>Praktická činnosť</p> <p>Praktickou činnosťou získať zručnosti pri presádzaní a ošetrovaní črepníkových rastlín a pri ich rozmnožovaní, pestovaní a ošetrovaní.</p>	<p>Poznať význam okrasných rastlín, ich vplyv na náš život a životné prostredie. Poznať rozdelenie okrasných rastlín. Poznať a odborné pomenovať črepníkové rastliny.</p> <p>Vedieť pestovať, ošetrovať a rozmnožovať črepníkové rastliny, poznať ich nároky na stanovište. Vedieť využívať pracovné prostredie a udržiavať poriadok počas práce, dodržiavať bezpečnosť pri práci a hygienické zásady.</p>

III. Hydroponické pestovanie rastlín

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Vytvárať a realizovať projekty pestovania rastlín pre osobné potreby, pre potreby školy, pre podnikateľské aktivity.</p>	<p>Hydropónia</p> <p>Čo je hydropónia, potreby na hydropóniu: nádoby, substrát, živný roztok, vhodné črepníkové rastliny.</p> <p>Hydroponické pestovanie rastlín</p> <p>Praktickou činnosťou získať zručnosti pri pestovaní rastlín a osvojiť si základný postup pestovania.</p>	<p>Poznať pojem hydropónia, potreby na hydropóniu, poznať výhody hydroponického pestovania rastlín, vedieť zvoliť rastlinu na hydroponické pestovanie, vedieť ju pestovať v živnom roztoku.</p>

IV. Viazáčstvo a aranžovanie kvetov

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zaujímať sa o experimentovanie, hľadať nové možnosti seberealizácie a zmysluplnej práce. Skrášľovať a spríjemňovať svoje prostredie.	Základy aranžovania a väzby kvetov Význam aranžovania a väzby kvetov, pomôcky na aranžovanie Výber a úprava materiálu Výber a úprava rastlinného materiálu, voľba nádoby, zber a sušenie rastlín na aranžovanie, ošetrovanie rezaných kvetov, príprava rastlinného materiálu na aranžovanie. Praktická činnosť Praktickou činnosťou získať zručnosť pri viazaní a aranžovaní rastlín.	Poznať základné pravidlá aranžovania a väzby kvetov, poznať vhodný materiál, úpravu rastlín a ostatného materiálu. Získané vedomosti vedieť uplatniť pri vytváraní jesenného, vianočného a jarného aranžovania. Vedieť hodnotiť výber materiálu a výsledok vlastnej práce.

4. Predmet - Medzipredmetové vzťahy : Geografia, Chémia, Etická vých., Fyzika, Tel. vých.

5. Metódy a formy práce:

Práca s informáciami v literatúre, na internete, Skupinová práca

Výklad; Rozhovor; Opis; Rozprávanie; Demonštrácia pokusom; Samostatná práca; Vlastná tvorba poznámok; Projekty

Vyučovacie hodiny vonku v areáli školy

6. Pomôcky:

Učebnica, pomôcky- živé a neživé prírodniny; vlastné pomôcky; výukové CD, DVD, obrazy, multiplikáty, premietacie fólie-meotar; video; interaktívna tabuľa;

7. Učebné zdroje: Učebnica : Milec a kol.: Pestovateľské práce pre 7. roč. ZŠ

8. Konkrétny výstup- Hodnotenie :

Verbálna odpoveď; Písomná odpoveď ; Podľa klasifikačného poriadku: známka; Ústne hodnotenie; Sebahodnotenie;

Predmet: TECHNIKA

1. Charakteristika

Oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

2. Ciele predmetu

V tomto predmete sa majú žiaci naučiť základom pracovných zručností

V rovine hodnôt a postojov predmet smeruje k:

- rozvoju kladného vzťahu k práci a ochrane toho, čo vytvorili
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností / systematickosť práce k dosiahnutiu cieľa, vytrvalosť, samostatnosť/
- estetickému vnímaniu bezprostredného okolia žiaka

Kompetencie žiaka

Všeobecné (univerzálne) kompetencie:

1. schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci,
2. schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným, schopnosť hodnotiť a vyjadrovať vlastný názor,
3. schopnosť sebaoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie,

4. schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť,

Pracovné kompetencie žiaka

používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržiava stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené alebo nové pracovné podmienky
pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt

využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoje i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste

orientuje sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu podnikateľského zámeru a k jeho realizácii, chápe podstatu, cieľ a riziko podnikania, rozvíja svoje podnikateľské myslenie

3. Obsah predmetu

Celkový počet hodín : 16 hodín povinných ročne, t. j. 0,5 hod. týždenne

Vzdelávací obsah je rozdelený do 3 tematických okruhov:

I. Človek a technika

II. Grafická komunikácia

III. Materiály a technológie

I. Človek a technika

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Žiaci sa v tomto tematickom celku oboznámia s pojmom technika, spoznajú vzťahy medzi technikou a prírodou, technikou a spoločnosťou s využitím osobných skúseností. Získajú základné informácie o slovenských vynálezoch a histórii techniky všeobecne a na Slovensku. Človek – príroda – spoločnosť – technika a ich vzťahy. História techniky – človek tvorca techniky. Vznik výrobku, cesta: myšlienka – konštrukcia – výroba – využitie.	Vedieť vysvetliť pojem technika, technické prostredie a technické dielo ako produkt ľudskej činnosti. Vedieť vymenovať pozitívne a negatívne dôsledky techniky. Oboznámiť sa s najvýznamnejšími objavmi a vynálezmi 18. – 20. storočia. Oboznámiť sa s poznatkami histórie na Slovensku a so slovenskými vynálezcami. Vedieť vysvetliť pojem technologický postup a opísať všeobecne cestu vzniku

		výrobku.
--	--	----------

II. Grafická komunikácia

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	<p>Základy navrhovateľskej činnosti – technické tvorivé myslenie,</p> <p>Základy technickej komunikácie – zobrazovanie, technický náčrt – kreslenie, technický výkres – čítanie.</p> <p>Počítač a technické kreslenie (softvéry na kreslenie)</p> <p>Počítač a Internet pri konštruovaní, napr. projekty „Búdka pre vtáčika“, „Stojan na CD“</p>	<p>Vedieť realizovať drobný projekt (zhotoviť technický náčrt, vybrať vhodný materiál, zvoliť konštrukčné riešenia a spoje, navrhnuť technológie),</p> <p>Poznať proces vzniku technického produktu.</p> <p>Mať schopnosti vytvárať a realizovať technické myšlienky pre vlastné potreby pre potreby školy, pre komerčné aktivity a pod.</p>

III. Materiály a technológie

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	<p>Obsah tohto tematického celku je zameraný na hlavné druhy technických materiálov, ich základné vlastnosti a využitie. Základné technologické postupy pri spracovaní technických materiálov, zodpovedajúce náradie a pomôcky na ich ručné opracovanie.</p> <p>Základné technické materiály – drevo, kovy, plasty – polotovary. Základy jednoduchého – ručného obrábania technických materiálov.</p> <p>Pravidlá správania sa v školskej dielenskej učebni a v technickom prostredí.</p>	<p>Poznať základné druhy technických materiálov</p> <p>Vedieť správne preniesť tvar a rozmery predmetu z výkresu na opracúvaný materiál, správne voliť meradlá a pomôcky na obrysovanie.</p> <p>Vedieť pracovať podľa jednoduchého technologického postupu a technického výkresu.</p> <p>Poznať a rozlíšiť základné druhy technických materiálov</p>

		<p>- drevo, kovy, plasty.</p> <p>Poznať základné náradie na ručné opracovanie dreva, kovu a plastov.</p> <p>Prakticky si precvičiť (podľa možností a vybavenia školy) a osvojiť jednotlivé elementárne zručnosti pri opracovaní dreva, kovov a plastov (pilovanie, vŕtanie dreva, ohýbanie plastov a plechu, strihanie, sekanie drôtu a plechu-).</p>
--	--	---

4. Medzipredmetové vzťahy : Matematika, Informatika, Etická vých., Fyzika, Tel. vých.

5. Metódy a formy práce:

Práca s informáciami v literatúre, na internete, Skupinová práca

Výklad; Rozhovor; Opis; Rozprávanie; Samostatná práca; Vlastná tvorba poznámok; Projekty

Teoretické vyučovacie v triede, nefunkčná dielňa, nekvalifikovaný učiteľ

6. Pomôcky:

Učebnica, pomôcky- živé a neživé prírodniny; vlastné pomôcky; výukové CD, DVD, obrazy, multiplikáty, premietacie fólie-meotar; video; interaktívna tabuľa;

7. Učebné zdroje:

Učebnica : Krušpán a kol.: Technická výchova pre 5. až 9.. roč. ZŠ

8. Konkrétny výstup- Hodnotenie :

Verbálna odpoveď; Písomná odpoveď ; Podľa klasifikačného poriadku: známka; Ústne hodnotenie; Sebahodnotenie;

Predmet: CHÉMIA

1. Charakteristika učebného predmetu

Predmet chémia vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda svojim experimentálnym charakterom vyučovania umožňuje žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam chemických javov a procesov. Obsah učiva tvoria poznatky o vlastnostiach a použití látok, s ktorými sa žiaci stretávajú v každodennom živote. Sú to predovšetkým tieto oblasti: chémia potravín a nápojov, kozmetiky, liečiv, čistiacich prostriedkov, atď.

Zvlášť významné je, že pri štúdiu chémie špecifickými poznávacími metódami si žiaci osvojujú i dôležité spôsobilosti. Ide predovšetkým o rozvíjanie spôsobilosti objektívne a spoľahlivo pozorovať, experimentovať a merať, vytvárať a overovať hypotézy v procese riešenia úloh rôznej zložitosti.

Organickou súčasťou učebného predmetu chémia je aj systém vhodne vybraných laboratórnych prác, ktorých správna realizácia si vyžaduje osvojenie si základných manuálnych zručností a návykov bezpečnej práce v chemickom laboratóriu.

2. Ciele učebného predmetu

Cieľom vyučovania chémie na základnej škole je oboznámiť žiakov s významom poznatkov z chémie pre človeka, spoločnosť a prírodu, čo umožňuje u žiakov vytvorenie pozitívneho vzťahu k učebnému predmetu chémia. Ďalším významným cieľom vyučovania chémie na ZŠ je v čo najväčšej miere prispieť k splneniu všeobecných cieľov vzdelávania, vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu chémie.

Cieľom vyučovania chémie je podieľať sa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti, v rámci ktorej je potrebné rozvíjať aj čitateľskú gramotnosť a prácu s odborným textom. Žiaci by mali porozumieť odborným textom na primeranej úrovni a majú vedieť aplikovať získané poznatky pri riešení konkrétnych úloh. V rámci samostatnej práce majú byť schopní samostatne získavať potrebné informácie súvisiace s chemickou problematikou z rôznych informačných zdrojov (odborná literatúra, internet) a využívať multimediálne učebné materiály.

Vyučovanie chémie na hodinách základného typu a laboratórnych cvičeniach realizované metódami aktívneho poznávania, výraznou mierou prispieva k formovaniu a rozvíjaniu logického, kritického a tvorivého myslenia žiakov, ktoré im umožňuje nachádzať vzťahy medzi štruktúrou a vlastnosťami látok ako aj osvojenie dôležitých manuálnych zručností.

Významným cieľom vyučovania chémie je aj oboznámenie sa žiakov s chemickými látkami, ktoré pozitívne a negatívne ovplyvňujú život človeka (chemické aspekty racionálnej výživy, vplyv alkoholu, nikotínu a iných drog na ľudský organizmus).

V predmete chémia si žiaci majú v dostatočnej miere osvojiť zručnosti a návyky bezpečnej práce v chemickom laboratóriu. Potrebne je, aby žiaci dosiahli takú úroveň pochopenia a zvládnutia učiva, aby vedeli využiť na hodinách získané vedomosti, spôsobilosti a návyky v každodennom živote.

Ďalšie ciele

Identifikácia a správne používanie pojmov. Žiak vie správne používať základné pojmy a identifikovať ich v reálnych situáciách. Pritom nie je vhodné iba mechanické odrecitovanie definícií. Vedomosť týchto pojmov žiak dokáže tým, že rozumie textu, v ktorom sa vyskytujú a že ich aktívne používa v správnom kontexte.

Kvalitatívny popis objektov, systémov a javov a ich klasifikácia – žiak vie popísať a poprípade načrtnúť objekt, systém alebo jav, ktorý pozoruje podľa skutočnosti, modelu alebo nákresu vie popísať stavbu systému, vie nájsť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, predmetov alebo javov (napríklad uviesť hlavné rozdiely medzi kovmi a nekovmi).

Vysvetlenie javov – žiak vie vysvetliť niektoré javy pomocou známych zákonov alebo pomocou jednoduchších javov

Predvídanie javov a určovanie kauzálnych súvislostí – žiak vie v jednoduchých prípadoch predpovedať, čo sa v určitej situácii stane, rozhodnúť, či za určitých okolností je daný jav možný alebo nie (napríklad určiť faktory, ktoré ovplyvňujú rýchlosť chemickej reakcie).

Pozorovanie, experimentovanie, meranie a odhady – žiak vie zrealizovať jednoduchý experiment podľa návodu, navrhnuť a zrealizovať jednoduchý experiment, ktorý simuluje určitý jav, alebo dáva odpoveď na určitú otázku. Do tejto skupiny patria predovšetkým merania a odhady veľkosti niektorých veličín, zhromažďovanie a vhodné usporiadanie údajov (napríklad zistiť, či roztok je kyslý, zásaditý alebo neutrálny).

Kvantitatívny popis – žiak vie vypočítať niektoré veličiny z iných. Vie v jednoduchých prípadoch porovnať dve veličiny rovnakého druhu, určiť ako sa určitá veličina mení. Vie určiť hodnotu niektorých veličín z grafu alebo z tabuľky alebo naopak.

Aplikácia vedomostí – žiak vie opísať niektoré prírodné alebo umelé systémy a v jednoduchších prípadoch opísať aj princíp ich fungovania. Vie uviesť príklady aplikácie určitých prírodných javov, rozhodnúť, kedy je daný jav výhodný a kedy nevýhodný. Vie posúdiť dôsledky určitých javov alebo ľudskej činnosti z ekologického, ekonomického alebo zdravotného hľadiska (napríklad vysvetliť škodlivé účinky používania chloridu sodného k zimnému posypu ciest).

3. Obsah

2. Premeny látok

2.1. Spoznávanie chemických reakcií v našom okolí

2.2. Zmeny pri chemických reakciách

Časová dotácia je 1h týždenne.

V učebnom obsahu predmetu chémia sa taktiež realizuje časť obsahov Osobnostnej a sociálnej výchovy, Environmentálnej výchovy, Tvorby projektov, Mediálnej výchovy a finančnej gramotnosti. Žiaci získajú prezentačné zručnosti pri prezentácii svojich projektov.

Požiadavky na výstup - vzdelávací štandard

Vzdelávací štandard tvorí obsahový a výkonový štandard. „Obsahový štandard“ vymedzuje základné učivo (predovšetkým pojmy), ktorému by mal žiak rozumieť, a mal by ho byť schopný vysvetliť. Výkonový štandard uvádza konkretizáciu požiadaviek na vedomosti, spôsobilosti a aplikácie poznatkov predovšetkým v spojitosti s bežným životom a postoje žiakov.

Obsahový štandard

Chemická reakcia, horenie, horľaviny, reaktant, produkt, chemický rozklad, chemické zlučovanie, energetické zmeny pri chemických reakciách, rýchlosť chemických reakcií, faktory ovplyvňujúce rýchlosť chemických reakcií.

Výkonový štandard

- Rozlíšiť chemický a fyzikálny dej
- Poznať horenie ako chemický dej
- Vymenovať príklady horľavých a nehorľavých látok
- Vysvetliť podstatu hasenia horiacich látok
- Vymenovať niektoré hasiace látky (voda, piesok, oxid uhličitý)
- Opísať spôsoby správneho hasenia pri horení konkrétnych látok
- Poznať označenie horľavín
- Uviesť príklady chemických reakcií z bežného života
- Rozlíšiť reaktanty a produkty
- Rozlíšiť na príkladoch reakcie chemického rozkladu a chemického zlučovania
- Poznať reakcie, pri ktorých sa energia uvoľňuje a pri ktorých sa energia spotrebuje s dôrazom na bežný život
- Rozlišovať pomalé a rýchle reakcie
- Jednoducho zdôvodniť vplyv teploty, množstva reaktantov, plošného obsahu reaktantov ((v tuhom skupenstve) a katalyzátora na rýchlosť chemických reakcií s dôrazom na bežný život
- Poznať telefónne číslo požiarnikov
- Vedieť používať ochranné pomôcky – okuliare, rukavice, ochranný štít
- Poznať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu, základné piktogramy (napr. žieravina, horľavina)
- Dodržiavať zásady bezpečnej práce v chemickom laboratóriu
- Dodržiavať zásady bezpečnej práce s chemickými látkami v praxi

- Poznať pomôcky používané pri vykonaných laboratórnych prácach
- Vykonať podľa návodu žiacky pokus
- Vedieť pozorovať deje sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich
- Zaznamenať výsledok pokusu

Laboratórne práce:

1. Vplyv faktorov na rýchlosť chemickej reakcie
2. Sledovanie rozkladu peroxidu vodíka

Alternatívne: Študovanie vplyvu rôznych látok na rýchlosť rozkladu peroxidu vodíka

Hasenie plameňa oxidom uhličitým, získaným reakciou octu a sódy bikarbóny

Námety na tvorbu projektov:

1. Hasenie horiacich látok
2. Faktory ovplyvňujúce rýchlosť chemických reakcií v bežnom živote

4. Metódy a formy práce – stratégia vyučovania

Výklad

Diskusia

Práca s internetom

Práca s literatúrou

Skupinová práca

Prednáška s ukázkami

Rozhovor s ukázkami

Experimentálna činnosť

Demonštračné ukážky

5. Učebné zdroje

Pracovný zošit z chémie pre 7. ročník ZŠ a prímu osemročných gymnázií

Internet

Odborná literatúra

Projekt „Modrá škola“

6. Hodnotenie predmetu

Predmet chémia je hodnotený známkou. Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomné práce a projekty.

Predmet - Geografia

/1 hodina týždenne, 33 hodín ročne/

1. Charakteristika predmetu

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie jedinečnosti planéty Zem. Od toho sa odvíja obsah predmetu. Žiaci pochopia význam poznania zákonitostí Zeme: Uvedomia si, že dokonalé pochopenie princípov existencie Zeme im pomôže ju využívať a chrániť. Kompetencie, ktoré žiaci prehĺbujú štúdiom geografie, umožňujú im spoznávať krajinu, zákonitosti jej usporiadania, možnosti optimálneho využitia a ochrany krajiny človekom. Obsah geografie sa sústreďuje aj na väzby prírody a ľudskej spoločnosti. Vzhľadom na nárast problémov, vyplývajúcich z aktivít človeka a ich dopadu na prírodné prostredie i na spoločnosť, žiaci získajú aj skúsenosti ako reagovať na zmeny v priestore, pochopiť ich a v budúcnosti riešiť.

Základnou geografickou kompetenciou je práca s mapou. Vedieť pracovať s mapou, čítať ju, analyzovať obsah mapy a interpretovať ho, orientovať sa podľa mapy, vedieť zhotoviť jednoduchý náčrt okolia a i. Túto základnú kompetenciu podporujú i záujmy žiakov, nielen o svoje okolie, ich možnosť cestovať, pracovať s internetom a i.

Spoznávanie Zeme je základnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je iné, líši sa podnebí, rastlinstvom, živočíštvom, obyvateľmi a ich výtvormi. Obyvateľstvo v rôznych častiach sveta sa líši nielen jazykom ale aj svojou kultúrou či spôsobom života. Poznanie týchto charakteristík a ich pochopenie vedie k porozumeniu predovšetkým vzájomných väzieb v krajine. Posúdiť postavenie Slovenska v porovnaní s ostatnými štátmi, ako ďalej zmeniť súčasný stav a pričiniť sa o rozvoj Slovenska a jeho regiónov tiež patria do geografického poznávania. Námety, čo môže každý žiak urobiť pre svoje mesto, svoj región, sú súčasťou praktického geografického výstupu potrebného pre bežný život.

2. Ciele

- získať základné vedomosti o Afrike a Ázii,(charak. Svetadielov)
- vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a podľa nej
- rozvíjať chuť učiť sa, schopnosť objavovať informácie a hľadať ich vzájomné vzťahy
- prejavovať záujem o spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta,
- diskutovať o geografických zaujímavostiach
- získavať údaje z rôznych zdrojov, vypracovať referát a odprezentovať ho

3. Obsah vzdelávania

V 7. ročníku je obsahom štúdia geografie svetadiel Afrika a Ázia. Poznatky sú podané nielen v teoretickej, ale aj v praktickej rovine motivačným spôsobom.

Prehľad tematických celkov a stanovený počet hodín:

1. Úvodná hodina – 1hod.
2. Opakovanie 6. ročníka – 2 hod.
3. Afrika– 13 hod.
4. Ázia – 16 hod.
5. Záverečné opakovanie – 1hod.

TEMAT. CELOK	ČASOVÁ DOTÁCIA	TÉMA	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD ŽIAK:
Úvodná hodina	1 hod.	Úvodná hodina	Plán práce,aktivity, spôsob hodnotenia	
Opakovanie 6. ročníka	2 hod.	Opak. Austrália Opak. Amerika	Orientácia na mape, svetadiely a oceány Obyvateľstvo, hospodárstvo	-Orientuje sa na mape svetadielov, na mape sveta – číta tematické mapy, -pozná svetadiely, oceány. - vymenuje Pamiatky UNESCO
Afrika	13 hod	Poloha, členitosť pobrežia Povrch Podnebie, pasáty Vodstvo Rastlinstvo, živočíšstvo, pôdy	Orientácia na mape vzhľadom na ostatné svetadiely, zálivy, polostrovy, prielivy a oceány Pohoria, náhorné plošiny, panvy, púšte, nížiny, poloha povrch. celkov na mape, Atlas, Etiópska vysočina, Dračie vrchy, Kilimandžáro Podnebné pásma a oblasti, vznik pasátov Rieky :Níl, Niger, Kongo, Zambezi, Orange Jazerá: Čadské, Tanganika, Viktóriine	-Určí polohu Afriky, -orientuje sa na mape sveta - určiť na mape vybrané povrchové celky. – opísať ich polohu -pomenuje najvyššie pohoria - určiť sopečné pohoria, ukázať púšte, panvy, nížiny -podľa obrázkov opíše Saharu a oázu -vysvetlí vznik podnebných pásiem a pasátov - - určiť na mape toky riek, polohu jazier a vodopádov. -vie vysvetliť rozdiely vo vodnatosti riek -vie vysvetliť vznik pásiem a stupňov - vysvetliť ako súvisí rozloženie rastlinných a živoč. pásiem s podnebnými pásmami. -opíše faktory ktoré ovplyvňujú vznik rastlinstva a živočíšstva -priradí k podnebnému pásmu rastlinné stupne -vie charakterizovať skupiny obyvateľov, odlišiť štruktúru obyv.

		pôdy	Vodopády: Viktóriine, bezodtokové územia	-určiť oblasti husto osídlené a riedko a uviesť dôvody ich osídlenia - život pôvodných obyvateľov
		Obyvateľstvo a sídla	Šírkové a výškové pásma a stupne, typické živočíšstvo, vznik pôd, prírodné krajiny, ich rozloženie, Národné parky (Serengeti, Krugerov NP)	-pozná hlavné mestá veľkých štátov a vie ich ukázať na mape -ovláda výskyt ner. surovín, -vie popísať dôvody negramotnosti -pozná príčiny vysokej chorobnosti a úmrtnosti obyvateľstva - uviesť kde sa nachádzajú známe stavby, kultúrne pamiatky -vytvorí projekt zaujímavých miest CR v Afrike
		Hospodárstvo, školstvo, zdravot., cest. ruch	Rasy a ich lokalizácia, kočovné kmene, prví ľudia, rozmiestnenie obyv., Najvýznamnejšie sídla: Alexandria, Káhira, Pretória...	-vie vymenovať a lokalizovať štáty a ich hl. mestá -žiak opíše staré civilizácie, ich prínos pre rozvoj svetadiela -vie opísať safari parky, -pozná význam ochrany prírody -pozná význam konžského pralesa
		Severná Afrika	Nerastné suroviny, rybolov, farebné kovy, zlato, diamanty, negramotnosť, civilizačné choroby, najnavštevovanejšie miesta CR-safari parky	-vie charakterizovať rozdiely v hospodárstve krajín -vie opísať spôsob života v jednotl. krajinách -vie vymenovať hlavné problémy afric. Krajín -vie príčinu vzniku pyramíd a ich význam pre spoločnosť
		Stredná Afrika	Komplexná charakteristika oblasti v štruktúre: poloha, prírodné pomery, obyv. ,hospod. Štáty sev. Afriky : Egypt, Líbya, Alžírsko, Tunisko, Maroko...	

		Južná Afrika	Komplexná charakteristika oblasti v štruktúre: poloha, prír. pomery, obyv. ,hospod. , Štáty str. Afriky : Keňa, Tanzánie, Somálsko, Pobrežie slonoviny...	
		Pamiatky UNESCO	Komplexná charakteristika oblasti v štruktúre: poloha, prír. pomery, obyv. ,hospod. Štáty : JAR, Namíbia, Angola, Madagaskar Pyramídy v Gize.....	
Ázia	16 hod.	Poloha a pobrežie Povrch Podnebie, pod.pásma, monzúny Vodstvo	Orientácia na mape vzhľadom na ostatné svetadiely, zálivy, polostrovy, prielivy oceány Povrchové celky(Himaláje, Karakoram, Pamír, Západosibírska nížina, Veľká čínska nížina, Tibetská náhorná plošina, PúšťGobi Podnebné pásma a oblasti, monzúnov vznik	-vie na mape určiť polohu Ázie vo vzťah k iným svetadielom, -pozná cestovateľov, ktorí skúmali oblasť -vie vysvetliť, ako vznikli pohoria na príkladoch podľa tematických obrázkov, fotografií – Himaláje -vie určiť oblasti jednotlivých podnebných pásiem a ich charakteris opísať, ktoré faktory najviac ovplyvňujú podnebie Ázie, -Vie ukázať jednotlivé rieky, jazerá -vie vysvetliť rozdiely vo vodnatosti riek -vie vysvetliť vznik pásiem a stupňov -opíše faktory ktoré ovplyvňujú vznik rastlinstva a živočíšstva -priradí k podnebnému pásmu rastlinné stupne

		<p>Rastlinstvo a živočíšstvo, pôdy</p> <p>Obyvateľstvo a sídla</p> <p>Hospodárstvo - vývoj a poľnohospodárstvo</p> <p>Hospodárstvo - priemysel, školstvo, zdravotníctvo a CR</p> <p>Juhozápadná Ázia</p>	<p>Toky riek: Žltá, Perlová, Modrá, Mekong, Ganga, Indus, Eufrat, Tigris.... Jazerá: Kaspické more, Bajkal, Aral, Mýrte more Šírkové a výškové pásma a stupne, typické živočíšstvo, vznik pôd, využívanie prírod. krajín človekom</p> <p>Rasy a ich lokalizácia, rozmiestnenie obyvateľov, kočovné kmene, kultúrne rozdiely, náboženstvá</p> <p>Najvýznamnejšie sídla: Tokio, Peking, Dillí, Bombaj, Bagdad, Damask, Teherán, Manila, Jakarta...</p> <p>Priemysel, nerastné suroviny, poľnohospodárske plodiny- ryža, bataty, bavlník, juta, živočíšna výroba</p> <p>Ázijské tigre, elektrotechnika, robotizácia, filmový priemysel - Bollywood</p> <p>Komplexná charakteristika oblastí</p>	<p>-vie charakterizovať skupiny obyvateľov podľa farby pleti</p> <p>-pozná rozdiely v ázijských náboženstvách</p> <p>-pozná hlavné mestá veľkých štátov,</p> <p>-vie vymenovať najdôležitejšie poľnoh.plošiny</p> <p>-pozná lokality pestovania plodín a chovu zvierat</p> <p>-pozná svetové značky výrobcov automobilov, elektroniky</p> <p>-ovláda miesta výskytu ner. surovín – ropa, zem. Plyn</p> <p>-vie ukázať na mape najstaršie mestá sveta</p> <p>-vie zhodnotiť problémy s preľudnením,</p> <p>-chápe vplyv náboženstva pre život</p> <p>-pozná mená slovenských horolezcov na osemtisícovkách</p> <p>-pozná ekologické problémy spojené s pobytom horolezeckých výprav</p> <p>-vie lokalizovať jednotlivé štáty</p> <p>-rozozná rozdiely v jednotlivých kultúrach</p> <p>-vie lokalizovať jednotlivé štáty</p> <p>-vie charakterizovať históriu a hospodárstvo krajín</p> <p>-vie lokalizovať región</p> <p>-pozná spôsob života v púštnej oblasti a v oblasti Sibíri</p> <p>-pozná miesta výskytu nerast. surovín</p>
--	--	--	--	--

		<p>Južná Ázia</p> <p>v štruktúre: poloha, prír. pomery, obyv. ,hospod.</p> <p>Štáty Arabského polostrova, Turecko, štáty Perzského zálivu</p> <p>najnavštevovanejšie miesta CR</p> <p>Komplexná charakteristika oblasti v štruktúre: poloha, prír. pomery, obyv. ,hospod.</p>	<p>-pozná význam Hodvábanej cesty- Samarkand, Buchara</p> <p>-pozná ekol. prob. vysychania Aralského jazera</p> <p>-chápe význam ochrany prírody</p>
		<p>Juhovýchodná Ázia</p> <p>India, Nepál, Afganistan...</p> <p>najnavštevovanejšie miesta CR</p>	<p>-chápe dôvody ochrany kultúrnych hodnôt</p>
		<p>Východná Ázia</p> <p>Komplexná charakteristika oblasti v štruktúre: poloha, prír. pomery, obyv. ,hospod.</p>	
		<p>Severná Ázia</p> <p>Vietnam, Thajsko, Malajzia, Filipíny, Indonézia</p> <p>najnavštevovanejšie miesta CR</p> <p>Komplexná charakteristika oblasti v štruktúre: poloha, prír. pomery, obyv. ,hospod.</p>	
		<p>Stredná Ázia</p> <p>Čína, Štáty Kórejského polostrova, Japonsko...</p> <p>najnavštevovanejšie miesta CR</p> <p>Komplexná charakteristika oblasti v štruktúre: poloha, prír. pomery, obyv. ,hospod.</p> <p>Ázijská časť Ruska, Mongolsko...</p>	

		Zaujímavosť prírody Ázie	Mongolsko...	
		Kultúrne pamiatky UNESCO	Komplexná charakteristika oblasti v štruktúre: poloha, prír. pomery, obyv. ,hospod. Kazachstan, Kirgizsko, Turménsko, Azerbajdžan... najnavštevovanejšie miesta CR Národné parky, pútnické miesta Tádž Mahál, Veľký čínsky múr, Petra Angkor Vat...	
Záverečné zhrnutie 1 hodina	1 hodina	Záverečné hodnotenie, opakovanie	Záverečné zhodnotenie, opakovanie	-vie opísať, čo ho zaujalo o Afrike a Ázii

Požadovaný výstup žiakov

- čítať odborný text, vyberať informácie, hodnotiť, triediť ich, prezentovať
- získať údaje z nesúvislých textov – grafov, diagramov, máp, tabuliek, štatistických údajov

4. Metódy a formy práce

Z didaktických metód vyučovania sa v geografii využije niekoľko variant. Ich použitie bude závisieť od témy a štruktúry vyučovacej hodiny. Okrem klasických metód sa použije: -- začlenenie práce s kartografickým materiálom, mapou, literatúrou, zem.čítankou, začlenenie skupinovej práce, podporovať komunikáciu medzi žiakmi a učiteľom, samostatné vyhľadávanie informácií, vedenie žiakov k samostatnej práci, využitie IKT, dataprojektor, počítač, filmy, didaktických hier

5. Učebné zdroje

- ❖ učebnica a atlasy: učebnica zemepisu pre 7.ročník, geografický zošit pre 6a 7.ročník, Školský zemepisný atlas, Zemepisný atlas sveta
- ❖ encyklopédie a odborné časopisy : National geographic, GEO, Ľudia a Zem, Krásy Slovenska
- ❖ DVD filmy a výukové programy : Zázračná planéta, Afrika, Didakta Zemepis
- ❖ internet: Program Albert, internetové geografické portály, interaktívne testy.

6. Hodnotenie žiakov

Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomne testy, projekt, práca z mapou, didaktickými pomôckami. Žiaci budú hodnotení známami

Predmet: Občianska náuka

/1 hodina týždenne, 33 hodín ročne/

1. Charakteristika predmetu

Predmet prispieva k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Vede ich k poznávaniu svojej obce, regiónu, vlasti a Európskej únie. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti a umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti.

2. Ciele

- akceptovať vlastnú osobnosť a osobnosť druhých ľudí
- vytvárať pozitívne vzťahy k opačnému pohlaviu v prostredí školy a mimo školy,
- získať základné vedomosti o ekonomickom fungovaní spoločnosti
- viesť žiakov k realistickému sebaopoznávaniu a seba hodnoteniu,
- rešpektovať a uplatňovať mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania

3. Obsah vzdelávania

V 7. ročníku sú obsahom štúdia občianska náuka: Sociálne vzťahy v spoločnosti, Občiansky život ako proces formovania demokracie. Poznatky sú podané nielen v teoretickej, ale aj v praktickej rovine motivačným spôsobom.

1) Sociálne vzťahy v spoločnosti

2) Občiansky život ako proces formovania demokracie

PROJEKTY, AKTIVITY V OBCI

ÚČASŤ NA ZASADNUTÍ A) ŽIACKEHO PARLAMENTU

B) OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Vzdelávací štandard

Obsahový štandard

1. Sociálne vzťahy v spoločnosti

Spoločnosť a jej zloženie

Makrosociálne skupiny

Sociálne zmeny v spoločnosti, ich príčiny

Prirodzený pohyb obyvateľstva a migrácia (príčiny, prejavy, dôsledky)

Štruktúra obyvateľstva podľa rás, náboženstiev, národov, jazykov

Multikulturalizmus

Sociálne a politické napätie v spoločnosti a ich riešenie

Príčiny a dôsledky vojen. Diktátorské režimy. Terorizmus, jeho príčiny, dôsledky a vplyv na spoločnosť

2. Občiansky život ako proces formovania demokracie

Občan a občianstvo

Proces formovania občianskej spoločnosti. Historický pohľad na občiansku spoločnosť, občianstvo. Občan, občianska spoločnosť a štát. Vznik štátu, vzťahy občan a štát, právny štát

Demokracia a jej princípy

Ludské práva a slobody. Občianske práva a povinnosti. Voľby, volebné právo, volebné princípy

Občianska participácia

Priame aktivity žiakov v triede, škole a obci. Participácia na živote v triede (triedna samospráva). Participácia na živote v škole (školská samospráva). Tvorba pravidiel v triede – triedny poriadok. Tvorba pravidiel v škole – školský poriadok. Participácia na živote v obci – obecná samospráva, obecné zastupiteľstvo. Participácia v širšom občianskom prostredí

Prehľad tematických celkov a stanovený počet hodín:

1. Úvodná hodina – 1hod.
2. . Opakovanie 6. ročníka – 2 hod.
3. Sociálne vzťahy v spoločnosti – 10 hod.
4. Občiansky život ako proces formovania demokracie – 19 hod.
5. Záverečné opakovanie – 1hod.

TEMAT. CELOK	ČAS. DOTÁCIA	TÉMA	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD ŽIAK:
Úvodná hodina	1 hod.	Úvodná hodina	Plán práce, aktivity, spôsob hodnotenia	
Opakovanie 6. ročníka	2 hod.	Opak. Moja rodina Opak. Moja škola	Poslanie a funkcie rodiny Principu fungovania triedneho kolektívu	- chápať význam rodiny pre človeka a spoločnosť - pozná jednotlivé roly v triede, pozná spôsoby - riešenia konfliktov
Sociálne vzťahy v spoločnosti	10 hod	Spoločnosť, jej vznik, vývoj, charakteristika Štruktúra spoločnosti a sociálne vzťahy v nej Veľké spoločenské skupiny Sociálne zmeny v spoločnosti a ich príčiny Prírodný pohyb obyvateľstva Štruktúra obyvateľstva – rasy a národy Štruktúra obyvateľstva – náboženstvá	-Spoločnosť, človek, vývoj spoločnosti a človeka, charakteristika spoločnosti, komunita -Štruktúra spoločnosti, vzťahy v spoločnosti, typy štruktúr spoločnosti - Veľké spoločenské skupiny, spoločenské vrstvy, triedy, kasty, stavy -Sociálne zmeny, príčiny sociálnych zmien - Prírodný pohyb (migrácia) obyvateľstva, príčiny, dôsledky migrácie, pohyb v rámci spoločenského rozvrstvenia -Štruktúra obyvateľstva, rasy, národy, národnosti, etnické skupiny -Náboženstvá na Zemi, funkcia náboženstiev	- Vie použiť informácie z dejepisu o vzniku a vývoji ľudskej spoločnosti a človeka. Pozná základné znaky ľudskej spoločnosti. Rozlišuje medzi vidieckou a mestskou komunitou. - Vie rozčleniť ľudskú spoločnosť na jednotlivé typy štruktúr. Vníma seba ako súčasť jednotlivých štruktúr spoločnosti. - Pozná základné rozvrstvenie ľudskej spoločnosti. Vie rozlíšiť veľké spoločenské skupiny od malých. Vie vysvetliť význam príslušnosti k sociálnej skupine pre jednotlivca. - Vie vysvetliť nutnosť sociálnych zmien. Pozná hlavné príčiny sociálnych zmien. - Pozná súvislosti medzi sociálnymi zmenami a migráciou obyvateľstva. Vie vysvetliť príčiny a dôsledky migrácie, pozná možnosti zmeny postavenia jednotlivca v spoločnosti. - Vie sa orientovať v národnom a etnickom zložení obyvateľstva. Vie vymenovať rasy a ich znaky. Je tolerantný voči rasám, národom a národnostiam. Posilňuje svoju národnú identitu. - Pozná hlavné náboženstvá. Chápe úlohy náboženstva a v modernej spoločnosti. Vie odlíšiť sekty od cirkevných organizácií. Je tolerantný voči náboženstvám iných ľudí. - Chápe kultúru ako výsledok činnosti ľudskej spoločnosti. Chápe hodnoty jednotlivých kultúr a toleruje kultúrnu rozmanitosť. Vie prejavovať hrdosť na svoje kultúrne hodnoty. - Pozná príčiny konfliktov medzi spoločenskými

		<p>Kultúra, multikultúrnosť</p> <p>Sociálne a politické napätie v spoločnosti – vojny, terorizmus...</p> <p>Projekt – štruktúra náboženského života v mojej obci</p>	<p>v spoločnosti, náboženské organizácie</p> <p>-Kultúra, multikultúrnosť</p> <p>- Napätie, konflikty medzi spoločenskými skupinami, sociálne hnutia, miestne vojny, terorizmus</p>	<p>skupinami. Vie vysvetliť význam sociálnych hnutí pre jednotlivca a spoločnosť. Pozná príčiny a dôsledky vojen a terorizmu.</p> <p>- Získava zručnosť občianskeho života.</p>
<p>Občiansky život ako proces formovania demokracie</p>	<p>22 hod.</p>	<p>Občan, občianstvo</p> <p>Proces formovania občianskej spoločnosti</p> <p>Vznik štátu</p> <p>Právny štát</p> <p>Ústava Slovenskej republiky</p> <p>Kto nám vládne (štátna moc)</p> <p>Kto nám vládne (štátna moc)</p>	<p>- Občan, občianstvo, štát</p> <p>- Občania v starovekom Grécku, občianska spoločnosť v rímskej republike, vývoj občianskej spoločnosti.</p> <p>- Prvé štáty na svete, Aténska demokracia, Rímska republika, štát, znaky štátu.</p> <p>- Znaky právneho štátu, občan a právny štát.</p> <p>- Ústava SR – základný zákon štátu, členenie ústavy, preambula, 2. hlava Ústavy SR</p> <p>-Štátna moc, zložky štátnej moci, zákonodarná moc</p>	<p>- Vie vysvetliť vzťah medzi občanom a štátom. Pozná vznik a vývoj občianstva. Vie vymenovať znaky štátu prospešného pre občana.</p> <p>- Pozná korene občianskej spoločnosti. Vie porovnať postavenie občanov v Aténskej demokracii a Rímskej republike.</p> <p>-Vie použiť informácie z dejepisu o vzniku štátov. Vie vysvetliť pojem štát. Vie vymenovať znaky štátu.</p> <p>- Vie v konkrétnych situáciách rozlišovať či ide o právny štát.</p> <p>-Chápe význam Ústavy pre riadenie štátu. Pozná obsah Ústavy SR. Vie vymenovať orgány štátnej moci. Vie zdôvodniť, prečo je II. Hlava Ústavy SR pre občanov najdôležitejšia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vie vysvetliť, ako a prečo vzniká štátna moc. - Vie vymenovať orgány štátnej moci. Vie vymenovať úlohy parlamentu. - Vie vymenovať, kto a ako vykonáva moc v štáte. - Pozná základné právomoci prezidenta. - Pozná význam súdov. <p>- Vie vysvetliť význam slova demokracia. Pozná korene demokracie. Vie vysvetliť priamu a nepriamu demokraciu a uviesť príklady.</p> <p>- Vie vymenovať princípy demokracie. Vie posúdiť podľa konkrétnych situácií stav demokracie v krajine. Vie, ako môžu občania ovplyvňovať riadenie štátu. Rozumie pojmu politická pluralita. Vie vysvetliť čo znamená všeobecné a rovné volebné právo. Vie vysvetliť význam slobodných volieb v demokratickej spoločnosti. Pozná rozdiel medzi parlamentnými a komunálnymi voľbami. Zaujíma sa o komunálne voľby v obci. Vie rozlíšiť orgány štátnej moci od samosprávnych orgánov. Pozná starostu svojej obce. Zaujíma sa o</p>

			<p>- Štátna moc, výkonná moc, prezident, súdna moc.</p>	<p>činnosť obecnej samosprávy.</p>
		Demokracia, jej vznik a vývoj		
		Princípy demokracie	<p>-Dejiny demokracie, priama a nepriama demokracia.</p>	<p>-Vie vymenovať základné ľudské práva a slobody. Vie vyhľadávať v Ústave SR – II. Hlava jednotlivé skupiny práv. vie zdôvodniť, prečo sa učíme o právach. Pozná základné dokumenty ľudských práv. pozná inštitúcie ochraňujúce ľudské práva. Pozná svoje práva. Vie posúdiť situácie kedy sú práva detí porušované. Vie, na ktoré inštitúcie sa môže obrátiť pri porušovaní svojich práv. Chápe spätosť práv s povinnosťami. Uplatňuje zodpovednosť voči právam ostatných v bežnom živote.</p>
		Čo je a čo nie je demokracia	<p>-Princípy demokracie.</p>	<p>Pozná najdôležitejšie mimovládne organizácie v SR. Vie rozlíšiť medzi občianskymi aktivitami.</p>
		Voľby, volebné právo	<p>- Občianska spoločnosť a demokratický štát.</p>	<p>Chápe podstatu dobrovoľníckej a charitatívnej činnosti. Zaujíma sa o možnosti pomáhať ako dobrovoľník. Angažuje sa vo svojom užšom prostredí (škola, krúžky) Organizuje pomoc tým, čo ju potrebujú.</p>
		Parlamentné, komunálne voľby	<p>- Volebné právo, slobodné a čestné voľby, voľby v demokracii.</p>	<p>Pozná funkcie a právomoci oboch parlamentov. Zaujíma sa o ich činnosť, aktívne sa zapája do spolupráce. Pozná meno predsedu školského parlamentu. Pozná fungovanie obvodného žiackeho parlamentu. Vie, kto zastupuje ich školský žiacky parlament v obvodnom parlamente. Zaujíma sa o aktivity obvodného žiackeho parlamentu. (vie, že sa pripravuje na aktívny občiansky život v dospelosti).</p>
		Štátna správa, samospráva	<p>- Parlamentné voľby a komunálne voľby.</p>	<p>- Získava zručnosť občianskeho života.</p>
		Čo sú ľudské práva a slobody a prečo sa o nich učíme	<p>- Štátna správa a samospráva.</p>	
		Základné dokumenty ľudských práv	<p>- Základné ľudské práva a slobody.</p>	
		Patria aj deťom ľudské práva?	<p>- Dokumenty ľudských práv, Všeobecná deklarácia ľudských práv, Dohovor o ľudských právach.</p>	
			<p>- Práva detí, Deklarácia</p>	

		<p>Niet práv bez povinností a zodpovednosti</p> <p>Záujmové a občianske aktivity, činnosť mimovládnych organizácií</p> <p>Dobrovoľnícka a charitatívna činnosť</p> <p>Triedny žiacky a školský parlament</p> <p>Obvodný žiacky parlament</p> <p>Projekt – Obecné zastupiteľstvo</p>	<p>práv dieťaťa, Dohovor o právach dieťaťa.</p> <p>- Práva , zodpovednosť, povinnosť.</p> <p>- Záujmové aktivity občanov, občianske združenia, mimovládne organizácie.</p> <p>- Dobrovoľnícka činnosť, charitatívna činnosť.</p> <p>- Triedny žiacky a školský žiacky parlament.</p> <p>- Obvodný žiacky parlament</p>	
Záverečné zhrnutie	1 hodina		Záverečné zhodnotenie, opakovanie	

Požadovaný výstup žiakov

- ◆ Vie vysvetliť poslanie, pravidla a funkcie rodiny, svoje miesto v rodine.
- ◆ Na príkladoch vie uviesť fungovanie vzťahov v širšej rodine.

- ♦ Vie pomenovať tri základné roly v triede, rozlíšiť kladné i záporné vlastnosti seba i svojich spolužiakov.
- ♦ Uvedomuje si význam hodnôt, týkajúcich sa rodiny a školy vo svojom živote.

4. Metódy a formy práce

Z didaktických metód vyučovania sa v občianskej výchove využije niekoľko variant metód. Ich použitie bude závisieť od témy a štruktúry vyučovacej hodiny. Okrem klasických metód sa použije:

- začlenenie skupinovej práce, podporovať komunikáciu medzi žiakmi a učiteľom,
- samostatné vyhľadávanie informácií, vedenie žiakov k samostatnej práci
- využitie IKT, dataprojektor, počítač, filmy, didaktické hry

5. Učebné zdroje

- ❖ učebnica: učebnica pre 7.ročník, zošit pre 7.ročník
- ❖ encyklopédie a odborné časopisy : Týždeň
- ❖ internet: internetové portály- internetový politologický časopis e-Polis, interaktívne testy.

6. Hodnotenie žiakov

Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomne testy, projekt. Žiaci budú hodnotení-klasifikovaní známami, pochvalou.

Predmet : Anglický jazyk

1. Charakteristika predmetu :

Je to samostatný, povinný predmet zo vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia. Požiadavky na vzdelávanie v tomto predmete a ročníku vychádzajú zo Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky / SERR / a z Koncepcie vyučovania CJ v základných a stredných školách schválenou vládou SR 12.9.2007. Schválená koncepcia stanovuje rámec pre dosiahnutie komunikačných úrovní pre tento ročník na úroveň A1.2, ako prvého cudzieho jazyka s časovou dotáciou 3 hodiny týždenne.. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie vytvára podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú žiakovi chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako vzdelávania pre život umožňuje žiakovi žiť podľa vlastných predstáv a vlastnej aktivity.

2. Ciele predmetu:

- viesť žiakov k samostatnosti v štúdiu
- dosiahnuť prechod z reproduktívnej do produktívnej formy komunikácie
- podpora sebadôvery žiaka, dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech
- rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sabahodnotenie

Kompetencie, spôsobilosti :

Komunikačné zručnosti

1. Počúvanie. 2. Čítanie. 3. Dialógy. 4. Samostatný ústny prejav. 5. Písanie.

- Žiak vie nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou, vypočuť si a podať informácie, vybrať si z ponúkaných možností
- Vyjadriť svoj názor, vôľu, schopnosť, očakávania a reagovať na ne, vnímať a prejavovať svoje city
- Predstaviť svoje záľuby a vkus

- Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti

- Reagovať na nesplnenie pravidiel/povinností, na príbeh alebo udalosť, na udalosť v budúcnosti, pri prvom kontakte, na ponuku

- Korešpondovať, Telefonovať, Komunikovať

Postupnosť komunikačných zručností:

Receptívne: 1. počúvanie 2. čítanie

Produktívne: 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav 5. písanie

Logická nadväznosť medzi jednotlivými spôsobilosťami:

1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
2. Vypočuť si a podať informácie
3. Vybrať si z ponúkaných možností
4. Vyjadriť svoj názor
5. Vyjadriť svoju vôľu
6. Vyjadriť svoju schopnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti
12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti
17. Reagovať pri prvom stretnutí
18. Korešpondovať
19. Telefonovať
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým
21. Porozprávať niečo

3. Metódy a formy práce : veku primerané, podporujúce motiváciu, záujem a tvorivú činnosť žiakov

- skupinové projektové, diferencované vyučovanie, využívanie počítačovej učebne a interaktívnej tabule, návšteva podujatí v anglickom jazyku
- zážitkové, kognitívne a skúsenostné metódy, dialóg, diskusia, dramatizácia textu, informačno-receptívne metódy, improvizácia ,hry

4. Učebné zdroje :

Učebnica AJ, pracovný zošit, interaktívna tabuľa, jazykové testy, obrázkové, výkladové slovníky, materiálno-technické a didaktické pomôcky, európske jazykové portfólio pre 11.-15.ročných, internetové zdroje: www.statpedu.sk, www.oxford.sk

5. Hodnotenie predmetu: Predmet anglický je v 7. ročníku hodnotený stupňami: výborný ,chválitebný ,dobrý, dostatočný, nedostatočný. Pri hodnotení bude učiteľ pristupovať k žiakom diferencovane podľa aktivity žiaka pri zapájaní sa do úloh, samostatných prác, úrovne komunikovať a vyjadriť svoj názor so zreteľom na reálne možnosti žiaka. Výrazné zastúpenie pre komplexné hodnotenie bude mať i sebahodnotenie žiaka.

Profil absolventa : je založený na kľúčových spôsobilostiach, ktoré zahŕňajú veku primerané vedomosti, hodnotové postoje umožňujúce žiakom poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si ,začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobne sa rozvíjať.

6. Obsah:

Obsahový štandard

1. Časovanie slovesa **to be, to have got, to have to** prítomnom, minulom a budúcom čase

2. **Jednoduchý a priebehový prítomný čas.** Tvorenie otázok, 3.osoby singuláru, Wh-otázok, plurálu

3. **Radové číslovky**

4. **Prídavné mená.** Pravidelný/Nepravidelný plurál, 2. a 3. stupeň príd. mien, Nepravidelné stupňovanie, Stupňovanie pomocou **more** a **most**, pomocou prirovnania **than, as-as**, Prídavné mená a príslovky

5. **Zámená.** Predmetové zámená, Ukazovacie zámená v singulári a pluráli, Kvantitatívne zámená, Neurčité zámená. Použitie **some/any** v kladnej a zápornej oznamovacej vete

6. **Minulý čas.** Jednoduchý minulý čas. Tvorenie otázky a záporu slovesa **to be**, Minulý čas pravidelných a nepravidelných slovies, Tvorenie otázok a záporu plnovýznamových slovies, Pomocné sloveso **did**,

7. **Podstatné mená.** Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená.

8. vyjadrenie budúcnosti pomocou **going to**.

9. **Členy.** Používanie určitého a neurčitého člena

10. Rozkazovací spôsob. Sloveso let

11. Príslovky. Frekvenčné príslovky, Tvorenie prísloviak z príd. mien, Nepravideľné tvorenie prísloviak

Tematické okruhy:

Rodina a spoločnosť, Krajiny, mestá a miesta, Základné druhy oblečenia/Móda, Ľudské telo, Voľný čas a záľuby, Škola a jej zariadenie, Stravovanie, Obchod a služby, Človek a príroda, Zvieratá, Starostlivosť o zdravie, Môj dom/byt, Doprava a cestovanie

Časové vymedzenie aktivít	Komunikačné zručnosti	Spôsobilosti č.	Jazykové prostriedky (Obsahový)	Práca s textom - komunikačný kontext	Tematické okruhy (Lexika)	Interkultúrne zručnosti	Výkonový štandard	Poznámky
1								Úvodná hodina
2 – 4	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie <i>Produktívne</i> 2. čítanie 3. dialógy 4. písanie	1,2,17, 20	Časovanie slovesa <i>to be, to have got</i>	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu Využitie žánrov: - jednoduchá spoločenská komunikácia - jednoduchý opis	Rodina a spoločnosť Krajiny, mestá a miesta	Neformálne a formálne pozdravy v anglofónnych krajinách	Výkonový štandard pre jednotlivé komunikačné zručnosti je definovaný v rámci ŠVP pre cudzie jazyky - úroveň A1	Opakovanie z VI. ročníka

5.- 8.	<i>Receptívne</i> 1. pociuvanie 2. citanie <i>Produktívne</i> 3. dialogy 4. pisanie	2,3,17, 19,20	Tvorenie otazok v jednoduchom prítomnom čase	Komunikačný kontext sa realizuje formou jednoduchých otazok a odpovedí Využitie žánrov: - jednoduchá spoločenská komunikácia - členský preukaz	Rodina a spoločnosť Vol'ný čas a záľuby Škola a jej zariadenie	Najdôležitejšie verejné služby		Opakovanie z VI. ročníka
9. – 11.	<i>Receptívne</i> 1. pociuvanie 2. citanie <i>Produktívne</i> 3. dialogy	2,3,5,14	Jednoduchý a priebehový prítomný čas	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu Využitie žánrov:	Rodina a spoločnosť Vol'ný čas a záľuby	-	Výkonový štandard pre jednotlivé komunikačné zručnosti je	

	4. písanie			-jednoduchá spoločenská komunikácia - dramatizácia	Stravova-nie Obchod a služby	vedieť pozdraviť, vybrať si, zaplatiť		
12. – 15.	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav	2,16	Radové číslovky	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu Využitie žánrov: - jednoduchý dialóg - slovná hra	Multikul-túrna spoločnosť			
16. – 18.	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav	3,9,20	Tvorenie 3. osoby singuláru v jednoduchom prítomnom čase.	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu a krátkeho monológu Využitie žánrov:ilustrovaný opis fotografie	Multikul-túrna spoločnosť	Spoznávať spôsob života v anglofón-nych krajinách		
19. – 21.	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy	2,3,9,20	Tvorenie <i>Wh-</i> otázok v jednoduchom prítomnom čase	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, Využitie žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia	Rodina a spoločnosť Vol'ný čas a záľuby	Aktivity voľného času - porovnať s UK	Výkonový štandard pre jednotlivé komunikačné zručnosti je definovaný v rámci ŠVP pre cudzie	

				- komiks			jazyky - úroveň A1	
22. - 23.	<i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav 5. písanie	1,2,3,17, 20	Jednoduchý a priebehový prítomný čas <i>Wh-</i> otázky	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu a jednoduchého opisu	Rodina a spoloč- nosť Multikul- túrna spoločnosť	Predstaví svoj životný štýl ľuďom v iných krajinách		Projektová práca na tému Môj život
24. – 25.								Diagnostika
26. – 29.	<i>Receptívne</i> 1. pociúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav	2,3,6	Prídavné mená Nepravdivý plurál	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, Využitie žánrov: jednoduchá spoločenská komunikácia - ilustrovaný opis - hádanka, hra	Ľudské telo Človek a príroda - zvieratá			
30. - 33	<i>Receptívne</i> 1. pociúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. samostatný ústny prejav 4. písanie	2,3,9	Predmetové zámená	Komunikačný kontext sa realizuje formou krátkych monológov Využitie žánrov: - krátke rozprávania -jednoduchý opis	Človek a príroda - zvieratá	Starostli- vosť o domácich miláčikoch		

34. – 37.	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav	2,3,5,6	Použitie <i>some/ any</i> Ukazovacie zámená v jednotnom a množnom čísle	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, Využitie žánrov: - jednoduchá spoločenská komunikácia, krátk a rozprávka komiks, hra	Človek a príroda – zvieratá	Pravidlá správania pri návšteve ZOO	Výkonový štandard pre jednotlivé komunikačné zručnosti je definovaný v rámci ŠVP pre cudzie jazyky - úroveň A1	
38. – 41.	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. písanie	2,3,11, 20	Tvorenie <i>Wh-</i> otázok	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu, Využitie žánrov: - jednoduchá spoločenská komunikácia - jednoduché rozprávanie, -interview	Človek a príroda		Výkonový štandard pre jednotlivé komunikačné zručnosti je definovaný v rámci ŠVP pre cudzie jazyky - úroveň A1	
42. – 43.	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav	2,3,6,9	Jednoduchý a prítomný čas Tvorenie plurálu	Komunikačný kontext sa realizuje formou monológu Využitie žánrov: - jednoduché rozprávanie - ilustrovaný opis	Človek a príroda	Porovnávať faunu v rôznych krajinách	Výkonový štandard pre jednotlivé komunikačné zručnosti je definovaný v rámci ŠVP pre cudzie jazyky - úroveň A1	Projektová práca na tému Zvieratá

44.- 48.	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav 5. písanie	2,3,9,17, 20	Jednoduchý a prítomný čas Použitie <i>some/any</i> Tvorenie plurálu	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu jednoduchého opisu, Využitie žánrov: -jednoduchá Spoločenská komunikácia	Rodina a spoločnosť Záľuby a voľný čas	Vedieť predstaviť seba i iných, porozprávať o záujmoch a koničkách		Opakovanie učiva
49.								Diagnostika
50. – 53.	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. písanie	2,7,8,18	Jednoduchý minulý čas slovesa <i>to be</i> Tvorenie otázky a záporu	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu Využitie žánrov: -jednoduchá spoločenská komunikácia -krátke oznámenie	Ľudské telo Starostlivosť o zdravie	Písanie formálneho oznámenia – vedieť osloviť a rozlúčiť sa na konci formálneho listu		

54. – 57.	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3.samostatný ústny prejav 4. písanie	2,3,25	Jednoduchý minulý čas pravidelných a nepravidelných slovies	Komunikačný kontext sa realizuje formou krátkeho monológu Využitie žánrov: -jednoduché rozprávanie -ilustrovaný príbeh	Starostlivosť o zdravie			
-----------	--	--------	---	---	-------------------------	--	--	--

58. – 61.	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. písanie	2,3,8,20,25	Tvorenie otázky plnovýznamových slovies v jednoduchom minulom čase - pomocné sloveso <i>did</i> Krátke odpovede <i>Wh-</i> otázky	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu Využitie žánrov: - jednoduchá spoločenská komunikácia - komiks -krátky príbeh	Zál'uby a vol'ný čas Eudské telo Môj dom/byt	Poukázaf na medzil'udské vzt'ahy a výber komunikač- ných prostriedkov na prejavie úcasti s iným človekom		
62. – 65.	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav 5. písanie	2,4,7,8,13,20,25	Tvorenie záporu plnovýznamových slovies v jednoduchom minulom čase	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu a monológu Využitie žánrov: - jednoduché rozprávanie - ilustrovaný príbeh -rozhovor o príbehu	Starostlivosť o zdravie Môj dom/byt Základné druhy oblečenia	Porovnaf spôsob života v minulosti a v súčasnos- ti		

66. – 67.	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. samostatný ústny prejav 4. písanie	3,8,20, 25	Jednoduchý minulý čas Jednoduchý prítomný čas	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu a monológu Využitie žánrov: - jednoduché rozprávanie - interview	Starostlivosť o zdravie Cestovanie	Porovnanie spôsobov života v minulosti a v súčasnosti		
-----------	---	---------------	--	---	--	---	--	--

68.								Diagnostika
69. - 72	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. písanie	2,3,14	Vyjadrenie budúcnosti pomocou <i>going to</i>	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu Využitie žánrov: - jednoduchá spoločenská komunikácia - dramtizácia	Stravovanie	Zdvorilé vyjadrovanie Komunikácia s personálom v reštaurácii		
73. – 76.	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav 5. písanie	3,7,25	Použitie <i>some/any</i> v kladnej a zápornej oznamovacej vete	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu a formou rozprávania a počúvania príbehu Využitie žánrov: - jednoduchá spoločenská komunikácia - rozprávka - dramtizácia	Stravovanie			
77. – 80.	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav	2,3,5	Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu Využitie žánrov: - komiks - jednoduchá spoločenská komunikácia	Stravovanie Obchod a služby	Vyjadriť želanie primerane komunikačnej situácii		

81. – 84.	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. samostatný ústny prejav 4. písanie	3,5,11	Používanie určitého a neurčitého člena Rozkazovací spôsob	Komunikačný kontext sa realizuje formou krátkeho monológu Využitie žánrov: - jednoduchá inštrukcia, recept	Stravovanie Môj dom/byt	Spôsob vyjadrenia základných pravidiel		
85. – 86.	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. samostatný ústny prejav 4. písanie	3,11	Určité a neurčité členy Použitie <i>some/any</i> Rozkazovací spôsob Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená Kvantitatívne zámená	Komunikačný kontext sa realizuje formou monológu Využitie žánrov: - ilustrovaný opis jednoduchý návod(recept)	Stravovanie			Projektová práca na tému Jedlo
87. – 90.	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav 5. písanie	2,3,5,11, 25	Vyjadrenie budúcnosti pomocou going to Jednoduchý minulý čas Pocítateľné a nepocítateľné podstatné mená Použitie <i>some/any</i> Členy	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu a monológu Využitie žánrov: - jednoduchá spoločenská komunikácia - ilustrovaný príbeh - jednoduchý opis	Rodina a spoločnosť Stravovanie			Opakovanie učiva

91.								Diagnostika
92. – 95.	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. samostatný ústny prejav 4. písanie	3,4	2. stupeň prídavných mien	Komunikačný kontext sa realizuje formou monológu Využitie žánrov: - jednoduché rozprávanie - ilustrovaný opis - pohľadnica, plagát	Krajina, ktorej jazyk sa učím Človek a príroda	Spoznávať Britské ostrovy, ich časti, porovnať so Slovenskom		
96. – 99.	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav 5. písanie	4,20	3. stupeň prídavných mien	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu Využitie žánrov: - jednoduchá spoločenská komunikácia - zábavný kvíz	Človek a príroda Krajina, mestá, miesta Škola a jej zariadenie	Spoznávať a porovnávať rôzne miesta, krajiny, svetadiely Orientovať sa na mape		

100.-103	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav 5. písanie	2,3,4,5, 14	Nepravidelné stupňovanie prídavných mien <i>good, bad</i>	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu Využitie žánrov: -jednoduchá spoločenská komunikácia -komiks	Obliekanie a móda Obchod a služby	Nákup šiat a obuvi (vzt'ah zákazník-personál)		
----------	---	----------------	--	---	--------------------------------------	---	--	--

104.-107	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav 5. písanie	4,7,18	Stupňovanie pomocou <i>more a the most</i> Prirovnania pomocou spojok <i>than, as-as</i>	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu a monológu Využitie žánrov: - príbeh - pohľadnica - citový opis	Človek a príroda Multikultúrna spoločnosť	Písanie pohľadnice - vedieť osloviť a rozlúčiť sa na konci neformálneho listu. Špecifické prirovnania typické pre anglický jazyk.		
----------	---	--------	---	--	--	--	--	--

108.-109	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. samostatný ústny prejav 4. písanie	4,9,25	Stupňovanie prídavných mien Prirovnania	Komunikačný kontext sa realizuje formou monológu Využitie žánrov: - ilustrovaný opis - pohl'adnice	Krajiny, mestá a miesta Moja krajina a moje mesto	Vedieť predstaviť a opísať svoju krajinu a jej časti		Projektová práca na tému Slovensko
110.								Diagnostika
111.-114	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav 5. písanie	2,9	Frekvenčné príslovky	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu Využitie žánrov: - jednoduchá spoločenská komunikácia	Vol'ný čas a záľuby			

115.-119	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav 5. písanie	7,8,25	Tvorenie prísloviak z prídavných mien Nepravidelné tvorenie prísloviak	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu Využitie žánrov: -jednoduchá spoločenská komunikácia -ilustrovaný príbeh -dramatizácia	Doprava a cestovanie	Rozumieť jednoduchému príbehu a pokúsiť sa prerozprávať ho primerane svojim jazykovým schopnostiam		
----------	---	--------	---	--	----------------------	--	--	--

120.-123	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav 5. písanie	2, 11	Sloveso <i>to have to</i>	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu Využitie žánrov: -jednoduchá spoločenská komunikácia -interview -kvíz	Vzdelávanie a práca Vol'ný čas a záľuby			
----------	---	-------	---------------------------	---	---	--	--	--

124.-127	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav 5. písanie	4,14	Použitie <i>going to</i> na vyjadrenie plánovanej budúcnosti Sloveso <i>let</i>	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu Využitie žánrov: -jednoduchá spoločenská komunikácia -komiks -dramatizácia	Vol'ný čas a záľuby	Upozorniť na špecifiká v komunikácii pri vyjadrovaní svojho názoru v neformálnom styku		
----------	---	------	---	--	---------------------	--	--	--

128.-129	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav 5. písanie	9, 25	Jednoduchý minulý a prítomný čas Prídavné mená a príslovky	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu a monológu Využitie žánrov: -krátke rozprávania - ilustrovaný opis	Vol'ný čas a záľuby	
130.-133	<i>Receptívne</i> 1. počúvanie 2. čítanie <i>Produktívne</i> 3. dialógy 4. samostatný ústny prejav 5. písanie	2,5,9, 11, 14	Stupňovanie prídavných mien Príslovky Sloveso <i>to have to</i> Jednoduchý minulý čas	Komunikačný kontext sa realizuje formou dialógu Využitie žánrov: - jednoduchá spoločenská komunikácia - jednoduchý opis	Cestovanie Človek a príroda Obchod a služby Rodina a spoločnosť	Vyjadriť želanie v súlade s komunikačnou situáciou Najdôležitejšie verejné a súkromné služby
134.-136						

Predmet : Dejepis

1. Charakteristika predmetu :

Je to samostatný , povinný predmet zo vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť s časovou dotáciou 2 hodiny týždenne. Spolu s ostatnými predmetmi tejto spoločenskovednej oblasti vedie žiakov k zoznámeniu sa s vývojom ľudskej spoločnosti, učí ich vnímať svet vo vzájomnom vzťahu medzi prírodou a spoločnosťou, orientovať sa v čase, časových údajoch, histórii vlastnej rodiny, vlasti. Základné aj rozširujúce učivo obsahu predmetu vedie žiakov 7. ročníka k rozvíjaniu ich historického vedomia, k úcte k hodnotám demokratickej spoločnosti ako aj k rozvíjaniu myšlienkových operácií žiaka, jeho praktických zručností, uvedomovania si vlastnej identity a k vytváraniu vlastných postojov.

2. Ciele predmetu :

- vytváranie medzipredmetových a nadpredmetových kompetencií, schopností využívať aktívne získané znalosti v rôznych poznávacích i praktických príležitostiach
- neprístupovať k histórii ako uzatvorenej minulosti, ale brať ju ako zdroj poznávania diania v prítomnosti
- schopnosť klásť si otázky , túžiť nájsť na ne odpovede , vytvárať si vlastný názor a potrebu vzdelávať sa
- vytváranie poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom, spolužiakmi v kooperatívnom učení
- rozvoj čitateľskej gramotnosti, vypestovať vzťah k literatúre

Kompetencie , spôsobilosti :

Žiaci v 7. ročníku sa naučia pochopiť a pracovať

- s historickým časom
- s historickým priestorom
- s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním
- s rôznymi zdrojmi, prameňmi poznávania vrátane IKT
- získajú kompetencie vyhľadávať relevantné informácie ,zoraďovať, selektovať a prezentovať ich

3. Metódy , formy práce:

V predmete budú aplikované prístupy, ktoré kladú dôraz na :

- aktívne učenie sa, / motivačné metódy, problémové metódy, praktické aktivity, práca s knihou a textom, učenie prostredníctvom ITK /
- metódy podporujúce socioemočnú klímu triedy / didaktické , rolové hry, inscenačná metóda, kooperatívne vyučovanie /
- fixačné metódy

Formy : vyučovacia hodina, praktické aktivity, terénne pozorovania, exkurzie

4. Zdroje :

Texty verbálne, obrazové, grafické i texty kombinované, atlasy, noviny časopisy slovníky, encyklopédie, webové stránky, populárnovedecká literatúra, historická beletria, učebnica, pracovný zošit

5. Hodnotenie predmetu :

Predmet bude klasifikovaný stupňami : výborný, chválitebný, dobrý, dostatočný, nedostatočný . Pri hodnotení bude učiteľ pristupovať k žiakom diferencovane podľa aktivity žiaka pri zapájaní sa do úloh, samostatných prác, úrovne komunikovať a vyjadriť svoj názor so zreteľom na reálne možnosti žiaka. Výrazné zastúpenie pre komplexné hodnotenie bude mať i sebahodnotenie žiaka

Výsledok vzdelávania :

Žiaci si vytvoria základy pre individuálne štúdium, schopnosť samostatne sa zmocniť danej témy, vytvoria si pozitívnejší vzťah ku knihám a pocit potreby čítania ,získavania nových informácií, budú schopní viesť dialóg na danú tému, schopní prezentovať svoje postrehy, názory – t.j. získajú devízy, ktoré využijú v živote.

6. Obsah :

Tematický celok	Obsahový	štandard	Výkonový štandard
	Téma	Pojmy	Spôsobilosti
Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline		pravlasť	Žiaci sú schopní :
	Príchod Slovanov	migrácia	- opísať pravlasť Slovanov
		Samo	- uviesť dôvody sťahovania Slovanov
			- na historickej mape ukázať miesta na ktoré sa Slovania sťahovali
			- vymenovať západných, južných ,východ. Slovanov
			- uviesť príčiny vzniku Samovej ríše
		kresťanské	Žiaci vedia :
	Veľká Morava	misie,	- uviesť dôvody na vznik Veľkomoravskej ríše
			- opísať vznik Nitrianskeho kniežacstva
		Cyril a Metod	- vysvetliť význam VM ríše
			- zhodnotiť prínos Cyrila a Metoda pre rozvoj našej kultúry a štátnosti
		Pribina	- opísaťVM ríšu počas panovania Rastislava a Svatopluka
		Rastislav	- opísať kultúru vo VM ríši
		Svatopluk	- opísať vzdelanosť vo VM ríši
			- ukázať na mape rozmach VM ríše
			- nakresliť obydlie z doby VM ríše

Slováci v Uhorskom kráľovstve

		- rozpoznať zbraň a výstroj vojakov z obdobia VM ríše
	dynastie,	- vysvetliť vznik Uhorského kráľovstva
	Štefan I.	- uviesť prínos predkov Slovákov pri vzniku Uhor. Kráľ.
	Ondrej II.	- zhodnotiť vládu Štefana I.
	K.Róbert	- zhodnotiť význam Nitrianskeho vojvodstva
Kráľovstvo	Ľudovít I.	- analyzovať Zlatú bulu Ondreja II.
mnohých	Žigmund L.	- vysvetliť, prečo dochádzalo v Uhorsku k neustálemu
jazykov		boju o trón
a mravov	gotická cesta	- analyzovať a zhodnotiť spôsob života ľudí vo
	Matej Korvín	vrcholnom stredoveku a dnes
		- zhodnotiť hospodársky rozkvet za vlády Karola R.
Banské		- zhodnotiť význam vnútornej a zahraničnej politiky
mestá		Ľudovíta I. a Žigmunda Luxemburského
		- opísať vládu mateja Korvína
	humanizmus	- zhodnotiť význam banských miest na Slovensku
Kríza	renesancia	- opísať kultúru v Uhorsku vo vrcholnom stredoveku
stredoveku		- nájsť obrazový materiál z gotickej cesty
	Mikuláš	- ukázať na historickej mape Uhorské kráľovstvo
	Koperník	- napísať krátky životopis vybraného panovníka Uhorska
		- do slepej mapy nakresliť banské mestá
	Leonardo da Vinci	- napísať krátky text o živote baníkov
		- vytvoriť tím a vymodelovať historické námestie
	J.Gutenberg	stredovekého mesta
Kníhtlač		Žiaci sú schopní :
		- uviesť podstatné znaky úpadku stredovekej spoločnosti
Objavitelia		- charakterizovať humanizmus
dobyvatelia		- vysvetliť podstatu renesancie
		- zhodnotiť význam kníhtlače
	karavela	- napísať krátku esej o význame písaného slova
	objavenie	- rozlíšiť pojmy objaviteľa a dobyvateľa
	Ameriky	- uviesť príčiny zámorských objavov
		- posúdiť dôsledky zámorských objavov
	K. Kolumbus	- zhodnotiť význam zámorského obchodu
	Magalhaes	- zakresliť do obrysivej mapy smery objavných plavieb
	kolonializmus	- vysvetliť pojem kolonializmus
Hospodárske zmeny		Žiaci vedia :
	cech	- porovnať prácu remeselníka v cechu a manufaktúre
	manufaktúra	- opísať život mešťana
	mešťan	- zostaviť správu o spôsobe života remeselníka
	zámorský	- opísať príčiny vzniku reformácie
	obchod	- analyzovať písomný prameň s problematikou refor.
Reformácia,		- vysvetliť dôvody protireformácie
protireformácia	M. Luther	
	Ignác z Loyoly	
		- opísať moháčsku bitku a jej dôsledky
		- objasniť postavenie Slovenska v susedstve Turkov
Slovensko	Moháč	
na hranici	Turci	- uviesť príčiny a dôsledky protihabsburských povstaní
dvoch svetov		- zostaviť obrazový materiál o Bratislave ako
	Bratislava-	hlavnom a korunovačnom meste Uhorska
Osviet.	centrum	- zhodnotiť význam reforiem Márie Terézie a Jozefa II.
absolutizmus	Uhorska	- charakterizovať osvietenský absolutizmus

Habsburská monarchia

			- prezentovať významné slovenské osobnosti napísaním
	Mária terézia		krátkej práce alebo v power point
	Jozef II.		
	M .Bell		
	A.F.Kollár		

Predmet -Etická výchova

1. Charakteristika predmetu

Poslaním povinnej voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi. Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

2. Ciele:

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:
 má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj
 má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
 jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými
 normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej
 miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
 má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná
 správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,

charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania, koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľúťosti, prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami, je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu. Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E – emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city

M – motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S – socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A – axiologizácia, ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K – kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sú zakomponované v desiatich základných témach a šiestich aplikačných témach:

1. otvorená komunikácia
2. dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba
3. pozitívne hodnotenie iných
4. tvorivosť a iniciatíva
5. vyjadrovanie citov
6. empatia
7. asertivita
8. reálne a zobrazené vzory
9. prosociálne správanie – pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo
10. komplexná prosociálnosť

11. etika – hľadanie koreňov prosociálneho správania

12. etika a ekonomické hodnoty

13. etika a náboženstvá – tolerancia a úcta

14. rodina, v ktorej žijem

15. výchova k manželstvu a rodičovstvu

16. ochrana prírody a životného prostredia.

Cieľom etickej výchovy ako povinnej voliteľného predmetu v nižšom stupni sekundárneho vzdelávania je :

poskytnúť žiakom impulzy a pozitívne skúsenosti, ktoré podporujú základnú dôveru, autonómiu a iniciatívu, umožniť im osvojiť si základné komunikačné zručnosti, základné úkony spoločenského správania, učiť ich pozitívne hodnotiť seba aj druhých, tvorivo riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch vysvetliť žiakom pojmy empatia, asertivita, spolupráca a prosociálne (sociálne pozitívne) správanie umožniť žiakom osvojiť si ďalšie sociálne zručnosti, napr. vyjadrovanie citov, empatie, asertívne správanie umožniť žiakom osvojiť si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované dospievanie, učiť ich poznávať sám seba, objavovať svoju identitu, rozvíjať sebaocenenie spoznávať a osvojovať si práva a povinnosti v rodine, učiť sa kultivovane prejavovať svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg umožniť žiakom uvedomiť si svoju sexuálnu identitu, chápať pozitívne hodnoty priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, uvedomiť si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom zdôvodniť základné mravné normy, zaujať správny postoj k otázkam súvisiacim so sexualitou rozvíjať u žiakov pozitívny postoj k postihnutým, chorým, a iným skupinám obyvateľstva, ktoré potrebujú pomoc a porozumenie vysvetliť žiakom základné pojmy súvisiace s voľbou životných cieľov, svetonázorom, náboženstvom, etickými hodnotami a normami umožniť žiakom pochopiť základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami, pravdou a dobrým menom vysvetliť žiakom základné pojmy súvisiace s ochranou prírody a životného prostredia učiť žiakov rešpektovať ľudí s inými názormi, zároveň však ostať sám sebou; formulovať svoje životné ciele, byť odolný voči nevhodným ponukám, ostať slobodný od závislostí, ktoré znehodnocujú a ohrozujú náš život rozvíjať u žiakov povedomie vlastnej dôstojnosti a hodnoty ľudskej bytosti, v tomto zmysle byť schopný kriticky hodnotiť masmediálne vplyvy, vychovať kritického diváka.

3. Obsah:

Ciele	Tematický celok - témy	Obsahový štandard	Výkonový štandard : socio - afektívny	Výkonový štandard: Konatívny
Osvojovanie si základných postoje, ktoré podmieňujú	Objavenie vlastnej jedinečnosti a identity Veľkosť a dôstojnosť ľudskej	-vie vysvetliť význam poznania silných a slabých stránok	- poznáním svojich silných stránok svojej osobnosti vytvára priestor	- v komunikácii i vo vzťahoch prejavuje sebaúctu - vie vyjadriť

<p>podmieňujú kultivované dospievajúce.</p> <p>Učenie sa poznávať sám seba, objavovať svoju identitu, rozvíjať sebaoceňovanie.</p>	<p>ľudskej osoby, úcta k človeku.</p> <p>Poznávanie svojich silných a slabých stránok, pozitívne a negatívne vlastnosti.</p> <p>Zdravé sebavedomie. Prijatie samého seba aj so svojimi nedostatkami.</p> <p>Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva</p> <p>Vedieť sa presadiť a obhájiť v rôznych situáciách: opýtať sa prečo, vedieť odmietnuť, vysloviť sťažnosť, vysvetliť svoje názory, požiadať o láskavosť, vysloviť návrh, čeliť manipulácii a tlaku skupiny, alternatívne spôsoby</p>	<p>osobnosti</p> <p>- vie vysvetliť uplatnenie pojmu asertivita v každodennosti</p> <p>- vie vysvetliť pojem manipulácia</p>	<p>pre seba prijatie a rozvoj intrapersonálnej komunikácie</p> <p>- chápe proces sebaakceptácie rozumie manipulatívny spôsobom v správaní svojom i v správaní iných</p> <p>- pozná svoje právo na odmietnutie nevhodnej ponuky a pozná zásady jej uplatnenia</p>	<p>svoje myšlienky, formuluje ich ako svoj názor</p> <p>- obhajuje svoje legitímne práva - svoje názory doloží argumentáciou - rozlišuje manipulatívne správanie iných i seba a odmieta ho - v komunikácii uplatňuje prvky asertívnych techník - vedieť povedať nie</p>
<p>Učenie sa obhájiť svoje práva a názory.</p>	<p>Učenie sa presadiť a obhájiť v rôznych situáciách: opýtať sa prečo, vedieť odmietnuť, vysloviť sťažnosť, vysvetliť svoje názory, požiadať o láskavosť, vysloviť návrh, čeliť manipulácii a tlaku skupiny, alternatívne spôsoby</p>	<p>- vie vysvetliť uplatnenie pojmu asertivita v každodennosti</p> <p>- vie vysvetliť pojem manipulácia</p>	<p>- chápe proces sebaakceptácie rozumie manipulatívny spôsobom v správaní svojom i v správaní iných</p> <p>- pozná svoje právo na odmietnutie nevhodnej ponuky a pozná zásady jej uplatnenia</p>	<p>- obhajuje svoje legitímne práva - svoje názory doloží argumentáciou - rozlišuje manipulatívne správanie iných i seba a odmieta ho - v komunikácii uplatňuje prvky asertívnych techník - vedieť povedať nie</p>

<p>Osvojenie si pojmov asertivita, spolupráca a prosociálne (sociálne pozitívne) správanie.</p>	<p>riešenia konfliktov, asertivita</p> <p>a asertívne práva</p> <p>Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity</p> <p>Nový vzťah k druhým:</p> <p>nezávislosť a rešpektovanie.</p> <p>Rozvíjanie vlastnej identity v interakcii s druhými.</p> <p>Slobodné prijatie záväzkov a vernosť k nim ako predpoklad zrelosti (napr. prijímanie úloh v rodine, v žiackom kolektíve, v záujmových skupinách...).</p> <p>Etické aspekty vzťahu k vlastnej rodine</p> <p>Hlbšie poznanie</p>	<p>-vie vysvetliť slová: nezávislosť a rešpektovanie, ponúkanie a prijímanie slobody, zodpovednosť</p> <p>-pozná zásady prosociálneho správania vo vlastnej rodine.</p>	<p>-chápe, že zodpovedná sloboda ho vedie k dobru pre iných i pre seba</p> <p>- chápe pojmy zodpovednosť a vernosť</p> <p>uvedomuje si svoje práva a povinnosti v rodine a snaží sa chápať ich význam</p> <p>- túži prispieť svojím</p>	<p>-</p>
---	---	---	---	----------

<p>Poznávanie svojich práv a povinností v rodine, učenie sa kultivovane prejavíť svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg.</p>	<p>vlastnej rodiny (ako poznám svoju Uplatňovanie sociálnych zručností v rámci rodiny (byť empatickým, otvorene a citlivo komunikovať, byť asertívnym...)). Zdravá a nezdravá kritickosť. Reflexia nad vlastnou kritickosťou v rodine. Pochopenie rodičov a súrodencov, dobré vzťahy v rodine, tolerancia a rešpektovanie authority, vzťahy medzi súrodencami. Rešpektovanie pravidiel hry (práva a povinnosti) v rodine. Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do</p>		<p>svojím dielom do dobrého fungovania vlastnej rodiny</p> <p>-</p>	<p>- v správaní badať posun prosociálnosti verný zásadám prosociálnosti postupne preberá zodpovednosť za svoje rozhodnutia</p>
---	--	--	---	--

<p>Spoznávanie svojej sexuálnej identity, chápanie pozitívnych hodnôt priateľstva, lásky, manželstva a rodiny, uvedomovanie si rizík, spojených s predčasným sexuálnym životom.</p>	<p>kontextu</p> <p>Rozvíjanie sexuálnej identity.</p> <p>Vzťahy medzi chlapcami a</p> <p>Priateľstvo a láska.</p> <p>Utváranie predstáv o budúcom partnerovi.</p> <p>"Zázrak života" - počatie a prenatálny život ľudského</p> <p>Rozpor medzi pohlavnou a psychosociálnou zrelosťou.</p> <p>Predčasný sexuálny styk, jeho príčiny a dôsledky.</p> <p>Pohlavné choroby a AIDS.</p> <p>Následky odtrhnutia sexu od osobného vzťahu a zodpovednosti.</p>	<p>- vie pomenovať možnosti prosociálneho správania vo vlastnej rodine vyššie spomínanými ľuďmi.</p> <p>- vie pomenovať možnosti prosociálneho správania vo vlastnej rodine</p> <p>- vie čo je to počatie a prenatálny život človeka</p> <p>- vie vysvetliť dôvody pre odloženie prvého sexuálneho styku do psychosociálneho</p>	<p>- sexualitu vníma ako veľkú hodnotu</p> <p>- vníma a stotožňuje sa so svojou sexuálnou identitou</p> <p>- chápe pozitívne hodnoty, ako priateľstvo, láska,</p>	<p>- prejavuje snahu vychádzať dobre s členmi rodiny v rodine uplatňuje základné komunikačné zručnosti, požiadať o láskavosť a odpustenie,</p> <p>vedieť vysloviť návrh</p> <p>- v rodinnom prostredí vie použiť pozitívne hodnotenie, empatiu a tvorivosť v prosociálnom správaní</p> <p>-prejavuje spoluúčasť na rodinnom živote</p> <p>- je schopný reflektovať vlastné pôsobenie v</p>
---	---	--	---	--

	<p>Vzťah k chorým, starým, postihnutým, mentálne alebo morálne narušeným</p> <p>Rozvoj empatie, komunikácie s vyššie spomínanými ľuďmi.</p> <p>Ochota chápať ich potreby, ale aj vidieť ich možnosti a bohatstvo, ktoré môžu odovzdať ostatným.</p> <p>Tolerancia, rešpektovanie odlišností, generačné rozdiely.</p>	<p>psychosociálnej zrelosti</p> <p>- vie vysvetliť príčiny a dôsledky predčasného sexu</p> <p>- vie čo sú to pohlavné choroby a AIDS</p> <p>- vie vymenovať obmedzenia a prednosti chorých a osôb so špecifickými potrebami</p> <p>- vie zdôvodniť potrebu i špecifiká</p> <p>Komunikácie s osobami so špecifickými potrebami</p> <p>- vie čo je to počatie a prenatálny život človeka</p> <p>- vie vysvetliť</p>	<p>láska, manželstvo a rodina</p> <p>- uvedomuje si riziká spojené s predčasným sexuálnym životom</p> <p>- túži po hlbokom vzťahu založenom na úcte a vzájomnej láske</p>	<p>rodine</p> <p>o otázkach sexuality hovorí úctivo</p> <p>- neznáme oblasti si ujasňuje dialógom s rodičmi, alebo učiteľom,</p> <p>- vo vzťahu k inému pohlaviu je pozorný a vnímavý</p> <p>- v kontakte so starými, chorými a s osobami so špecifickými potrebami prejavuje prvky tvorivej prosociálnosti pozitívneho</p>
--	---	---	---	---

		<p>dôvody pre odloženie prvého sexuálneho styku</p> <p>do psychosociálnej zrelosti</p> <p>- vie vysvetliť príčiny a dôsledky predčasného sexu-</p> <p>vie čo sú to pohlavné choroby a AIDS</p>	<p>- uvedomuje si ťažkosti, ktoré prežívajú starí a chorí ľudia túži im pomôcť</p>	<p>myslenia ako pomoc pre obdobie dospievania.</p>
--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

4. Metódy a formy práce

Z didaktických metód vyučovania sa v etickej výchove využije niekoľko variant metód. Ich použitie bude závisieť od témy a štruktúry vyučovacej hodiny. Okrem klasických metód sa použije:

- skupinová práca - podporuje komunikáciu medzi žiakmi a učiteľom,
- samostatné vyhľadávanie informácií, vedenie žiakov k samostatnej práci
- využitie dataprojektora, počítač, filmy, didaktické hry

6. Pomôcky a zdroje

Na hodine sa používajú didaktic. pomôcky – video a DVD prehrávač,

- používa sa učebnica EV pre 7. roč. ZŠ
- Metodický materiál k predmetu Etická výchova /L.Lencz-O.Krížová/
- učebnica Aktivity na hodiny EV /O. Krížová/

7. Hodnotenie žiakov

Na hodinách sú žiaci hodnotení pochvalou – ústne, alebo písomne, zbierajú kredity za aktivitu /5 kreditov je veľká pochvala do ŽK/. Na vysvedčení žiak podľa aktívnej účasti-predmet sa podľa rozhodnutia pedagog. rady nehodnotí: -absolvoval, resp. neabsolvoval.

Predmet: Náboženská výchova

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.

Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovací predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň naväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať

medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

2. Cieľ predmetu:

Vyučovací predmet náboženstvo/náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženstvo/náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú. Zároveň výučba predmetu nadväzuje na ďalšie spoločenskovedne predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Profil absolventa nižšieho sekundárneho stupňa

Komunikačné kompetencie:

Žiak

- prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede
- kladie otázky a zisťuje odpovede
- učí sa konfrontovať s názormi druhých, učí sa počúvať a byť otvorený pre odlišnosti
- osvojuje si vhodnú argumentáciu, učí sa vypočuť spoludiskutujúceho
- formuje otázky, porovnáva, oponuje
- formuje a vyjadruje svoje myšlienky a názory
- rozširuje svoje kultúrne horizonty diskusiou
- učí sa reagovať primerane situácii
- je schopný uvedomiť si vlastné reakcie v konflikte
- vie vyjadriť svoj názor asertívnym nezastrašujúcim, sformulovať „ja – správu“ a vyjadriť svoje pocity
- učí sa dešifrovať a vhodne používať symboly
- rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach profánneho a náboženského života

kompetencie k učeniu sa :

- učí sa vyhľadávať a triediť informácie, vyhodnocuje výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- podieľa sa na spoločnej práci projektového vyučovania s použitím IKT / teleprojekty /

- učí sa učiť spolupráci

kompetencie k riešeniu problémov :

Žiak

- zaujíma sa o rôzne problémy a nové veci
- dobre prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadi a postupmi
- plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými
- vníma, rozpozná a pochopí problém závislostí, premyslí a naplánuje riešenie problému na modelovej situácii primerane svojej detskej skúsenosti
- obhajuje svoj názor

existenciálne :

Žiak

- disponuje základnými vedomosťami biblického posolstva a kresťanského učenia
- je otvorený pre vnímanie pozitívnych hodnôt na základe predstavených osobností
- rozumie základných kresťanským životným postojom viery, nádeje a lásky, je pripravený angažovanosť sa pre ich rozvoj
- rozumie základným druhom kresťanskej modlitby a základnému správaniu spojenému s modlitbou
- odhaduje dôsledky vlastného správania a konania
- rozvíja duchovné hodnoty
- rozvíja vlastné svedomie
- objavuje duchovný rozmer človeka
- spoznáva seba samého hodnotí svoje činy, dokáže si priznať vinu a viesť k náprave
- správne posudzuje svoje konanie
- osvojuje si zdravý životný štýl

občianske :

Žiak

- sa adaptuje na meniace sa životné a pracovné podmienky, podľa svojich schopností a možností sa podieľa na ich aktívnom a tvorivom ovplyvňovaní
- chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri vytváraní zákonov obohacujúcich spoločnosť
- aktívne participuje na triednych a školských aktivitách
- zapája sa do občianskeho života vo svojom okolí
- háji svoje práva aj práva iných

- vníma dôležité postavenie rodiny ako základnej bunky spoločnosti

kultúrne :

Žiak

- osvojuje si postoj vzájomnej tolerancie, učí sa akceptovať druhých ľudí takých, akí sú
- angažuje sa a rešpektuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky
- všíma si kultúrne prejavy iných národov, národností, etník
- iné kultúry a ich umenie považuje za rovnocenné a inšpirujúce
- učí sa tolerancii a empatickosti
- má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí reality, v ktorej žije, spoločnosti a prírody
- má úctu k živým a neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
- správa sa spôsobom, ktorý podporuje trvalú udržateľnosť kvality životného prostredia
- vníma obrazy a symboly, architektúru, ľudovú tvorivosť
- rešpektuje kultúrne tradície ako základ súčasného umenia
- osvojuje si prácu s literárnymi žánrami a druhmi
- uvedomuje si korene, tradície a historický vývoj výtvarnej kultúry
- vníma pôvod umeleckých diel vyrastajúcich z kresťanskej tradície
- osvojuje si kritický prístup k médiám
- má predstavu o vhodnej kombinovateľosti farieb, tvarov
- pozná pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou oblečenia, vlasov či tváre
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu a v súvislosti s tým aj štýl obliekania sa na rôzne udalosti
- objavuje vyjadrovanie pravdy o svete pomocou rôznych literárnych a myšlienkových foriem
- ocení prínos štátu a Cirkvi pre dobro jednotlivca a spoločnosti
- rozumie rozdielom a spoločným prvkom svetových náboženstiev, osvojí si postoj vzájomnej tolerancie
- osvojí si kritérium pre rozlišovanie učenia rôznych náboženských siekt a vie popísať ich techniky manipulácie

sociálne a interpersonálne :

Žiak:

- učí sa tolerancii, ústretovosti ale aj kritickosti, k iným, učí sa chápať ich potreby a postoje
- objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon
- objavuje mravný aspekt umelého potratu a eutanázie
- osvojí si kritický prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba

- uvedomuje si svoje silné a slabé stránky
- vníma sa ako časť celku
- chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí
- podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou k opačnému pohlaviu prispieva k upevňovaniu medziludských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada
- dokáže si uvedomiť svoje potreby
- identifikuje sa so svojim vnímaním pocitov
- dôveruje si, uvedomuje si silné a slabé stránky, ktoré vníma ako svoje rozvojové možnosti
- vníma životnú situáciu starého a chorého človeka
- učí sa spätnej väzbe na vlastnú osobu
- uvažuje nad humánnymi princípmi v duchu solidarity a lásky, objavuje rozmer empatie pre rozvoj sociálneho cítenia
- je pripravený byť v interakcii s inými ľuďmi v rôznych kontextoch
- buduje návyk vonkajších prejavov úcty k opačnému pohlaviu
- vysvetlí význam manželstva a rodiny a uvedomuje si ich hodnotu
- posúdi vzťahy v rodine s výchovou k vzájomnej úcte, asertívnemu, empatickému správaniu v rodine a spoločnosti. Uvedomuje si potrebu celoživotných vzťahov, priateľstva, manželstva, rodiny. Objavuje princípy tvorivého budovania osobných vzťahov

3. OBSAH:

Ročníková téma: SLOBODA ČLOVEKA

Dieťa začína túžiť po osamostatnení sa a po slobode. Vychádza spod krídel ochrany autority. Oslobodzuje sa od nekritického vnímania autority, ktorú doposiaľ vnímalo ako miesto istoty, bezpečia a ochrany. Objavením rozmeru slobody v sebe rozvíja vzťah k svojej osobe a k druhým ľuďom. Táto skúsenosť slobody mu umožňuje objavovať slobodné rozhodnutie pre vzťah k Bohu. Slobodným nazeraním na vzťah s Bohom je schopné vidieť vo viditeľnom svete stopy Boha, s ktorým prehlbuje vzťah v náboženskom prežívaní.

Ročníkový cieľ: Poznávať hranice osobnej slobody. Oceniť kresťanský pohľad na vinu a odpustenie. Osvojovať si návyky kresťanského životného štýlu.

1. téma: Sloboda a človek

Obsahy:

- chápanie slobody
- povolanie k slobode
- otroctvo človeka
- závislosti
- Exodus – cesta k slobode
- hranice slobody - Desatoro

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Opísať rozličné chápanie slobody u súčasného človeka a porovnať ho s kresťanským pohľadom.

Uviesť príklady foriem otroctva súčasného človeka.

Afektívny cieľ: Zdôvodniť hranice slobody človeka na základe Desatora. Prostredníctvom biblických príbehov vnímať, ako Boh rešpektuje slobodu človeka.

Vnímať desatoro ako výzvu k plnej slobode človeka.

Psychomotorický cieľ: Rozvíjať návyk reflexie vlastných rozhodnutí.

Výkonový štandard

Žiak vie:

- na konkrétnej životnej situácii rozoznať život v slobode a v otroctve hriechu
- posúdiť potrebu Božieho zákona v živote
- definovať pojem slobody ako vnútorný stav človeka
- vysvetliť, v čom spočíva zneužitie slobody
- vymenovať dôsledky prvotného hriechu
- vysvetliť rozdiel medzi zamestnaním a povolaním
- vysvetliť pojem závislosť
- uviesť príklady rôznych závislostí
- reflektovať svoje vlastné rozhodnutia
- posúdiť a modifikovať biblické príbehy z pohľadu dnešnej doby
- rozlišovať rôzne spôsoby slobody, chápať Desatoro ako ich vyjadrenie

Rozvoj kompetencií

Komunikačné:

Žiak

- reaguje na prečítané texty a používa ich na rôzne ciele
- dokáže viesť koordinovaný dialóg so spolužiakmi
- podporuje osvojovanie základných pravidiel verejnej komunikácie a dialógu
- vie obhájiť svoj názor slušným spôsobom

Existenciálne:

Žiak

- vysvetlí kresťanský pohľad na povolanie a zamestnanie človeka
- chápe slobodu ako vnútorný stav, ktorý je vlastný každému človeku

Občianske:

Žiak

- je pripravený niesť zodpovednosť
- odmieta závislosť ako individuálny, ale aj spoločenský defekt
- vie rozlíšiť rôzne spôsoby slobody, prikláňa sa k chápaniu slobody ako nezávislosti, ktorá je obmedzená právami druhého človeka na vlastnú slobodu

Sociálne a interpersonálne:

Žiak

- získava základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií
- uvedomuje si mravné rozmery rôznych spôsobov ľudského správania
- chápe Desatoro ako spoločnosťou overenú a Bohom garantovanú normu slobody

Prierezová téma: Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- si vie uvedomiť priority v ľudskom živote a priame ohrozenie vlastných hodnôt
- rozumie princípom kresťanskej etiky
- uvedomuje si hodnotu spolupráce
- uzatvára a rozvíja základné zručnosti pre spoluprácu
- predchádza sociálno-patologickým javom a škodlivým spôsobom správania

2. téma: Sloboda a rozhodnutia

Obsahy:

- slobodné rozhodnutie (nutnosť voľby)
- sloboda a zodpovednosť
- riešenie problémovej situácie – príbeh s mravnou dilemou
- princípy rozhodovania (autonómna a heteronómna morálka)

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Na základe analýzy problémovej situácie vysvetliť dopad rozhodnutia na život jednotlivca a spoločnosti.

Na modelovej situácii aplikovať možnosti riešenia nežiadúcich javov.

Afektívny cieľ: Vnímať vnútorné a vonkajšie vplyvy na rozhodnutie človeka. Uvedomiť si zodpovednosť za svoje mravné rozhodnutia voči sebe, druhým ľuďom a svetu.

Psychomotorický cieľ: Rozvíjať návyk analýzy vplyvov rozhodnutí a ich dopad na život človeka a spoločnosti.

Na modelovej situácii si osvojiť základné riešenie vnútorných konfliktov.

Výkonový štandard

Žiak vie:

- na základe analýzy problémovej situácie vysvetliť dopad rozhodnutí na život jednotlivca a spoločnosti
- definovať svedomie
- posúdiť hodnotu spravodlivosti vo svete
- vyrozprávať biblické príbehy a posúdiť ich hodnotu pre dnešný život
- vysvetliť vývoj svedomia z pohľadu vývoja človeka
- na problémových situáciách s morálnou dilemou posúdiť vývoj morálneho úsudku
- posúdiť princípy rozhodovania z pohľadu autonómnej a heteronómnej morálky

Rozvoj kompetencií

Komunikačné:

Žiak

- reaguje na prečítané texty a používa ich na rôzne ciele
- prehľbuje vzťah medzi verbálnou a neverbálnou zložkou komunikácie
- je zameraný na dopady verbálnych aj neverbálnych prejavov a je pripravený niesť zodpovednosť

Existenciálne:

Žiak

- na základe poznania vníma, aké dôležité sú rozhodnutia pre vlastný život
- je pripravený zamerať sa na pozitívne hodnoty

Občianske:

Žiak

- je pripravený vnímať životné situácie vyžadujúce zodpovedné rozhodnutie vzhľadom k sebe, k druhým ľuďom a k svetu
- pozitívne oceňuje rozhodnutie pre mravne dobrý čin
- rešpektuje rozhodnutie druhého človeka v závislosti na svedomí

Sociálne a interpersonálne:

Žiak

- oceňuje pravé hodnoty
- je schopný transformovať možné dopady svojich rozhodnutí
- získava základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií
- vie rozoznať na modelových situáciách žiadúce i nežiadúce konanie v spoločnosti

Prierezová téma: Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- si vie uvedomiť priority v ľudskom živote a priame ohrozenie vlastných hodnôt
- rozumie princípom kresťanskej etiky
- získava základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií
- si vie uvedomiť motiváciu svojich rozhodnutí

Prierezová téma: Multikultúrna výchova

Žiak

- reflektuje sociálne vzťahy, komunikáciu a rozhodovanie v bežných aj vypätých situáciách

3. téma: Boh oslobodzuje človeka

Obsahy:

- vina a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky
- kresťanský pohľad na vinu a odpustenie
- zaobchádzanie s vlastnou vinou
- sociálny hriech
- chápanie viny v iných kultúrach a náboženstvách
- Kristus oslobodzuje (formy pokánia – sviatostné i mimo sviatostné)

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Vysvetliť archetypálnu skúsenosť človeka s vinou a previnením v rôznych kultúrach a náboženstvách v dejinách ľudstva.

Konfrontovať ju s biblickým pohľadom na uznanie viny a odpustenia.
Uvedomovať si mravné rozmery svojich rozhodnutí a ich dopad voči sebe, druhým ľuďom, svetu, Bohu.

Rozlišovať sviatosťné a mimo sviatosťné formy pokánia.

Afektívny cieľ: Konfrontovať sa so skúsenosťou viny a odpustenia.

Osvojovať si kresťanský pohľad na vinu a odpustenie.

Psychomotorický cieľ: Formovať návyk správneho zaobchádzania s vinou.

Výkonový štandard

Žiak vie:

- predstaviť vinu a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky
- vysvetliť archetypálnu skúsenosť človeka s vinou a previnením v rôznych kultúrach a náboženstvách v dejinách ľudstva
- konfrontovať ju s biblickým pohľadom na uznanie viny a odpustenia
- uvedomovať si mravné rozmery svojich rozhodnutí a ich dopad voči sebe, druhým ľuďom, svetu, Bohu
- opísať postup sviatosťného zmierenia
- rozlíšiť sviatosťnú formu pokánia a mimo sviatosťnú formu
- uviesť príklady sviatosťných a mimo sviatosťných foriem pokánia
- osvojovať si kresťanský pohľad na vinu a odpustenie

Rozvoj kompetencií

Komunikačné

Žiak

- reaguje na prečítané texty a pracuje s nimi
- rozvíja efektívne stratégie komunikácie
- vie používať komunikáciu v rôznych situáciách – vie sa ospravedlniť
- vie vyjadriť vlastnú vinu

Existenciálne:

Žiak

- je disponovaný pre správne zaobchádzanie s vinou a odpustením
- sa vie konfrontovať s vlastnou vinou a je otvorený pre kresťanský pohľad na vinu a odpustenie
- vie reflektovať životné situácie v kontexte hodnôt kresťanskej etiky

Občianske:

Žiak

- vie rešpektovať svedomie druhých ľudí, neodsudzuje

Sociálne a interpersonálne:

Žiak

- prehľbuje a rozširuje špecifické aplikácie jazyka o sociálne zručnosti
- disponuje základnými sociálnymi postojmi
- si uvedomuje mravné rozmery ľudského správania a ich dopad na život jednotlivca a spoločnosti

Prierezová téma: Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- si osvojuje kultivované správanie
- prispieva k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov v triede i mimo nej
- utvára si pozitívny postoj k sebe samému i k druhým ľuďom

Prierezová téma: Mediálna výchova

Žiak

- disponuje základnými pravidlami verejného dialógu a argumentácie
- vie posúdiť hodnotu slávenia a kultúru správania

4. téma: Rešpektovanie vierovyznaní

Obsahy:

- rešpektovanie inakosti
- rozdelenie sveta podľa kultúr (myslenie kultúr)
- rozdielne cesty hľadania Boha (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo..)
- putovanie po ceste predkov

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Charakterizovať kultúry a svetové náboženstvá.

Porovnať učenie svetových náboženstiev s kresťanským učením. Zdôvodniť prínos náboženstiev pre život spoločnosti.

Afektívny cieľ: Rešpektovať slobodu vierovyznania.

Prejaviť záujem o poznanie pozitívnych hodnôt v každom náboženstve. Vnímať súvis medzi kultúrou a náboženstvom.

Oceniť osobné korene v kresťanstve.

Psychomotorický cieľ: Zostaviť škálu hodnôt nachádzajúcich sa vo všetkých svetových náboženstvách.

Formovať postoj rozvíjania kresťanskej identity.

Výkonový štandard

Žiak vie

- vymenovať základné monoteistické náboženstvá
- vymenovať základné polyteistické náboženstvá
- opísať základné znaky svetových náboženstiev (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo)
- porovnať učenie svetových náboženstiev s kresťanským učením
- opísať rozdielne a spoločné prvky jednotlivých svetových náboženstiev
- priradiť základné symboly svetových náboženstiev
- vyjadriť úctu voči ľuďom iného vierovyznania

- rešpektovať slobodu vierovyznania
- opísať pozitívne hodnoty svetových náboženstiev
- pomenovať a zdôvodniť prínos náboženstiev pre život spoločnosti
- vysvetliť kresťanský pôvod v histórii vyvoleného národa
- pomenovať a zdôvodniť prínos kresťanstva pre život našej spoločnosti
- vyjadriť úctu k osobným koreňom vychádzajúcim z kresťanstva a identifikovať sa s nimi

Rozvoj kompetencií

Komunikačné:

Žiak

- reaguje na prečítané texty a používa ich na rôzne ciele
- zaoberá sa vnímaním hovoreného i písaného prejavu
- pozoruje kultúru písaného slova v iných vierovyznaniach

Existenciálne:

Žiak

- má základný názor na riešenie existenciálnych otázok svetových náboženstiev
- je otvorený pre celoživotné hľadanie pravdy
- zaujíma postoj k svojej kresťanskej identite

Občianske:

Žiak

- je otvorený pre náboženskú toleranciu v demokratickej spoločnosti
- rešpektuje zvláštnosti iných náboženstiev

Sociálne a interpersonálne:

Žiak

- vníma potrebu angažovanosti jednotlivca k odstráneniu predsudkov voči iným náboženstvám
- vníma princíp sociálneho zmieru a solidarity
- orientuje sa v pluralitnej spoločnosti
- využíva interkultúrne kontakty k vzájomnému obohateniu seba i druhých

Prierezová téma: Multikultúrna výchova

Žiak

- objavuje a oceňuje kultúrne bohatstvo svojho náboženstva
- rešpektuje práva iných náboženstiev
- vníma multikulturalitu ako prostriedok vzájomného kultúrneho obohacovania
- vníma monoteistické náboženstvá ako korene a zdroje európskej civilizácie

Prierezová téma: Mediálna výchova

Žiak

- interpretuje a kriticky hodnotí artefakty umeleckej produkcie
- hodnotí artefakty inokultúrnej umeleckej produkcie

5. téma: Láska ako princíp slobody

Obsahy:

- sloboda a vzťah k autoritám (hierarchia, anarchia, nezávislosť)
- láska ako cesta k slobode (blahoslavenstvá)
- sloboda a prosociálne správanie (angažovanosť v rodine, spoločnosti, cirkvi)

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Vysvetliť blahoslavenstvá v kontexte dnešného človeka.

Zdôvodniť platnosť blahoslavenstiev aj v súčasnosti.

Afektívny cieľ: Uvedomiť si, že sloboda oslobodzuje od strachu.

Uvedomiť si, že nedôvera a strach je opakom viery.

Uvedomiť si dôležitosť autority v spoločnosti.

Oceniť angažovanosť v rodine, spoločnosti a Cirkvi.

Vnímať napätie medzi vnútornou poslušnosťou k autoritám a nutnosťou odoprieť poslušnosť pri zneužití autority.

Psychomotorický cieľ: Prostredníctvom projektu formovať návyk prosociálneho správania.

Formovať svedomie ako zvrchovanú normu mravnosti.

Poznávať hranice osobnej slobody.

Osvojiť si návyky kresťanského životného štýlu.

Výkonový štandard

Žiak vie

- orientovať sa v cirkevnom členení a hierarchickom usporiadaní, vymenovať diecézy Slovenska a ich biskupov
- uvedomiť si dôležitosť autority v spoločnosti
- vnímať napätie medzi vnútornou poslušnosťou k autoritám a nutnosťou odoprieť poslušnosť pri zneužití autority
- formovať svedomie ako zvrchovanú normu mravnosti
- poznávať hranice osobnej slobody
- interpretovať texty blahoslavenstiev na chápanie konkrétnych životných situácií, ako výzvu pre kresťanské konanie vo svete a ako prejav spolupráce na rozvoji Božieho kráľovstva
- je pripravený zapojiť sa do spoločného projektu kresťanskej pomoci
- reálne oceniť vlastné dary a je pripravený použiť ich pre svoje dobro aj dobro blízkych

Rozvoj kompetencií

Komunikačné:

Žiak

- reaguje na prečítané texty a pracuje s nimi
- adekvátne komunikuje v rôznych situáciách

Existenciálne:

Žiak

- je otvorený pre pozitívne myslenie
- vníma aplikáciu blahoslavenstiev v konkrétnych životných situáciách

Občianske:

Žiak

- je zainteresovaný dianie v spoločnosti a je otvorený pre možnosť sa na ňom angažovať
- si uvedomuje potrebu žiť vo vzťahoch a podieľať sa na vzájomnej spolupráci
- akceptuje úlohu autority v spoločnosti

Sociálne a interpersonálne:

Žiak

- rozvíja individuálne a sociálne schopnosti

Prierezová téma: Mediálna výchova

Žiak

- kriticky hodnotí hovorený i písaný mediálny prejav
rozvíja citlivosť voči predsudkom a mediálnej manipulácie

4. Metódy a formy práce:

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

- zadávanie referátov k aktuálnej téme (kompetencie komunikačné, sociálne a personálne, občianske),
- výberom vhodných textov bude žiak motivovaný k čítaniu, následnej analýze a spoločnej diskusii (kompetencia učiť sa, sociálna, personálna, komunikačná),
- organizovanie práce žiakov v skupinách (kompetencie sociálne a personálne, občianske),
- organizovanie exkurzie do kultúrnych inštitúcií (knihnica, múzeum, galéria), čím sa rozvíja estetické cítenie žiakov a vytvára priestor pre diskusiu, analýzu a formulovanie záverov (kompetencie komunikačné, sociálne a personálne, občianske),
- vysvetlenie obsahu danej tematiky s využívaním moderných výchovno-vyučovacích prístrojov (spätný projektor, dataprojektor).

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická

úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *filozofická diskusia* je efektívnym prostriedkom, ako vytvárať rovnováhu medzi vyučovaním zameraným na prežívanie a vyučovaním zameraným na rozumové zdôvodňovanie viery, *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.), *simulácia* (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami), *kompozícia* (vypracovanie osnovy referátu, písomné rozvíjanie témy, príbehu a pod.), "A propos": konverzácia alebo iná spoločensky orientovaná interakcia, podľa rozprávania učiteľa, žiakov, návštevníka o najdôležitejších a najaktuálnejších témach zo života. Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry AZ kvíz, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil. Domáce úlohy (transfer) sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

5. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú pre žiakov nasledovné učebné zdroje. Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre tretí ročník základných škôl „Cesta viery“, vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n.o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície študentov a iné okolnosti. K neodmysliteľným zdrojom patrí : Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

Multimédiá: internet, televízia

Didaktická technika: prenosný spätný projektor, počítače, tlačiareň

kopírovací stroj a skener, video, DVD, dataprojektor

6. Hodnotenie

Na overenie očakávaných výstupov žiaka budeme používať tieto spôsoby, postupy a formy hodnotenia:

1. písomné testy
2. ústne odpovede
3. tvorba projektu a prezentácia

Predmet sa podľa rozhodnutia pedagog. rady nehodnotí: -absolvoval, resp. neabsolvoval.

Predmet : HUDOBNÁ VÝCHOVA

1. Charakteristika predmetu

Hudobná výchova je spoločenský, organizovaný, cieľavedomý proces hudobného rozvoja jedinca a je rozhodujúca pri *odovzdaní* a *sprostredkovaní* hudby novým generáciám, pričom zohráva dôležitú úlohu aj ako jedna z foriem realizácie tvorivosti každého človeka.

Spoločná úloha predmetov vo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je sprostredkovať žiakom národné a svetové kultúrne dedičstvo a takto zvýšiť všeobecnú vzdelanosť národa.

Hudobnosť národa neurčuje niekoľko desiatok vynikajúcich interpretov, ale viacgeneračná vrstva zanietených percipientov hudby. Jedine hudobná výchova na základnej škole pokrýva celú populáciu, preto jej kvalita je mimoriadne dôležitá a chápeme ju aj ako *výchovu človeka*.

Dôraz sa kladie na výchovu hudbou s rešpektovaním výchovy k hudbe. Hudobné prejavy a počúvanie hodnotnej hudby znamená nenahraditeľný prostriedok formovania osobnosti najmä vo sfére jej emocionalizácie. Hudobná výchova umožňuje žiakovi tvorivo si osvojiť hudbu a spoznávať hudobné umenie v kontexte s inými druhmi umenia.

Základnými prostriedkami hudobno-výchovnej práce sú rozmanité hudobné činnosti, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, ich záujem o hudbu, rozvíjanie ich individuálnych schopností, emocionálnej inteligencie, tvorivého myslenia s využitím špecifik národnej, regionálnej a svetovej hudobnej kultúry. Formuje estetický, citový a morálny základ osobnosti žiakov s dôrazom na sebauvedomovanie, sebavýchovu a sebareflexiu, porozumenie a solidaritu pre ochranu prírody, kultúrnych hodnôt Slovenska a vlastného regiónu, toleranciu k iným kultúram a národom. Utvára a rozvíja hudobno-estetické schopnosti, zručnosti, vedomosti, návyky, skúsenosti, názory a vlastné postoje žiakov pri prehlbovaní hudobného zážitku aj na uvedomené vnímanie a na aktívny hudobný prejav. Hudobná výchova posilňuje hodnotovú a vkusovú orientáciu žiakov, rozvíja schopnosť vytvárať a obhajovať svoje hodnoty, no súčasne rešpektovať aj hodnoty iných.

V intenciách tvorivo – humánnej výchovy a vzdelávania je **hlavným zámerom hudobnej výchovy optimálne formovanie osobnosti a efektívne rozvíjanie hudobnosti žiaka tak, aby si aj prostredníctvom komunikácie s hudbou vytvoril svoj progresívny a kreatívny spôsob bytia pre život v 21. storočí.**

Význam hudobnej výchovy a jej miesto v hierarchii vyučovacích predmetov závisí od toho, ako sa vo formovaní osobnosti jedinca uplatňuje hudobno-výchovný proces so svojimi špecifikami a ako prispeje k priblíženiu sa či k dosiahnutiu **ideálu človeka** tak, ako je definovaný v Konceptii rozvoja výchovy a vzdelávania v SR v projekte Milénium.

Vzájomným pôsobením činnostného, tvorivého a objaviteľského princípu hudobná výchova vytvára predpoklady na poskytovanie zážitkov, radosti, pozitívnych životných podnetov tak, aby sa hudba stala súčasťou života žiakov. Robí tak prostredníctvom tradičných hudobných činností (vokálno-intonačné, inštrumentálne, hudobno-pohybové, /reprodukčné a produkčné/, percepčné činnosti) rozšírených o hudobno-dramatické činnosti. Hudobno-dramatické činnosti chápeme ako integráciu hudobných činností so slovnými, výtvarnými a pohybovými prejavmi, a to prostredníctvom hier, experimentovania, tvorivej dramatiky na báze zážitkového učenia. Pri týchto činnostiach žiaci využívajú skúsenosti, vedomosti a zručnosti z iných vyučovacích predmetov, ako aj skúsenosti z riešenia z rôznych problémov detského života. V tejto súvislosti pôjde predovšetkým o zážitky z hudby, o participáciu na jej vzniku v podmienkach pre žiaka najprirodzenejších – pri dramatickej hre.

Komplexne poňaté hudobné činnosti vytvárajú podmienky hudobného vzdelania žiakov a obohatia estetickú, morálnu a intelektuálnu stránku ich osobnosti. Treba ich usmerňovať tak, aby prinášali radosť a možnosť sebarealizácie.

Tak ako v primárnom vzdelávaní, aj v sekundárnom vzdelávaní dodržíme postup: od hudobných zážitkov k poznatkom a vedomostiam a cez ne k transferu pri vnímaní a interpretovaní nových umeleckých diel. **Hudobno-výchovný proces musí zásadne vychádzať z hudby a smerovať opäť k nej, hudba má byť prameňom zážitkov i vedomostí.**

2. Ciele predmetu

Cieľom vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra je pochopenie vlastnej kultúry a zmysel pre identitu, ktorá je základom rešpektovania rozmanitosti kultúrneho vyjadrovania.

Kognitívne ciele

získať poznatky, vedomosti a zručnosti v procese komunikácie s hudbou.

na základe získaných vedomostí o hudbe, hudobných skúseností a hudobných zručností nadobudnúť schopnosť získané vedomosti a zručnosti uplatňovať pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel a pri elementárnej tvorivosti, spoznať najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov jednotlivých slohových období a ich vybrané diela, uvedomiť si svoju národnú identitu, a to na základe osvojenia si umeleckej výpovede, hudobných diel (slovenské ľudové a národné piesne, významné diela slovenskej, umeleckej hudby) v kontexte s európskou hudobnou kultúrou, získať úctu k svojej kultúre, prostredníctvom hudobných činností získať schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami, nadobudnúť schopnosť otvorene prijímať, hodnotiť a vážiť si hudobné diela a hudobné prejavy vlastného národa, iných národov a etník, v kontexte s hudbou dokázať analyzovať, porovnávať a syntetizovať poznatky a podnety z iných predmetov (dejepis, etika, výtvarná, literárna výchova, zemepis, cudzí jazyk).

Socioafektívne ciele

prostredníctvom precítania a pochopenia hudobného diela dokázať prekonať svoj egocentrizmus, vedieť sa preladiť na komunikačný a ideový kód iného človeka (autora), pochopiť jeho citový a myšlienkový svet s určitou mierou stotožnenia sa. Uvedomené počúvanie hudby môže – a to úplne nenásilne – vychovávať k empatii. Tieto etické momenty vnímania hudby smerujú k socializácii a tu tkvie jedna z príčin opodstatnenosti hudobnej výchovy v systéme humanisticko-tvorivej edukácie), na základe vnímania a prežívania hudobných skladieb (od ľudových piesní po rozsiahlejšie umelecké diela) slovne, výtvarne a pohybom vyjadriť svoje estetické zážitky, dokázať bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr, vedieť prežívať výnimočnosť významných umeleckých osobností a hľadať v ich tvorivých osudoch inšpiráciu pre vlastný život. Rešpektovať estetické a etické hodnoty obsiahnuté v hudbe,

schopnosť spolupracovať (pri kolektívnych hudobných činnostiach a najmä pri hudobno-dramatických činnostiach), mať zodpovednosť za plánovanie a realizáciu spoločnej a vlastnej práce, vedieť oceniť silu hudby a uvedomiť si jej miesto v zmysluplnom využívaní voľného času.

Psychomotorické ciele

- dokázať správne realizovať hudobné prejavy (vokálne, inštrumentálne, pohybové) a integrovať ich pri realizácii hudobno-dramatických činností,
- v intonačnej a sluchovej výchove získané zručnosti vedieť využiť pri svojich hudobných činnostiach,
- na primeranej úrovni dokázať využiť nadobudnuté zručnosti pri vyjadrení svojich myšlienok, pocitov a postojov, a tak prostredníctvom hudby komunikovať s okolitým svetom.

Kompetencie

Jedným z prioritných zámerov nových vzdelávacích programov je, aby sa výchova a vzdelávanie realizovalo na základe harmonizovaných učebných osnov vyučovacích predmetov. Veľmi dôležité a potrebné je dosiahnuť, aby dobre vedená hudobná výchova participovala na dosiahnutí kľúčových kompetencií žiakov sekundárneho vzdelávania.

Úlohou predmetu je rozvíjať **kľúčové kompetencie** tak, aby sa:

- formoval a rozvíjal emocionálny svet žiakov,
- formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,
- vychovali žiaci hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom, filmom, videom a modernými komunikačnými technológiami,
- vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre, ale aj bez predsudkov k nim,
- hudobná výchova podieľala na rozvíjaní osobnostnej, sociálnej, občianskej, komunikačnej kompetencie.

3. Obsah

Hudobné prechádzky storočiami. Pestrá paleta populárnej hudby. Hudba na pomedzí
(prieniky rôznych druhov a žánrov hudby: populárna hudba, vážna hudba, džez, etno, world...)

Sústava hudobných činností: vokálno-intonačné, inštrumentálne, hudobno-pohybové,
(reprodukčné a produkčné) percepčné činnosti, hudobno-dramatické činnosti:

• **Vokálne činnosti**

Obsahom vokálnych činností na nižšom sekundárnom stupni základnej školy je upevňovanie a rozširovanie vedomostí a zručností v práci s hlasom v nadväznosti na predchádzajúce ročníky, v kultivácii speváckeho a hovoreného prejavu prostredníctvom uplatňovania a upevňovania správnych speváckych návykov.

Obsah

- rozširovanie hlasového rozsahu, hlasová hygiena (zvládnutie mutácie), správne spevácke návyky, artikulácia, spievanie jednohlasných a viachlasných piesní,
- intonácia durových a molových motívov, melodických obmien,
- elementárne vokálne tvorenie: melodická otázka – odpoveď, melodizácia textu, mien, predvetie – závetie, riekaniek, tvorivé hudobné hry,
- sluchové rozlišovanie durových a molových súzvukov a melódií,
- hudobné metrum, rytmus – spev v 2/4, 3/4, 4/4 takte, 2+3 a pod.,
- orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie, určovanie metra, tempa, dynamiky.

Zručnosti a vedomosti – štandard

- žiak spieva na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom jednohlasné, dvojhlasné, prípadne trojhlasné piesne ľudové aj umelé, v durových, molových a modálnych tóninách, pritom využíva získané spevácke, intonačné a sluchové návyky a zručnosti,
- orientuje sa v grafickom zázname piesní a skladieb rôznych štýlov a žánrov,
- dokáže posúdiť kvalitu vokálneho prejavu druhých,
- pozná slovenské folklórne oblasti a ich typické piesne, tance, kroje, slovenské zvyk-slovie, spoločenské funkcie piesní.

• **Inštrumentálne činnosti**

Obsahom inštrumentálnych činností je hra a tvorba sprievodov na detských hudobných

nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie, tvorba sprievodu pre hudobno-dramatické prejavy.

Obsah

- hra na hudobných nástrojoch, nástrojová reprodukcia rôznych melódii (motívov, tém, piesní, jednoduchých skladieb), improvizácia pri vyjadrovaní pocitov, nálad a javov aj v hudobno-dramatických prejavoch,
- hra a tvorba sprievodov na detských hudobných nástrojoch, prípadne keyboardu, počítača,
- pochopenie farby a možnosti detských hudobných nástrojov.

Zručnosti a vedomosti – štandard

- žiak reprodukuje na základe svojich individuálnych schopností a zručností rôzne motívy, témy i časti skladieb,
- vytváranie inštrumentálnych sprievodov k piesňam, rešpektujúc ich charakter, jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch „podporiť“ charakter, zmeny nálad, zvýrazniť dôležité hudobné myšlienky reprodukovanej hudby.

• Hudobno-pohybové činnosti

Obsahom hudobno-pohybových činností je reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta, improvizácia a pantomimické vyjadrenie.

Obsah

- používanie taktovacích gest,
- pohybové vyjadrenie charakteru piesne a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady, hudobnej skladby – improvizácia, pantomíma, hra na tele, tanečné kroky,
- pohybový sprievod znejúcej hudby – taktovanie, tanečné kroky, vlastné pohybové stvárnenie,
- pohybové *reagovanie* na zmeny počas znejúcej hudby – *tvarové*, tempové, dynamické, harmonické.

Zručnosti a vedomosti – štandard

- reakcia pohybom na znejúcu hudbu, na vyjadrenie metra, tempa, dynamiky, pohybu a obrysu melódie v súlade s charakterom piesne alebo skladby,
- rytmizácia, taktovanie,
- realizácia hudobno-pohybových hier so spevom, vyjadrenie hudby tancom, na základe

svojich individuálnych schopností a zručností vytváranie pohybových improvizácií a kreácií,

- pohybové stvárnenie jednoduchých choreografií tancov,
- žiak rozpoznáva niektoré tance rôznych štýlových období a žánrov, dokáže využívať vhodné hudobno-pohybové prvky v počúvaných skladbách a predviesť jednoduché pohybové stvárnenie hudby.

• **Percepčné činnosti**

Obsahom percepčných činností je aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu vo všetkých jej žánrových, štýlových a funkčných podobách, dokáže zadeliť dielo do obdobia, hudbu analyzovať a charakterizovať.

Obsah

- orientácia v hudobnom priestore a elementárna analýza hudobnej skladby prostredníctvom dominujúcich hudobno-vyjadrovacích prostriedkov, ich význam pre pochopenie hudobného diela, funkcia hudby vzhľadom k životu jedinca a spoločnosti, kultúrnym tradíciám a zvykom,
- hudobné dielo a jeho autor,
- sluchové rozlišovanie jednotlivých hudobných žánrov na základe ich charakteristických znakov,
- využitie vhodných miest v skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom, recitovaným slovom a pod.,
- verbálne vyjadrenie svojho názoru a zážitku z počúvanej hudby.

Zručnosti a vedomosti - štandard

- žiak sa orientuje v znejúcej hudbe, na základe použitých výrazových prostriedkov hudby, ktoré vníma, chápe ich funkciu a komunikačné schopnosti hudby,
- dokáže zaradiť, charakterizovať počúvanú skladbu vokálnu alebo inštrumentálnu z hľadiska slohového obdobia a žánru, postrehnúť výrazné hudobné myšlienky, ich variácie, napätie a uvoľnenie hudby,
- dokáže verbalizovať svoj názor, hudobný zážitok, *predstavy od konkrétnych k abstrakcii princípov, všeobecným zákonitostiam a ich materializácii hudobnými prostriedkami,*
- verbalizuje hudobný zážitok, svoj názor, pri vzájomnej konfrontácii stanovísk vedie dialóg, dokáže hodnotiť a porovnávať počúvané skladby,

- pozná mená najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov a ich najznámejšie diela

• **Hudobno-dramatické činnosti**

Obsahom hudobno-dramatických činností na druhom stupni ZŠ je využitie všetkých činností, zručností a vedomostí na budovaní a predvedení dramatického príbehu. Zapojené sú aj získané skúsenosti a vedomosti z ostatných esteticko-výchovných predmetov: výtvarná výchova, literárna výchova – dramatizácia, etická, tanečná zložka pohybovej výchovy.

Zručnosti a vedomosti - štandard

- integrácia a komplexné využitie vokálnych, hudobno-pohybových, inštrumentálnych, percepčných činností spojených v dramatickom príbehu (hudobnej rozprávky, hudobného príbehu, hudobného divadla, hudobnej dielne a pod.) v javiskovom predvedení.

- žiak získava schopnosť empatického a asertívneho správania sa.

Postoje

žiak spoznávaním hudby rôzneho typu, žánru a období (národnú, regionálnu, iných národov, vo všetkých žánrových, štýlových a funkčných podobách, z hľadiska spoločenského, historického), rešpektuje špecifiká, váži si kultúru svojho národa a iných národov. V rámci medzipredmetových vzťahov dokáže vyjadriť a verbalizovať svoj názor na hudobné umenie rôznych slohových období, hudby súčasnosti, tanečnej, populárnej, džezovej, ako aj na iné formy tvorivých prejavov, napr. na literatúru, výtvarné umenie.

Žiak prostredníctvom dobre usmerňovanej výchovy hudbou a k hudbe pochopí, že hudobné aktivity sú ušľachtilou formou trávenia voľného času.

Podporovanie samovzdelávania a sebahodnotenia.

Motivácia na hľadanie – vzbudenie zvedavosti, záujmu, byť lepším (podnecovaním záujmu žiakov o kvalitnú hudbu a o ich tvorcov a interpretov: poukázať na obdivuhodnosť konania niektorých skladateľov a interpretov.

Osvojiť si správanie sa na koncertoch a slávnostných podujatiach.

Prostredníctvom spoločných hudobných činností a získaných vedomostí pestovať kompetenciu spolupracovať s druhými, chápať a rešpektovať multikulturalitu a odlišnosť, osvojiť si pozitívne etnické postoje.

Obsah

Ciele

Kognitívne ciele:

- *Spoznať* najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov jednotlivých štýlových období a ich vybrané diela.
- Nadobudnúť schopnosť získané vedomosti a zručnosti uplatňovať pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel a pri elementárnej tvorivosti.
- Uvedomovať si svoju národnú identitu, získať úctu k svojej kultúre, a to na základe osvojenia si umeleckej výpovede hudobných diel (slovenské ľudové a národné piesne, významné diela slovenskej umeleckej hudby) v kontexte s európskou hudobnou kultúrou.
- Prostredníctvom hudobných činností získať schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami.
- Nadobudnúť schopnosť otvorene prijímať, hodnotiť a vážiť si hudobné diela a hudobné prejavy vlastného národa, iných národov a etník.
- V kontexte s hudbou dokázať analyzovať, porovnávať a syntetizovať poznatky a podnety z iných predmetov (dejepis, etika, výtvarná, literárna výchova, zemepis, cudzí jazyk).

Socioafektívne ciele:

Tak ako v 6. ročníku +

- Dokázať bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr.
- Rešpektovať estetické a etické hodnoty obsiahnuté v hudbe.

Psychomotorické ciele:

Tak ako v 6. ročníku.

Obsah

Tematické celky

Hudobné prechádzky storočiami:

Poslanie hudby (umenia) v 20. storočí – umelec už nechce vyjadriť len krásu, ale predovšetkým chce osloviť a podnecovať myslenie percipienta.

Význam a diela najznámejších skladateľov hudby 20. storočia vo svete a u nás. Sledovanie rozsiahlejších diel, vystihnúť výrazných hudobných myšlienok dominujúcich výrazových prostriedkov hudby.

Doteraz získané skúsenosti a vedomosti uplatňovať pri

počúvaní hudobných diel. Dokázať rozmyšľať a rozprávať o hudbe, tvorivé počúvanie hudby. (Výber z učebnice. 9. roč./s. 8 –16, 24 –27, 32 – 39). **(cca 17 hod.)**

Pestrá paleta populárnej hudby: Vývoj populárnej hudby: džez (od New Orleansu po bratislavské džezové dni), hudba mladých od Beatles po súčasne hudobné skupiny, SuperStar a iné televízne a rozhlasové relácie, stoličkový rock and roll, spev súčasných hitov
Výber uč. 9. roč./ 45 – 70, zborníky, Hity. **(cca 10 hod.)**

Hudba na pomedzí:

Prieniky rôznych druhov a žánrov hudby, country & western, hudba k filmom, hudba na internete, etno- a worldmusic, vážna versus populárna hudba, malý projekt učiteľa a žiakov (Bach, Korsakov – M. Varga, Musorgskij – Enima a i.), hudba a ty (hudba a ja, malý projekt alebo krátke zamyslenie sa žiaka). (Výber z učebnice pre 9. roč./s. 75, Hity. **(cca 6 hod.)**)

Štandard (čiastkový) pre 7. ročník

- *Prijímať, analyzovať, hodnotiť, porovnávať hudobné diela a hudobné prejavy a prepájať získané poznatky s poznatkami iných vyučovacích predmetov (dejepis, etická výchova, výtvarná, literárna, zemepis, cudzie jazyky),*
- *Vnímať a rozoznávať umelecké hodnoty rôznych kultúr.*
- *Poznať na základe počúvania hudby minimálne 6 hudobných diel a ich autorov.*
- *Rozvíjať vlastnú hudobnosť v skupinových hudobných činnostiach a aktivitách, využiť osvojené hudobné schopnosti, zručnosti a návyky pri spoluvytváraní a prezentácii 1 hudobno-dramatického príbehu.*
- *Zaspievať čisto, kultivovane najmenej 5 ľudových, umelých piesní iných národov a 8 regionálnych slovenských ľudových piesní.*
- *Vedieť sprevádzať, vytvoriť hudobný sprievod k piesňam na rytmických a melodických nástrojoch Orffovho inštrumentára.*

4. Formy a metódy práce

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú aktivitu žiakov:

- skupinové, projektové, diferencované vyučovanie, návšteva hudobných podujatí, besedy,
- zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusia, metódy hrania rol; špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia.

5. Pomôcky:

gitara, CD , platne, gramofón, encyklopédia autorov vážnej hudby, bicie nástroje, pôvodné učebnice 7. ,8., 9.roč.

6. Hodnotenie:

Predmet HUV po prerokovaní v pedagogickej rade nie je klasifikovaný, v dokumentácii sa uvedie slovo: absolvoval/neabsolvoval

Predmet: Nemecký jazyk

Časový rozsah výučby: 2 hodiny týždenne

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Skorý začiatok vyučovania cudzieho jazyka:

- má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti žiaka, otvára nový horizont pre rozmanitosť kultúr
- odbúrava už v mladosti etnocentrické myslenie
- pomáha vytvárať toleranciu voči všetkému inokultúrnemu
- uľahčuje chápanie a reflektovanie vlastného jazyka a vlastnej kultúry.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Vzdelávanie v danej vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie žiakov k:

- podpore sebadôvery každého žiaka;
- k osvojeniu si vedomostí a nadobudnutých kompetencií, ktoré im umožnia vzdelávať sa po celý ich život a zaujať aktívne miesto v ekonomickom, sociálnom a kultúrnom živote;
- príprave všetkých žiakov tak, aby sa stali zodpovednými občanmi, schopnými podieľať sa na rozvoji demokratickej spoločnosti, solidarity, pluralizmu a kultúrnej otvorenosti;
- zaručeniu rovnakých šancí sociálnej emancipácie pre všetkých žiakov;
- pochopeniu vzdelávania v príslušnom jazyku ako svojbytnému historickému javu, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa a zároveň ako významný zjednocujúci činiteľ národného spoločenstva a ako dôležitý prostriedok celoživotného vzdelávania;

- vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku k získavaniu a odovzdávaniu informácií, k vyjadrovaniu vlastných postojov a názorov;
- zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia a nadobudnutiu pozitívneho vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie;
- nadobudnutiu vzťahov k slovesným umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom, k rozvíjaniu svojho pozitívneho vzťahu k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúcich z umeleckých textov a rozvíjaniu svojich emocionálnych a estetických cítení a vnímaní;
- pestovaniu vedomia jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami, prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka viesť žiakov k zvyšovaniu jazykovej kultúry ich verbálnych ústnych i písomných jazykových prejavov.

Vyučovanie cudzích jazykov

- má vzbudiť záujem o jazyk a kultúru
- má sprostredkovať základné vedomosti
- má umožniť žiakovi dorozumievať sa v inom jazyku ako vo vlastnom
- má byť prínosom k celkovému vývinu žiaka rovnomerne podporovať jeho emocionálne, kreatívne, sociálne a kognitívne schopnosti
- má umožniť žiakovi lepšie poznanie sveta a tým podporovať jeho sebavedomie

Kognitívne ciele

- poznávať svet cudzích jazykov na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem (senzomotorická, napodobňujúca, námetová, funkčná, fantastická a pod.)
- prispieť k rozvoju osobnosti žiaka
- získať elementárne základy cudzieho jazyka

Socioafektívne ciele

- uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť,
- asertívne vyjadrovať vlastné názory a postoje
- bez predsudkov používať cudzí jazyk
- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni používať cudzí jazyk v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a hudobnými a integrovať ich k individuálnych alebo skupinových projektoch,
- dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky.

3. Obsah

Obsah skorého vyučovania nemeckého jazyka vychádza zo záujmu žiaka, z detského sveta a z reálií krajiny.

V prvom rade má žiak jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Pritom majú u začiatovníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú postupne podľa schopnosti žiakov a v rámci kontextu.

Cieľ, spôsobilosť	Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Nemecké reálie	Nemecky hovoriace krajiny	Pozdravy Triedna nemčina	Zopakovať pozdravy Základné povely
Vybrať z ponúkaných možností	Hobby	Aké máš hobby? Športuješ? Čo rád robíš? Hudba Zbierky Čo robievaš cez víkendy?	Časovanie slovies Privlastňovacie zámená Nepravidelné slovesá	Vedieť sa predstaviť a povedať zákl. info. o sebe, o svojich záujmoch Vedieť vymenovať rôzne druhy športov Vedieť používať privlastňovacie zámená vo vetách Vyjadriť, čo mám rád – čo nemám rád Používať časovaná nepravidelné slovesá
Vypočúť si a podať informácie	Televízia	Čo rád pozeráš? Ako často pozeráš televíziu? Koľko je hodín? Máš obľúbenú televíznu hviezdu? Zapni to!	Druhy programov Príslovky Hodiny Číslovky W – otázky	Vymenovať druhy programov Používať príslovky vo vetách Vedieť vyjadriť presný čas, vedieť sa spýtať na čas Používať otázky – kto, kde, kedy,... Časovať slovesá s odlučiteľnou predponou

			Slovesá s odlučiteľnou predponou	
Vyjadriť svoj názor	Komunikácia	Ako sa učíš nemčinu?	Predložky	Používať predložky miesta
Vnímať a vyjadrovať svoje city		Telefonovanie	Číslovky	Používať číslovky, vedieť spýtať sa a povedať telefónne číslo
Nadviazať kontakt Podat' informácie		Napíš mi!	Pohľadnica	Vedieť napísať pohľadnicu, list Podat' základné informácie z prázdnin, ... Používať vo vetách akuzatív
		Kamarát na dopisovanie	List	Základné počítačové pojmy v nemčine
		Práca s počítačom	Počítač Internet	
Vypočúť si a podať informácie	Prázdniny	Kam pôjdeš cez prázdniny?	Kontinenty, krajiny	Vymenovať názvy niektorých krajín, miest, pohorí, ...
		Ako budeš cestovať?	Počasie Doprava	Opísať počasie Vytvoriť z podstatného mena prídavné meno Vymenovať druhy dopravy

Vybrať z ponúkaných možností	cestovať?		Vymenovať a používať predložky s datívom a akuzatívom
	Čo si zoberieš so sebou?	Oblečenie Kozmetika	Vymenovať časti oblečenia, hygienické pomôcky Opísať byt, dom Zariadenie bytu, domu
	Kde bývaš?	Druhy bývania	Používať privlastňovacie zámená Opísať vysnívanú dovolenku
	Moja dovolenka snov		Používať prídavné mená a ich stupňovanie

I. VÝSLOVNOSŤ

- Dôraz sa kladie na zreteľnú artikuláciu a správnu intonáciu.
- Správne používať vetný a slovný prízvuk
- Správne vyslovovať skupiny hlások (-ei, -ie, -eu)

II. PRAVOPIS

- Základné princípy platného pravopisu
- Písanie malých a veľkých písmen
- Pravopis interpunkčných znamienok, delenie slov

III. ČÍTANIE

V siedmom ročníku je dôraz na správnu výslovnosť pri čítaní, t. j. na spojenie zvukovej a grafickej podoby jazyka. Žiaci sa naučia čítať jednoduché výrazy a vety najmä s podporou zvukového záznamu. Podľa možnosti treba používať autentické nahrávky.

4. Metódy a formy práce

Správne zvolenými metódami sa

- má vytvoriť atmosféru, v ktorej sa môže žiak učiť bez strachu a stresu

- má využiť a motivovať chuť žiaka do učenia sa a jeho prirodzená zvedavosť
- majú zohľadňovať potreby žiaka a hlavne umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami
- má žiaka naučiť reagovať v nemeckom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa osamostatniť

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre aktivitu žiakov:

-skupinové, projektové, diferencované vyučovanie; návštevu kultúrnych podujatí v nemeckom jazyku (výchovný koncert, divadlo, kino, DVD, CD -rom), využívanie počítačovej učebne

- zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rol;špecifické metódy: informačno-receptívna metóda, improvizácia.

5. Učebné zdroje

Učebnica NJ, pracovný zošit, časopis, obrázkové slovníky, materiálno –technické a didaktické prostriedky

6. Hodnotenie predmetu

Vo vyučovaní nemeckého jazyka ako druhého cudzieho jazyka sa

- má skôr sledovať a zisťovať prírastok vedomostí žiaka ako hodnotiť (predpísanými) známami
- majú slovným hodnotením zohľadňovať jeho vyjadrovacie schopnosti, kreativita, sociálne správanie a rečové zručnosti
- má uspokojovať prirodzená potreba žiaka informovať sa o vlastnom pokroku správnymi formami bez toho, aby sme sa dotkli osobnosti dieťaťa
- má učiteľ viesť žiaka k správne sebahodnoteniu, ako aj hodnoteniu spolužiakov (rozvoj sociálneho správania).
- Pri hodnotení sa využíva klasifikačná stupnica 1 - 5

Predmet : **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

1. Charakteristika predmetu

Predmet **výtvarná výchova** (ďalej VYV) v nižšom sekundárnom vzdelávaní plynulo nadväzuje na výtvarnú výchovu v primárnom vzdelávaní. Ďalej vychádza z autentických skúseností žiaka, získaných výtvarnou činnosťou - z intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebvýjadrovania sa. Rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia - vedomých i nevedomých duševných aktivít. Vzhľadom na psychický vývin zodpovedajúci veku, ustupuje spontánny prístup k vyjadrovaniu seba samého a vyjadrovaniu vonkajších podnetov. Väčšina žiakov v tomto období stráca svoju prirodzenú výrazovosť. VV sa musí podieľať na tejto transformácii. Uskutočňuje sa to:

- dôrazom na objaviteľský prístup k technikám, vyjadrovacím prostriedkom a médiám,
- nahradením nedostatku formálnych zručností pri vyjadrovaní reality, postupmi ktoré takéto zručnosti nevyžadujú,

- väčším dôrazom na myslenie žiaka, na príčinné súvislosti, vzťahy medzi javmi a poznávaciu funkciu umenia i vlastného vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami.

Ťažisko sebavyjadrovania sa, oproti primárnemu vzdelávaniu, prenáša na iné oblasti aktivity. Do vyučovania sú zaraďované prostriedky a činnosti, ktoré rozširujú možnosti poznávacieho procesu žiaka a dovoľujú mu naplniť jeho prirodzené ambície po vizuálnom vyjadrení skutočnosti, po poznávaní formálnej i obsahovej štruktúry sveta, po presnejšom zobrazení pozorovaných vzťahov, po vyššej technickej dokonalosti prejavu, po pluralite spôsobov vytvárania. Zapája sa koncepčné a konštrukčné myslenie, ktoré je uvádzané do vzťahu s myslením estetickým. Detskú spontánnosť má postupne nahrádzať jej dospelý ekvivalent - duchovná otvorenosť a sviežosť, spojená s pribúdaním vedomej tvorivej operatívosti. Žiak reaguje na stále komplexnejšie podnety, reflektuje podnety prírodné, civilizačné i kultúrne. Zvyšujú sa jeho technické schopnosti, preto potrebuje vo výtvarnej výchove objaviť oblasť nových možností, zodpovedajúcich svojmu vývinu.

1.2 Metodické východiská predmetu

Vyučovanie VV je programovaný a riadený proces, v ktorom ale učiteľ iniciuje, rešpektuje a podporuje nápady a individuálne riešenia žiaka. Východiskami tohto procesu sú:

1. **činnosti žiakov**, ktoré vychádzajú z myšlienkových, formálnych a technických procesov výtvarných a vizuálnych umení, sú založené na súčasnom stave poznania vizuálnej kultúry;
2. **témy /námety /obsahy** zobrazovania, ktoré majú svoj dôležitý antropologický a kultúrny charakter.

VV predstavuje v rámci obsahu vyučovania jedinečnú možnosť tematizovať **základné antropologické koncepty**:

- a) koncepty časopriestoru (čas, priestor, pohyb, mierka, hĺbka, výška, šírka ...),
- b) kultúrne archetypy vyjadrovania prírody (živly, prírodné polarity...),
- c) kategórie estetického prežívania (krása, škaredosť, neurčitnosť, drsnosť, jemnosť ...),
- d) kategórie uvedomovania si osobnej a kultúrnej identity (ja, iný, cudzinec, priateľ, postihnutý ...; kultúrne rozdielnosti vo vizuálnom vyjadrovaní sveta),
- e) kategórie afektivity (radosť, bolesť, smútok, náladu ...).

Témy ponímame z hľadiska:

- a) osobnosti a veku žiaka,
- b) edukačných cieľov,
- c) kultúrno-spoločenskej reality.

Žiak spracováva (mentálne i formálne) symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho predstavy a fantazijné koncepty, alebo sa odvolávajú na javovú stránku sveta.

Na rozdiel od iných predmetov, ktoré sa zaoberajú niektorými z týchto tém, VV angažuje osobnosť žiaka v inom zmysle: neučí sa o nich, ale vyjadruje ich, hľadá svoj spôsob ich vyjadrenia. To kladie vyššie nároky na senzomotorické a afektívne ciele predmetu a tým dopĺňa predmety, v ktorých prevažuje cieľ kognitívny.

3. **v reflexii diel** výtvarného umenia, dizajnu, architektúry, filmu a videa;

V nižšom sekundárnom vzdelávaní sa zvyšuje dôraz na poznávanie a veku primeraný rozbor diel vizuálnej kultúry - jednak kľúčových diel reprezentujúcich historické epochy a kultúry, jednak diel reprezentujúcich súčasné tendencie vizuálnych umení.

2. Ciele predmetu

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni nižšieho sekundárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií - jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im, a tak zvyšovať uvedomenosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia a iné kultúry.

Cez vlastnú činnosť žiaka uvádzať k poznaniu a vedomej reflexii sveta vizuálnych znakov (multimédiá, reklama, výtvarné médiá, architektúra, dizajn), k vedomému používaniu zobrazovania a jeho kritickej selekcii.

Senzomotorické ciele

Vedome rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi vývoj od detského, spontánneho spôsobu vyjadrovania k vyjadrovaniu cieľavedomému, s dôrazom na vlastný prístup, vlastný názor a vkus. Naďalej rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom VV rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry - vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti - rozvíjať čítanie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností - to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Osnovy VV podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifík spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi. V rámci nižšieho sekundárneho vzdelávania to predstavuje vedomé hľadanie formálnych a obsahových súvislostí s prírodovednými i humanitnými predmetmi a s inými druhmi umenia.

3. Obsah , metódy, zdroje

Obsah vyučovania VV tvorí sústava edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch. Metodický rad predstavuje riešenie príbuzných výtvarných problémov . Sieť edukačných tém predstavuje model, s ktorým môže učiteľ

dynamicky pracovať - podľa potreby preradovať témy v časovom pláne jedného ročníka i medzi ročníkmi. Témy napĺňa konkrétnymi úlohami (zadaniami pre žiakov) učiteľ. Niektoré edukačné témy sú alternatívne .

Edukačné témy zoradené do metodických radov

		7. ročník	
Metodický rad	edukačné témy / výtvarné problémy		
1. výtvarný jazyk / základné prvky výtvarného vviadrovania		7.1. poriadok a chaos, usporadúvanie prvkov v kompozícii	
2. možnosti zobrazovania videného sveta		7.2. kreslenie priestoru / perspektíva	
3. podnety výtvarného umenia / médiá, štýly, procesy, techniky,		7.3. dada, neodada	
		7.4. akčné umenie	
4. podnety výtvarného umenia		7.5. renesančné umenie	
5. podnety fotografie		7.6. fotografická reportáž /spájanie obrazov /tvorba deja, záznam akcie, performancie	
6. podnety filmu a videa		7.7. scenár /literárna príprava filmu a videa	

7. podnety architektúry		7.8. typ, funkcia a výraz stavby	
8. podnety dizajnu		7.9. dizajn výrobku /návrh úžitkového predmetu	
9. podnety tradičných remesiel		7.10. podnety krajčírstva, /alt.: podnety čipkárstva	
10. elektronické médiá		7.11. morfing /transformácie tvaru na iný tvar prostredníctvom softveru /alt.: transformácie tvaru na iný tvar prostredníctvom rozkresby, princípy morfinu	
11. podnety hudby a literatúry, /synestetické podnety		7.12. vizuálna poézia /pokús o recitáciu	
12. podnety rôznych oblastí poznávania		7.13. telo človeka, zvieratá	
13. tradícia a identita / kultúrna krajina		7.14. rozprávky, príbehy, legendy a história obce, regiónu spracované výtvarnou formou	
14. škola v galérii /galéria v škole		7.15. slovo a obraz	

4. Pomôcky: výtvarné diela -reprodukcie, diela filmu, dizajnu, architektúry, reklamy, učebnica , priamy kontakt s umením.,

kresiaci materiál, farby, rôzne druhy kartónov, textílií, odpadový materiál, lepiace hmoty, plasty, .

CIEĽOVÉ KOMPETENCIE

Žiak má po absolvovaní **nižšieho sekundárneho vzdelania** tieto vedomosti, zručnosti a postoje:

vedomosti

- vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy);

Absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania sa naučil:

zručnosti a spôsobilosti

- formálne zručnosti

Vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry). Žiak dokáže:

- zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu (výška a šírka, pomer hlavných častí),
- dokázať vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia - záber (fotografia, film, komiks), rám, pohľad (obraz), charakteristický tvar (plastika),
- hrať sa s jednoduchými animačnými trikmi, kamuflážou a napodobneninou (filmový trik, kulisa, maskovanie, mimikry),
- vytvárať formálne série z jedného motívu a jednoduché variácie motívu,
- vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania, jednoduchých grafických techník, fotografovania, priestorového vytvárania objektu, plastiky a skulptúry,
- vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru, kresbu jednoduchého dizajnérskeho návrhu,
- tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky komponovať a štylizovať - prostredníctvom toho vedieť vyjadriť vlastné nápady a koncepty,
- vo svojom vyjadrovacom procese spracovať charakteristické podnety z prostredia svojej obce (regiónu), svojho sociálneho prostredia,
- vo svojom vyjadrovacom procese spracovať charakteristické podnety rôznych (vybraných) tendencií umenia 20. st. až po súčasnosť,
- vo svojom vyjadrovacom procese (výtvarnom, hudobnom, literárnom) spracovávať podnety z iných predmetov.

- technické zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť narábanie s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixy, uhlík, drevko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- kresliť prostredníctvom linky a šrafovania, tieňovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie),
- zvládnuť konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkladanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť techniku konštrukcie vonkajšieho tvaru - balenie (paketáž), obliepanie, obväzovanie, odrôtovanie,
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez linorez a pod.),
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov do asambláží,
- zvládnuť základné grafické operácie na počítači.

mentálne spôsobilosti

- rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií) rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia.

Žiak dokáže:

odôvodniť výber časti alebo prvkov zobrazovanej skutočnosti (čo zobrazíť) alebo hľadiska (dôležité - nepodstatné, zaujímavé - nezaujímavé), chápať niektoré spôsoby notácie (mapa, partitúra, plán) ako výtvarný spôsob vyjadrovania skutočnosti,

- vnímať a analyticky porovnávať charakter okolitej krajiny, svojej obce, svojho bydliska s inými typmi krajín, architektúr - uvedomiť si a výtvarne reflektovať špecifiká svojho kultúrneho a fyzického prostredia (charakteristické prvky obce, mesta; pamiatky) ...,
- uvedomovať si možnosti výtvarného vyjadrenia niektorých podnetov prírodovedy (napr. premeny látok, váhy, zmeny skupenstva, magnetizmu, páky), geometrie, (tvarov, povrchov, línií, bodov, obsahov) matematiky (počtu, množín, sčítania, odčítania, násobenia, delenia) ...,
- pokúšať sa o charakterizáciu seba samého, o vyjadrenie svojich typických znakov, o vlastnú ikonografiu, erb, značku, logo.

postoje

- hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je a priori **tvorivý prístup** - žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil svoje vlastné, teda **autentické riešenie** a postupne formuloval svoj estetický (vkusový) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom výučby, ktorý vyvažuje prevažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula.

U žiaka sa sformovali tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),
- v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia,
- náklonnosť k uvedenému hľadaniu vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém - inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt - jeho poznávanie a pretváranie.
- vyjadriť a vyhodnotiť štýl ľudí ktorých obdivuje (považuje za svoj vzor) a porovnať ich so svojím štýlom,
- hľadať vlastné cesty sebvýjadrenie; budovania vlastného vkusu a tváre (imidžu),
- spolupracovať pri realizácii vlastných konceptov a zosúladiť ich s ponímaním iných žiakov. chápať niektoré spôsoby notácie (mapa, partitúra, plán) ako výtvarný spôsob vyjadrovania skutočnosti,
- vnímať a analyticky porovnávať charakter okolitej krajiny, svojej obce, svojho bydliska s inými typmi krajín, architektúr - uvedomiť si a výtvarne reflektovať špecifiká svojho kultúrneho a fyzického prostredia (charakteristické prvky obce, mesta; pamiatky) ...,
- uvedomovať si možnosti výtvarného vyjadrenia niektorých podnetov prírodovedy (napr. premeny látok, váhy, zmeny skupenstva, magnetizmu, páky), geometrie, (tvarov, povrchov, línií, bodov, obsahov) matematiky (počtu, množín, sčítania, odčítania, násobenia, delenia) ...,
- pokúšať sa o charakterizáciu seba samého, o vyjadrenie svojich typických znakov, o vlastnú ikonografiu, erb, značku, logo.

5.Hodnotenie

Pri niektorých edukačných témach je možné združiť vyučovanie výtvarnej výchovy do spoločných projektov s inými predmetmi.

V rámci tematického učebného plánu môže učiteľ edukačné témy zaraďovať do vyučovania v poradí a časovom rozpätí podľa vlastného uváženia.

Predmet VYV po prerokovaní v pedagogickej rade nie je klasifikovaný, v dokumentácii sa uvedie slovo: absolvoval/neabsolvova

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Základnou charakteristikou predmetu je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote.

Porozumenie podstate javov a procesov si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu s chémiou, biológiou, geografiou a matematikou. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva.

Formy aktívneho poznávania a systematického bádania budú mať žiaci čo najviac príležitostí na aktivitách osvojovať si vybrané (najčastejšie experimentálne) formy skúmania fyzikálnych javov. Každý žiak dostane základy, ktoré z neho spravia prírodovedne gramotného jedinca tak, aby vedel robiť prírodovedné úsudky a vedel použiť získané vedomosti na efektívne riešenie problémov. Pri výučbe kladiem dôraz na aktivitu žiakov. Okrem objavovania a osvojovania si nových poznatkov a ich rozvíjaním dať žiakovi možnosť získania informácií o tom, ako súvisí rozvoj prírodných vied s rozvojom techniky, technológií a so spôsobom života spoločnosti.

Výučba fyziky v rámci prírodovedného vzdelávania treba prehľbovať hodnotové a morálne aspekty výchovy, ku ktorým patria predovšetkým objektivita a pravdivosť poznania. To bude možné dosiahnutím slobodnou komunikáciou a nezávislou kontrolou spôsobu získavania dát alebo overovania hypotéz.

Žiak prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získa vedomosti na pochopenie vedeckých ideí a postupov potrebných pre osobné rozhodnutia, na účasť v občianskych a kultúrnych záležitostiach a dá mu schopnosť zmysluplne sa stavať k lokálnym a globálnym záležitostiam, ako zdravie, životné prostredie, nová technika, odpady a podobne. Žiak by mal pochopiť kultúrne, spoločenské a historické vplyvy na rozvoj vedy, uvažovať nad medzinárodnou povahou vedy a vzťahoch s technikou.

2. CIELE PREDMETU

Intelektuálna oblasť

- vedieť vysvetliť na primeranej úrovni prírodné javy v bezprostrednom okolí a vedieť navrhnúť metódy testovania hodnovernosti vysvetlení,
- rozvíjať schopnosti myslieť koncepčne, kreatívne, kriticky a analyticky,
- vedieť aplikovať logické postupy a kreativitu v skúmaní javov v bezprostrednom okolí,
- vedieť získavať, triediť, analyzovať a vyhodnocovať informácie z rozličných vedeckých a technologických informačných zdrojov,
- využívať informácie na riešenie problémov, efektívne rozhodnutia a pri rozličných činnostiach,

- vedieť rozlíšiť argumenty od osobných názorov, spoľahlivé od nespoľahlivých informácií,
- vedieť obhájiť vlastné rozhodnutia a postupy logickou argumentáciou založenou na dôkazoch,
- vedieť analyzovať vzájomné vzťahy medzi vedou, technikou a spoločnosťou.

Schopnosti a zručnosti

- porovnávať vlastnosti látok a telies pozorovaním aj pomocou meradiel fyzikálnych veličín,
- nájsť súvislosti medzi fyzikálnymi javmi a aplikovať ich v praxi,
- využívať každú príležitosť na rozvíjanie logického myslenia,
- vedieť pripraviť, uskutočniť aj vyhodnotiť jednoduchý fyzikálny experiment,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti práce počas experimentovania,
- trénovať schopnosť sústredene pracovať a trpezlivo sa dopracovať k výsledku,
- vynakladať na dosiahnutie cieľa maximálne úsilie a zvládať prípadný neúspech,
- zdokonaľovať sa v komunikácii so spolužiakmi, vedieť pracovať v skupinách,
- vedieť správne formulovať aj otázky aj odpovede, ale aj počúvať druhých. Dokázať obhájiť svoj názor a nehanbiť sa priznať vlastnú chybu
- riešiť problémové situácie,
- vedieť nájsť, získať a spracovať informácie z odbornej literatúry a iných zdrojov aj ich kriticky zhodnotiť z hľadiska ich správnosti, presnosti a spoľahlivosti.

Postojová oblasť

- naučiť žiakov pristupovať k riešeniu problémov,
- byť otvoreným k novým objavom, vedeckým a technickým informáciám,
- vzbudiť u žiakov záujem o prírodu, prírodné vedy a svet techniky,
- snažiť sa pochopiť fyzikálne zákony a využívať ich vo svojom živote, lebo človek je súčasťou prírody, v ktorej platia fyzikálne zákony,
- osvojiť si a rozvíjať schopnosť cielene experimentovať, lebo experiment je jednou zo základných metód aktívneho poznávania vo fyzike a rozvíja nielen manuálne zručnosti, ale aj rozumové schopnosti,
- vytvárať pozitívny vzťah žiakov k procesu poznávania a zdokonaľovania svojich schopností.

Sociálna oblasť

- uvedomiť si poslanie prírodných vied, ako ľudského atribútu na vysvetlenie reality nášho okolia, uvedomiť si možnosti, ale aj hranice využitia vedy a techniky v spoločnosti,
- vedieť kriticky posúdiť úžitok a problémy spojené s využitím vedeckých poznatkov a techniky pre rozvoj spoločnosti,
- vedieť sa učiť, komunikovať a spolupracovať v tímoch,
- vedieť sa rozhodovať,
- byť autoregulatívny napr. pri dodržiavaní pracovnej disciplíny, vlastnom samovzdelávaní,
- mať cit pre hranice vlastných kompetencií a svoje miesto spoločnosti.

3. OBSAH :

Tematický plán učiva fyziky - 7. roč. 1h/týždeň

Pohyb a sila. Práca. Energia

mesiac	hodina	TÉMA	4. <u>ČINNOSTI, METÓDY A FORMY PRÁCE</u>	POJMOVÁ MAPA	VÝSTUP (ČO ŽIAK VIE)	ROZVÍJANÉ KOMPETENCIE	PRIEREZOVÉ TÉMY
mes.	hod.	učivo					
IX.		Pohyb a sila	vysvetliť silu ako prejav vzájomného pôsobenia telies	sledovanie predmetov pri páde		zdokonaľovať sa v klasifikačnej analýze	
	1	Úvodná hodina					
	1	Gravitačná sila, gravitačné pole					
	1	Jednotka sily 1 N	Odhadnúť hmotnosť meraného predmetu, zavedenie pojmu hmotnosť telesa	zvyšovať úroveň formálnych operácií pri hľadaní vzťahov medzi fyzikálnymi veličinami, valec, pružina, dieliky	používať stratégiu riešenia problémov: experiment - potvrdenie predpokladu	správne nastavenie pomôcok	experiment, pozorovanie, vysvetlenie
1	Výpočet sily, ktorou Zem priťahuje telesá na svojom povrchu ($F=g \cdot m$)						
		Meranie silomerom, rozsah merania					
X.	1						

XI.	1	Grafické znázorňovanie hmotnosti a predlžovanie pružiny závislosti od hmotnosti telesa			zaznamenať si namerané hodnoty do tabuľky		
	1	Zostrojenie silomera z jednoduchých pomôcok, kalibrácia zariadenia, stanovenie rozsahu merania, porovnanie presnosti merania					
	1	Rovnomerný a nerovnomerný pohyb.	konkrétne príklady na rovnomerný a nerovnomerný pohyb	pokoj a pohyb telesa			
	1	Dráha a rýchlosť rovnomerného pohybu ($s=v \cdot t$)($v=s/t$)	Odmerať čas pohybu telesa stopkami	jednotky dĺžkové, času, rýchlosti	Používanie pomôcok na meranie času na stopkách, mobiloch, odčítaním z grafu hodnoty	zaznamenať pozorovania do tabuľky	
	1	Priemerná rýchlosť, jednotky rýchlosti 1 m/s, 1 km/h					
	1	Grafické znázorňovanie rýchlosti a dráhy pohybu v čase.	Zostrojíte graf lineárnej funkcie.	Čítať údaje z grafu		Presnosť pri rysovaní, spracovať získané hodnoty pomocou grafu	čítať s porozumením text úlohy

		Riešiť výpočtové úlohy s využitím vzťahov pre rovnomerný priamočiary pohyb	analyzovať situácie v úlohách	správne jednotky dráhy, času a rýchlosti. m, km, s, min, h, m/s, km/h	odhadnúť približný výsledok	správne zapísanie údajov, prehľadne usporiadať dané údaje	
XII.	1	Riešiť výpočtové úlohy s využitím vzťahov pre rovnomerný priamočiary pohyb					
	1	Deformačné účinky sily	Na jednoduchých pokusoch ukázať deformačné účinky sily	deformácia: trvalá, dočasná		kooperovať v skupine	
	1	Tlaková sila. Tlak. ($p=F/S$).					
I.	1	Jednotky tlaku 1 Pa, 1 hPa, 1 kPa					
	1	Premena jednotiek tlaku					
	1	Riešiť výpočtové úlohy s tematikou tlak, tlaková sila.	Riešiť úlohy na premenu jednotiek tlaku	Tlak vzduchu - vietor, tlak kvapaliny - vodovod,	pracovať s tabuľkami MFCHT	Vypracovať referát na využitie tlaku v prírode	čítať s porozumením text úlohy
II.	1	Riešiť výpočtové úlohy s tematikou tlak, tlaková sila.		Tlak vzduchu - vietor, tlak kvapaliny - vodovod,		Vypracovať referát na využitie tlaku v prírode	čítať s porozumením text úlohy
	1	Mechanická práca. ($W=F.s$)	Vysvetliť - kedy konáme prácu, stroje kedy pracujú	mechanická práca, duševná práca, rozdiel medzi duševnou a fyzickou prácou			
	1	Jednotky práce. 1J.				odvodiť jednotku práce, 1J, 1kJ, 1MJ	
III.	1	Práca na naklonenej rovine (nepovinné)					
	1	Riešiť úlohy na tlak	Riešiť úlohy na premenu jednotiek tlaku				

	1	Trenie. Trecia sila.	Analyzovať situácie, v ktorých sa prejavujú účinky trenia	používanie správnej terminológie	zistiť rozdiel medzi šmykovým a valivým trením, znižovať alebo zvyšovať trenie.	Význam trecej sily v technickej praxi	
IV.	1	Pohybová energia telesa	Na konkrétnych úlohách ukázať energiu telesa.				
	1	Riešiť úlohy na pohybovú energiu telesa					
	1	Polohová energia telesa					
	1	Riešiť úlohy na polohovú energiu telesa	Na konkrétnych úlohách ukázať energiu telesa.				
	1	Vzájomná premena pohybovej a polohovej energie telesa					
V.	1	Referáty o premene pohybovej a polohovej energie na konkrétnych príkladoch	Vyhľadávanie príkladov v literatúre, na internete	Pohyb telesa, poloha telesa, používanie správnej terminológie	na jednoduchých príkladoch vysvetliť vzájomnú premenu rôznych foriem energie a zákon zachovania energie	zdokonaľovať sa v klasifikačnej analýze pri rozlišovaní pojmov, fyzikálnych veličín, zákonov	argumentovať a diskutovať počas prezentácie projektu
	1	Zákon zachovania energie.					

VI.	1	Zdroje energie. Fosilné palivá. Tradičné a netradičné zdroje energie		uhlie, voda, atómová energia, veterná energia, slnečná energia	zaujať kladný postoj k opatreniam vedúcim k úsporám energie	
	1	Vodné elektrárne	Vypracovať referát o vodných elektrárňach na Slovensku, ich význam. Tvorivo aplikovať poznatky pri príprave projektu	vyrobená energia, spotrebovaná a nespotrebovaná energia		vytvárať si vlastný hodnotový systém s ohľadom na svoje zdravie a na životné prostredie Ochrana životného prostredia
	1	Zvyšovanie spotreby energie, z toho vyplývajúce nepriaznivé dôsledky				
	1	Zvyšovanie spotreby energie, z toho vyplývajúce nepriaznivé dôsledky				
	1	Koncoročné opakovanie učiva				
	1	Koncoročné opakovanie učiva				

5. Učebné zdroje

Zbierka úloh z fyziky pre ZDŠ, Miroslav Voráček a kolektív

Fyzika A 7.roč. ZŠ, doc. PaedDr. Jiří Bohuněk RNDr Jozef Janovič, PhD., doc. RNDr. Ružena Kolářová, CSc.

Fyzika B 7.roč. ZŠ, doc. RNDr Jozef Janovič, PhD., doc. RNDr. Ružena Kolářová, CSc., Alena Černá, Riešené úlohy z fyziky, Helmut Linder

Matematici, fyzici a astronómovia na Slovensku II

Fyzika a Ty, Paul Karlson

Zbierka úloh z fyziky pre ZDŠ, Mechanika, molekulvá fyzika, termika
Zbierka úloh z fyziky pre ZDŠ, Elektrina a stavba atómu
Frontální práce ve fyzice, Josef Čech
Učiteľom fyziky, Marianna Pallová, Aurélia Chalupková
Doplnok k učivu fyziky, RNDr. Jaroslav Vachek, CSc. RNDr. Ivo Volf
Medzi fyzikou hrou, Živko K. Kostič
500 riešených úloh z fyziky, Jozef Kalužay, Michal Zeman

- Pracovné listy schválené predmetovou komisiou
- Webové stránky: moderný učiteľ, otvorená škola, zelená škola
- Didaktická technika, IKT, interaktívna tabuľa, stavebnicové modely
- Kalkulačka

6. Hodnotenie predmetu

Pri vyučovaní treba dbať na priebežné opakovanie a precvičovanie učiva. Hodnotenie klasifikáciou.

Účinnou formou na rýchle zopakovanie a upevnenie učiva sú krátke písomné práce, ktoré sa zaraďujú spravidla na začiatok vyučovacej hodiny. Dôležitá je rýchla kontrola výsledkov práce žiakov, napríklad spätným projektorom, a rozbor chýb žiakov tak, aby si každý žiak uvedomil,

aké vedomosti si musí individuálne doplniť. Na komplexné hodnotenie vedomostí žiakov budú slúžiť kontrolné práce po tematických celkoch a 4 štvrťročné písomné práce. Počas školského roka učiteľ využíva na vyučovacích hodinách slovné hodnotenie žiakov a ústne skúšanie pri tabuli.

1. Charakteristika vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

2. Ciele vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie. Špecifické ciele predmetu sú vyjadrené pomocou nasledovných kľúčových a predmetových kompetencií:

Pohybové kompetencie

Žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb. Žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia. Žiak má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

Kognitívne kompetencie Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia. Žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov. Žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti. Žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru. Žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote. Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem. Žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí. Žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti. Žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie. Žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus.

Komunikačné kompetencie

Žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.

Žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľnočasových aktivít.

Učebné kompetencie

Žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.

Žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

Interpersonálne kompetencie

- Žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným.
- Žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- Žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.
- Žiak sa správať empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností, ale i v živote.

Postojové kompetencie

- Žiak má zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- Žiak dokáže zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote, uznať kvality súpera.
- Žiak dodržiava princípy fair-play.
- Žiak sa zapája do mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity.
- Žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochranu prírody

3. Obsah, metódy a formy práce

Zabezpečenie uvedených kompetencií sa uskutočňuje prostredníctvom obsahu, ktorý tvoria základné poznatky o význame pohybových aktivít pre zdravie, prevenciu ochorení, správnej životospráve, športovej činnosti a jej organizovaní, pohybovej výkonnosti a jej hodnotení a pohybové prostriedky. V predmete telesná a športová výchova sú rozdelené do štyroch **modulov**.

1. Zdravie a jeho poruchy

2. Zdravý životný štýl

3. Zdatnosť a pohybová výkonnosť

4. Športové činnosti pohybového režimu

Ciele jednotlivých modulov

Zdravie a jeho poruchy

- pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie,
- mať vedomosti o potrebe prevencie pred civilizačnými ochoreniami pohybovými prostriedkami,
- vedieť poskytnúť prvú pomoc,
- vedieť sa správať v situáciách ohrozujúcich zdravie.
- mať vytvorenú hodnotový systém, v ktorom zdravie a pohyb majú popredné miesto.

Zdravý životný štýl

- poznať a dodržiavať zásady správnej výživy,

- zaradiť využívať športové a pohybové činnosti vo svojom voľnom čase,
- mať predstavu o svojich pohybových možnostiach,
- pochopiť význam aktívneho odpočinku pre odstránenie únavy,
- pochopiť kompenzačný účinok telesných cvičení a poznať vhodné cvičenia na jeho dosiahnutie.

Zdatnosť a pohybová výkonnosť

- poznať úroveň vlastnej pohybovej výkonnosti,
- vedieť využiť cvičenia na rozvoj pohybových schopností,
- vedieť diagnostikovať a hodnotiť pohybovú výkonnosť vlastnú i spolužiakov,
- vedieť využiť pohybové prostriedky na rozvoj pohybovej výkonnosti.

Športové činnosti pohybového režimu

- využiť svoje vedomosti na zdokonaľovanie sa vo vlastnej športovej výkonnosti,
- vedieť uplatniť osvojené pravidlá športových disciplín v športovej činnosti,
- prezentovať svoju športovú výkonnosť na verejnosti,
- preukázať pohybovú gramotnosť v rôznych športových odvetviach,
- mať príjemný zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.

Základom obsahu telesnej a športovej výchovy v škole je učivo. Štruktúru učiva tvoria tematické celky (ďalej len TC), ktoré sú rozdelené na základné a výberové. V ročnom cykle sa počíta vo všetkých ročníkoch so 66 vyučovacími hodinami. Ciele modulu 1 a čiastočne modulu 2 sa plnia prostredníctvom obsahu tematického celkupoznatky z telesnej výchovy a športu, ciele modulov 3 a 4 prostredníctvom všetkých ostatných tematických celkov. Obsah základných TC je koncipovaný tak, aby si ho mohla a zároveň i mala osvojiť väčšina žiakov.

Výstupný vzdelávací štandard

POZNATKY Z TELESNEJ VÝCHOVY A ŠPORTU

V telovýchovnom procese sú poznatky základným predpokladom uvedomeného osvojovania si pohybových činností, rozvíjania pohybových schopností a výchovycharakterových a iných vlastností osobnosti. Majú dôležitý význam pri vytváraní postojuv k zdravému životnému štýlu i k celoživotnej pohybovej aktivite. Sú podmienkou úspešného vykonávania praktických činností. Delia sa na **všeobecné a špecifické**. Špecifické poznatky sa dotýkajú každého tematického celku.

KOMPETENCIA

Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti sochranou vlastného zdravia.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- poznať drobné organizačné formy telesnej a športovej výchovy,
- vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti,
- dodržiavať pravidlá správnej životosprávy,

- vedieť posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem,
- poznať základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote,
- vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí,
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti,
- dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností,
- používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Všeobecné poznatky:

- základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.),
- úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností,
- význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu a nedovolených látok na zdravie a pohybový výkon,
- telesné zaťaženie, meranie a vyhodnocovanie údajov o pulzovej frekvencii,
- poznatky o rozvoji a diagnostikovaní základných pohybových schopností,
- poznatky o telesnom vývine a jeho diagnostikovaní,
- základné poznatky z biológie človeka súvisiace a účinok pohybovej aktivity na vlastný organizmus,
- úspechy našich športovcov na OH, MS, ME,
- olympijská výchova so zameraním na poznatky o Medzinárodnom olympijskom výbore, Slovenskom olympijskom výbore (poznať jeho symboliku), o olympijských hrách, kalokagatii a fair-play,
- prvá pomoc pri drobných poraneniach.

Špecifické poznatky:

- odborná terminológia vo všetkých TC,
- technika, taktika a metodika osvojovaných pohybových činností,
- pravidlá súťaženia v osvojených pohybových činnostiach a základné činnosti rozhodcu.

VŠEOBECNÁ GYMNASTIKA

KOMPETENCIA:

Žiak v tematickom celku všeobecnej gymnastiky dosahuje takú úroveň osvojenia gymnastických činností – polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, že je schopný predviesť pohybový celok, pohybovú skladbu individuálne a skupinovo, podľa stanovených požiadaviek (pravidiel). Dosahuje

tak zvýšenie úrovne pohybových schopností, osvojenie gymnastických zručností, ktoré pomáhajú zlepšiť zdravotne orientovanú zdatnosť bežnej školskej populácie.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- vedieť správne pomenovať, popísať jednotlivé cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary;
- vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie,
- vedieť prakticky ukázať gymnastické cvičenia, zvládnuť cvičebné väzby a pohybové kombinácie s ich vykonaním v zostave jednotlivca alebo skupiny,
- vedieť preukázať poznatky z organizácie, bezpečnosti, dopomoci, záchrany, uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní základných gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch,
- vedieť ohodnotiť techniku, estetiku a kompozíciu (obsahovú skladbu) konaného gymnastického cvičenia, postrehnúť a posúdiť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybov, svalovom napätí, ochabnutosti tela,
- vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Vedomosti:

- zásady držania tela, správne držanie tela, chybné držanie tela,
- základné názvoslovie telesných cvičení,
- pohybové prostriedky všeobecnej gymnastiky,
- štruktúra gymnastickej jednotky - úvodná, prípravná, hlavná, záverečná časť vyučovacej hodiny,
- prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb,
- organizačná činnosť na vyučovacej jednotke (hodine),
- zdravotne orientovaná zdatnosť, pohybový režim, redukcia hmotnosti, obezity,
- pozitívny životný štýl.

Na základe týchto a ďalších vedomostí je možné u žiakov rozvíjať schopnosti a nadobudnúť nasledovné zručnosti :

Zručnosti a schopnosti:

- cvičenia rozvíjajúce kondičné, kondično-koordinačné, koordinačné schopnosti,
- technicky správne polohy a pohyby hlavy, trupu, nôh, paží, lokomócie, cvičenie na- a s náradím, s náčiním, tyče, aeróbne činky, expandre, netradičné), výrazová estetika rytmických a aerobikových pohybov vykonávania všeobecných gymnastických činností,

cvičebný program na zlepšovanie stavu pohybového a oporného aparátu tela s

cieleným rozvojom pohybových schopností a zručností,

formovanie telesných proporcií, kultivovaného prejavu osobnosti žiaka.

1. Kondičná gymnastika - posilňovacie cvičenie paží, nôh, chrbtového svalstva, brušného

svalstva s jednorazovým, niekoľkonásobným opakovaním, s cieleným zameraním najjednoduchších častí tela: o kľuky v kľaku, kľuky vo vzpore stojmo vpredu, vzadu, kľuky vo vzpore ležmovpredu, vzadu znožmo, roznožmo, o výpony, poskoky, skoky odrazom obojnožne, jednonožne, o záklony trupu v ľahu vpredu; sed – ľah vzadu, o zhyby vo vise, vo vise stojmo, vise ležmo na rebrine, hrazde, kruhoch, bradlách. Podľa cieľa rozvoja kondičných, kondično-koordinačných schopností *tonizačný program* zameraný na držanie tela v správnom napätí svalov v ľahu, kľakoch, sedoch, podporoch, postojoch bez náčinia, náradia, s náčiním (fitlopty, over baly, dynabandy, ..), náradím, na náradí, o *všeobecný kondičný program* s obsahom statických, dynamických cvičení, o *plyometrický program* zameraný na rozvoj dynamickej sily nôh, o *vytrvalostno-silový program*, cvičenia paží, nôh, trupu, brucha, bokov (kľuky, zhyby vo vise stojmo, prednosy v sede, vo vise, mierne záklony v ľahu, dvíhanie trupu, nôh v ľahu na boku.

2. Základná gymnastika

Akrobatické cvičenie:

ľah vznesmo; stojka na lopatkách znožmo, s čelným, bočným roznožením; sedroznožmo, hlboký predklon; sed znožmo predklon; - kotúle vpred, kotúle vzads rôznou východiskovou a výslednou polohou, väzby kotúľov so skokmi a obratmi,

stojka na rukách oporou rúk na lavičku, stojka na rukách s dopomocou o rebrinu (stenu), stojka na rukách s polohou nôh bočne, čelne,

premet bokom s dopomocou, premet bokom samostatne,

podpor stojmo prehnute vzad (most na hlave, most vo vzpore na rukách). *Skoky a obraty:*

skoky odrazom obojnožne – znožmo, skrčmo prípäžmo, skrčmo roznožmo čelne, bočne, s obratom o 180° - 360°,

obraty obojnožne v postojoch – prestupovaním, krížením, prísunom. Obraty jednonožne prednožením o 180° - 360°. *Cvičenie na náradí a s náradím:*

rebriny: rúčkovanie v podpore ležmo, vo vise prednosy skrčmo, prednosy, postupovanie po rebrinách, výdrž v zhybe, odrazom z nôh zhyby,

lavičky, nízka kladinka: chôdza vpred, vzad, bokom; beh; poskoky, skok striedavostrižný; váha predklonmo; obrat znožmo o 180° v drepe, podrepe, stoj; zoskok

odrazom obojnožne – znožmo, roznožmo čelne, skrčmo prípäžmo, skrčmoprednožmo. Väzby, zostava (1 - 2 – 3 dĺžky náradia),

preskok: opakované odrazy z mostíka pri opore (rebrina, spolu cvičiaci), nadväznoodrazy z viacerých mostíkov, letová fáza znožmo, roznožmo čelne, skrčmoprípätmo, skrčmo roznožmo s doskokom na žinenky (medzi mostíkmi krátky beh); odrazom z mostíka výskok do vzporu drepmo, vzporu roznožmo; skrčka, roznožka, odbočka,

hrazda: zhyb stojmo, zhyb; vis vznesmo, vis strmhlav, vis vznesmo roznožmobočne; výmyk; prešvihy únožmo vpred, vzad; zoskoky - prekot vpred, zákmihomdoskok na podložku,

lano: šplhanie. *Cvičenie s náčiním:*

- švihadlo – preskoky na mieste, z miesta znožmo, jednonožne, skrižmo, striedavonožne. Vázby, zostava, pohybová skladba,
- tyč – priamivé cvičenia, cvičenia zvyšujúce rozsah pohyblivosti kĺbov, chrbtice, elasticitu svalov,
- plná lopta, lopta – kotúľanie, hádzanie a chytanie,
- šatka – oblúky, kruhy osmy, vlnenie, hádzanie a chytanie. Vázby, zostava, pohybová skladba, rope skipping. *Relaxačné a dychové cvičenie:*
- aktívna kinetická relaxácia,
- pasívna kinetická relaxácia,
- cvičenie prehĺbenia nádychu a výdychu v stojí, vo vzpore kľačmo, v sede, drepe, predklone. *Poradové cvičenie:*
- nástup, pochod, povely.

3. Rytmická gymnastika:

- cvičenie na taktovanie (tleskanie, tamburínka), hudbu - pérovanie, pohupy, kroky, chôdza, behy, rovnovážové cvičenie, obraty, skoky s pohybmi hlavy, paží, trupu vo vysokých a nízkych polohách v 2/4, 3/4 a 4/4 takte bez náčína, s náčiním. Prísunný, poskočný, premenný (polkový) krok v 2/4 takte; prísunný, valčíkový, mazurkový v 3/4 takte. Rytmické cvičenie navzájom spájať,
- pohybová skupinová skladba na 32 – 64 dŕb na hudbu

4. Kompenzačné cvičenia:

- odstraňovanie a korigovanie telesných a pohybových nedostatkov spôsobených jednostrannou sedavou činnosťou,
- cvičenia kĺbovej pohyblivosti a elasticity svalov, pasívne – sed roznožmo, predklon; ľah vznesmo; pohyby ťahom – v ľahu prednožiť skrčmo P/L nohu, chytiť zapredkolenie a ťahať k trupu; aktívne – švihanie nohy v ľahu, stojí do prednoženia, unoženia, zanoženia,
- cvičenia posilňovacie zamerané lokálne na problematické časti tela. Za pomoci týchto vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie postojov u žiakov:

Postoje:

- mať pozitívny vzťah ku gymnastickým činnostiam, ako potreby ich celoživotného vykonávania,
- vedieť účelovo využiť voľný čas s cieľom podporiť zdravie, zdatnosť,
- pestovať pozitívne spoločenské vzťahy medzi ľuďmi všetkých vekových kategórií,
- využívať bohatý pohybový obsah gymnastických cvičení na dosiahnutie fyzickej kondície, zdravotne orientovanej zdatnosti, pozitívnych psychických, emocionálnych a estetických pocitov z pohybu,
- mať vytvorený pozitívny postoj k správneho životného štýlu so snahou o seba dokonaťovanie, práceschopnosť, húževnatosť, disciplínu,
- prijímať a dodržiavať normy a pravidlá kolektívu.

ATLETIKA

KOMPETENCIA:

Žiak vie využívať základné atletické lokomócie pri udržiavaní a zvyšovaní svojej telesnej zdatnosti a uplatňuje získané vedomosti, zručnosti a návyky v každodennom živote.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- vedieť sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich prakticky demonštrovať,
- poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu a využívať ich vo svojej spontánnej pohybovej aktivite,
- poznať základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží,
- poznať význam rozcvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia,
- poznať a v živote uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD**Vedomosti:**

- základná terminológia a systematika atletických disciplín,
- technika atletických disciplín,
- základné pravidlá súťaženia a rozhodovania atletických súťaží,
- organizácia súťaží (časomerač, rozhodca, zapisovateľ),
- zásady fair-play,
- bezpečnosť a úrazová zábrana,
- zásady hygieny a vplyv atletiky na zdravý vývin mládeže.

Na základe týchto a ďalších vedomostí možno u žiakov rozvíjať schopnosti a nadobudnúť nasledovné zručnosti :

Zručnosti a schopnosti:

- základy racionálnej techniky pohybových činností (atletická abeceda, nízky a polovysoký štart, švihový a šliapavý beh, šprint, vytrvalostný beh, štafetový a prekážkový beh, skok do diaľky skrčmo a kročmo, skok do výšky, hod loptičkou a granátom, vrh guľou),
- rozvoj kondičných a koordinačných schopností,
- základné (pomocné) funkcie rozhodcu a organizátora atletických súťaží,
- využitie základných atletických lokomócií pri rozvoji telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti.

Za pomoci týchto vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu

predpokladáme vytvorenie nasledovných postojov u žiakov:

Postoje:

- mať trvalý pozitívny vzťah k atletickým činnostiam ako predpokladu pre ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite a udržiavaní zdravia,
- preukazovať pozitívny postoj k súťaženiu,
- preukazovať pozitívny vzťah k súperom,
- dodržiavať prijaté zásady v rámci skupiny,
- vedieť súperiť, kooperovať a tolerovať súperov,
- prejavovať snahu o seba zdokonaľovanie, húževnatosť, vytrvalosť, cieľavedomosť

ZÁKLADY GYMNASTICKÝCH ŠPORTOV

KOMPETENCIA:

Žiak v tematickom celku základy gymnastických športov dosahuje takú úroveň osvojenia činností gymnastického športu, že je schopný predviesť individuálne alebo v skupine zostavu podľa daných pravidiel.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- poznať gymnastické športy, vedieť popísať disciplíny, ich cvičebný obsah, zameranie, a cieľ
- vedieť správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary,
- vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie so zameraním na vybraný gymnastický šport,
- vedieť prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia, základné cvičebné tvary, zaradiť a predviesť pohybové kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny,
- uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní gymnastických polôh, lokomočných pohyboch, cvičebných tvaroch,
- vedieť ohodnotiť techniku, estetiku a skladbu gymnastického cvičenia v disciplínach vybraného gymnastického športu,
- dokázať postrehnúť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybu, svalovom napätí, poznať práva a povinnosti v gymnastických pretekoch,
- vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu športovú úroveň.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Vedomosti:

- význam a zmysel vykonávania gymnastických športov,
- zásady držania tela, esteticko-pohybové prostriedky gymnastických športov,

- terminológia polôh a pohybov, cvičebných tvarov,
- disciplíny a cvičebný obsah športovej gymnastiky žien, mužov; športového aerobiku, modernej gymnastiky, gymteamu,
- prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, zostavy, spoločnej pohybovej skladby,
- zásady motorického učenia v gymnastických športoch, organizácia pretekov,
- zásady bezpečného správania, pomoc, záchrana pri cvičení,
- zdravotne orientovaná výkonnosť, redukcia hmotnosti, obezity,
- pozitívny životný štýl

Na základe týchto a ďalších vedomostí je možné u žiakov rozvíjať schopnosti a nadobudnúť nasledovné zručnosti :

Zručnosti a schopnosti:

- cvičenia rozvíjajúce kondičné, kondično-koordinačné, koordinačné schopnosti,
- prípravné a imitačné cvičenia, polohy a pohyby častí tela, lokomočné pohyby, akrobacia, cvičenie na- a s náradím, s náčiním, výrazovo-estetické prostriedky gymnastických a aerobikových pohybov,
- kondičná zložka, technická zložka gymnastických športov.

1. Športová gymnastika – prostné, hrazda, preskok, kladina - D, kruhy – CH:

Prostné – zostava na páse (žinenkách), 1 - 2 rady.

Akrobacia:

- ľah vznesmo; stojka na lopatkách znožmo, s čelným, bočným roznožením; kotúle vpred, kotúle vzad v rôznych obmenách východiskovej, hlavnej, výslednej polohe, kotúľové väzby
- stojka na rukách s rôznou polohou nôh, stojka na rukách – kotúľ vpred,
- premet bokom, väzby s kotúľom vpred, vzad, stojkou na rukách -kotúľ vpred,
- podpor stojmo prehnute vzad. Skoky a obraty:
- skoky odrazom obojnožne – znožmo, skrčmo prípažmo, skrčmo, roznožmo čelne,bočne, s obratom o 180° - 360° . Skok odrazom jednonožne s prednoženímstriedavonožne (nožnice), upažiť,
- obraty obojnožne v postojoch.Rovnovážne cvičenie – váha predklonmo.Cvičenie kĺbovej pohyblivosti a elasticity svalov – sed roznožný.*Hrazda po ramená*, zostava minimálne 4 cvičebné tvary:

výmyk, toč jazdmo vpred, toč vzad alebo vpred, prešvihy únožmo vpred, vzad, zoskok. Preskok, koza na šírku D, na dĺžku CH, kôň na dĺžku CH:

skrčka, roznožka, odbočka. Nízka kladina D (do 110 cm) - zostava 2 dĺžky náradia

chôdza, tanečné kroky, predskok, 2 skoky, rovnovážny cvičebný tvar, obratjednonožne o 180°; ľah vznesmo/kotúľ vpred, zoskok odrazom obojnožne sroznožením čelne, skrčmo prednožmo.

Kruhy CH

kmihanie vo vise, vis vznesmo, vis strmhlav, zhyb vo vise.

2. Moderná gymnastika dievčatá – švihadlo, lopta, šatka:

švihadlo – preskoky na mieste, z miesta znožmo, jednonožne, skrižmo, striedavonožne; krútenie – kruhy, osmičky; kmihanie; hádzanie a chytanie, *lopta* – kotúľanie a prevaľovanie; odrážanie; hádzanie a chytanie; vyvažovanie, *šatka (závoj)* – oblúky, kruhy osmičky, vlnovky, hádzanie a chytanie.

Zostava, spoločná pohybová skladba s náčiním na hudbu 30 – 60 sekúnd. Za pomoci týchto vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie postojov u žiakov:

Postoje:

mať vytvorený trvalý pozitívny vzťah ku gymnastickým športom, ako predpoklad pre ich celoživotný záujem,

preukázať kladný postoj k účelnému zameraniu využitia voľného času, k udržaniu fyzického a psychického zdravia,

preukázať pozitívny postoj k telovýchovnému a športovému procesu, s kladnou motiváciou k súťaženiu v rámci pretekov,

mať vyformované estetické cítenie pri formovaní telesných proporcií akultivovaného prejavu osobnosti žiaka,

pestovať pozitívne spoločenské vzťahy medzi ľuďmi všetkých vekových kategórií,

využívať bohatý cvičebný obsah gymnastických športov na dosiahnutie pohybovej výkonnosti, zdravotne orientovanej zdatnosti, pozitívnych psychických, emocionálnych a estetických pocitov,

prejavovať pozitívny postoj k správneho životného štýlu so snahou o seba dokonať, práceschopnosť, húževnatosť, disciplínu, zdravé sebavedomie,

prijímať a dodržiavať normy a pravidlá kolektívu, zásady fair-play,

reálne prijímať víťazstvá a prehry v športovej súťaži i v spoločenskom

ŠPORTOVÉ HR Y

KOMPETENCIA:

Žiak vo vybraných športových hrách dosahuje takú úroveň osvojenia herných činností jednotlivca, herných kombinácií a systémov, že je schopný hrať stretnutie podľa pravidiel.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy,

- vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku,
- vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier,
- vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupinu spolužiakov) predhrou, resp. stretnutím,
- vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača nahodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva,
- vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Vedomosti:

- systematika herných činností, základná terminológia,
- technika herných činností jednotlivca,
- herné kombinácie a herné systémy,
- herný výkon v športových hrách, hodnotenie športového výkonu,
- funkcie hráčov na jednotlivých postoch,
- základné pravidlá vybraných športových hier,
- organizácia jednoduchej súťaže v športových hrách (rozhodcovia, časomerači, zapisovatelia, pozorovatelia a pod.)
- zásady fair-play.

Na základe týchto a ďalších vedomostí možno u žiakov rozvíjať schopnosti a nadobudnúť nasledovné zručnosti :

Zručnosti a schopnosti:

- kondičná príprava, základné kondičné a koordinačné schopnosti,
- popísať a prakticky ukázať správnu techniku herných činností jednotlivca:

basketbal – prihrávka jednou rukou od pleca, dribling, strelba zhora z miesta, z krátkej a strednej vzdialenosti, bránenie hráča bez lopty a s loptou.

futbal – prihrávka, tľmenie lopty, strelba, dribling, obsadzovanie hráča bez lopty a s loptou.

hádzaná - prihrávka jednou rukou od pleca s veľkým náprahom, dribling, strelba zhora z miesta, skokom do bránkoviška, obsadzovanie útočníka bez lopty s loptou.

volejbal – odbitie horné na mieste, po pohybe, nad seba, pred seba, odbitie pod uhlom, spodné podanie, prihrávka na nahrávača pri sieti, nahrávka nad seba.

Iné vyučované športové hry,

- plniť úlohy (funkcie) súvisiace s realizáciou hry v stretnutí: hráčske funkcie, funkciorozhodcov, jednoduché organizačné funkcie,
- efektívne plniť taktické úlohy družstva v hre (stretnutí),
- poznať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré pôsobia na rozvoj kondičnej pripravenosti pre dané športové hry. Za pomoci týchto vedomostí, zručností a schopností v priebehu vyučovacieho procesu predpokladáme vytvorenie postojov u žiakov:

Postoje:

- prejavovať trvalý pozitívny vzťah k športovým hrám ako predpokladu na ich celoživotné uplatňovanie v individuálnej pohybovej aktivite,
- súťažením v športových hrách preukázať pozitívny postoj k telovýchovnému procesu
- mať pozitívny vzťah k spoluhráčom i k súperovi,
- dodržiavať prijaté normy a pravidlá,
- dodržiavať zásady fair-play,
- prejavovať snahu o sebzdokonaľovanie, húževnatosť, statočnosť, vytrvalosť,
- mať zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti,
- vedieť zvíťaziť a prijať prehru v športovom stretnutí i v živote, uznať kvality súpera.

SEZÓNNE ČINNOSTI - Lyžiarsky výcvik

KOMPETENCIA:

Žiak vo vybraných sezónnych činnostiach dosahuje primeranú úroveň osvojenia jednotlivých techník zjazdového lyžovania.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- vedieť správne vykonať a prakticky ukázať základné pohyby na lyžiach prispôbením sa rôznym terénnym nerovnostiam resp. prekážkam pri jazde,
- vedieť pomenovať a popísať základné techniky jednotlivých jázd, oblúkov, brzdenia pod.,
- vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných sezónnych činností,
- vedieť správne vykonať základné bezpečnostné techniky – pády, pri vykonávaní sezónnych činností,
- zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie (vlastné, aj skupiny cvičencov) pred začiatkom jednotlivých sezónnych aktivít,
- vedieť správne prispôbiť výstroj a výzbroj potrebný pre vykonávanie jednotlivých sezónnych činností.
- plniť úlohy (funkcie) súvisiace s pretekmi v jednotlivých sezónnych činnostiach – funkcia rozhodcu, organizátora a pod.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Vedomosti :

- techniky jednotlivých pohybových činností z oblasti sezónnych činností,

- výstroj a výzbroj, príprava a údržba výstroja a výzbroja,
- organizácia základná terminológia, názvy pohybových zručností
- práce a bezpečnosť pri vykonávaní sezónnych činností,
- základné pravidlá vybraných sezónnych činností,
- organizácia jednoduchých pretekov v sezónnych činnostiach.

Na základe týchto a ďalších vedomostí možno u žiakov rozvíjať schopnosti a nadobudnúť nasledovné zručnosti:

Zručnosti a schopnosti:

- Kondičná príprava, základné kondičné, koordinačné a pohybové schopnosti,
- popísať a prakticky ukázať správnu techniku sezónnych činností:

1. **Zjazdové lyžovanie** – postoje a pohyby na lyžiach, obraty, chôdze, výstupy, pády, vstávanie, základný zjazdový postoj, zjazd šikmo svahom, brzdenie, oblúky v pluhu, prívrat spodnou lyžou, prívrat hornou lyžou, nadväzované oblúky a jazda cez terénne nerovnosti. Na spoznávanie žiakov sa využíva priebežné a systematické sledovanie žiakov nahodinách telesnej a športovej výchovy i mimo nich, štúdium záznamov triedneho učiteľa a školského lekára a konzultácie s ostatnými pedagogickými pracovníkmi, rodičmi a ďalšími výchovnými činiteľmi na škole i mimo nej. Vyučovacích hodín telesnej a športovej výchovy sa zúčastňujú všetci žiaci zaradení do I. all. zdravotnej skupiny. Pre žiakov zdravotne oslabených je potrebné vytvárať podmienky nasamostatné povinné vyučovacie hodiny zdravotnej telesnej výchovy. Obsah vyučovania sa realizuje podľa samostatných učebných osnov. V prípade, že oddelenie zdravotnej telesnej výchovy nie je vytvorené, žiaka ponecháme na vyučovacích hodinách telesnej a športovej výchovy s intaktnými žiakmi a realizujeme integrované vyučovanie. Zásady integrácie nahodinách telesnej a športovej výchovy sú uvedené v učebných osnovách zdravotnej telesnej výchovy: Učebné osnovy pre zdravotnej telesnej výchovy I. a II. stupeň základnej školy.

Formy a metódy na vyučovanie

Základný tematický celok Poznatky z telesnej kultúry sú v učebných osnovách zaradené ako samostatný TC (všeobecné poznatky) a aj v každom tematickom celku (špecifické poznatky). Nie sú obsahom samostatných teoretických vyučovacích hodín, ale sú zakomponované podľa aktuálnosti do jednotlivých vyučovacích hodín. Všeobecná gymnastika tvorí pohybový základ pre každú vyučovaciu hodinu. Všetky jej súčasti sa vyučujú priebežne. Atletika sa do vyučovania zaraďuje v odporúčanom časovom rozvrhu s možnosťou členiť učivo do dvoch TC v jeseni a na jar. Na jej vyučovanie treba využívať predovšetkým vonkajšie a prírodné prostredie. Základy gymnastických športov (športová gymnastika a moderná gymnastika) sa vyučujú priebežne. Modernú gymnastiku sa odporúča vyučovať iba v skupinách dievčat. Ďalšie druhy gymnastických športov (športový aerobik, gymteamy) je možné vyučovať v rámci výberového tematického celku. Športové hry - basketbal, futbal, hádzaná, volejbal. Športové hry sa vyučujú tak, aby sa žiaci v priebehu základnej školy zoznámili so všetkými uvedenými športovými hrami. Hodiny telesnej a športovej výchovy sa v TC športové hry rozdeľujú na *nácvičné, opakovacie a zdokonaľovacie* a na hodiny určené na *zápasy*. V školách, ktoré nemajú potrebné materiálne podmienky na výučbu hier, možno počty hodín určené na nácvik a zdokonaľovanie herných systémov využiť na nácvik herných činností jednotlivca a kombinácií. Na hodinách určených na zápasy učiteľ vhodne zaradí súťaže a zápasy v prípravných hrách a zápasy podľa pravidiel zvolenej športovej hry (resp. upravených pravidiel), pričom nehrajúci žiaci sa učia plniť funkciu rozhodcu, zapisovateľa a pod. Do sezónnych činností je zaradené zjazdové a bežecké lyžovanie a cvičenia v prírode, ktoré je súčasťou základného učiva v predmete telesná a športová výchova na základných školách.

Uskutočňuje sa formou lyžiarskeho výcviku na zjazdových lyžiach. Lyžiarsky výcvik žiakov sa organizuje ako lyžiarsky výcvik so 7 dňovým pobytom v lyžiarskom stredisku. Obsahom sa lyžiarsky výcvik zameriava na zvládnutie základných pohybových štruktúr a špeciálnych pohybových zručností v zodpovedajúcich terénnych a snehových podmienkach, na rozvoj základných pohybových schopností, na osvojovanie určených poznatkov. Zvládnutie obsahu učiva napomáha celkovému telesnému rozvoju a zvyšovaniu všeobecnej pohybovej výkonnosti žiakov, napomáha osvojovaniu nových poznatkov a je veľmi účinným prostriedkom na výchovné pôsobenie. Výraznými činiteľmi pri lyžiarskom výcviku sú aj špecifické prostriedky, najmä zimné prostredie a premenlivosť prírodného prostredia.

4. Pomôcky a materiál

Pri výuke sa postupuje podľa časovo tematického plánu, využívajú sa pomôcky na TV /lopty, švihadlá, CD prehrávač/ tiež náradie na gymnastiku /.

5. Hodnotenie

Výkony, snaha a dosiahnutá úroveň pohybových zručností sa hodnotí známkami klasifikač. stupnice 1 – 5. Pomocné pri hodnotení sú testovania a bodovanie.

Pomocné pri hodnotení žiakov sú východiskové testy – úvodné na začiatku šk. roka.

A B C A B C

1. Clnkový beh 10 x 5 m (s)
2. Skok do dialky z miesta (cm)
3. Lah – sed (pocet za 30 sekúnd)
5. Výdrž v zhybe (sekúnd) 22 30 38 9 13 17

Legenda: A = minimálny základný štandard

Názov predmetu : Slovenský jazyk a literatúra

Predmet členený na zložky : slovenský jazyk

literatúra

Rozsah výučby : 5 hodín týždenne – 165 hodín ročne

Slovenský jazyk – 3 hodiny týždenne

Literatúra – 2 hodiny týždenne

1.Charakteristika predmetu :

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka. Dobré zvládnutie jazykového učiva a najmä komunikačných a kognitívnych kompetencií (spôsobilostí) považujeme za východisko kvalitnejších výsledkov celého školského systému a následnej schopnosti žiakov uplatniť sa na trhu práce a v súkromnom živote. Vo vyučovaní jazyka sa do popredia dostane analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré budú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii. Analýza a interpretácia jazykových prejavov poskytne žiakom priestor na sebauvedomenie. Dá šancu objaviť a následne prejavovať pozitívny vzťah k sebe a iným, nadobudnúť primeranú sebadôveru, schopnosť dokázať hodnotiť svoje prednosti i nedostatky, umožní dokázať vyjadrovať svoje pocity a hodnotiť svoj vlastný citový stav, dokázať hodnotiť svoje správanie a jeho dôsledky. Cieľom je, aby si žiaci uvedomovali jazykovú a kultúrnu pestrosť v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí. Komunikačná gramotnosť sa má však cieľavedome budovať a rozvíjať vo všetkých vyučovacích predmetoch s ohľadom na ich špecifické potreby. Jazyková a slohová časť predmetu rozvíja predovšetkým interaktívne využívanie komunikačných nástrojov. Veľa tém ale slúži aj na rozvoj sociálnej interakcie v rámci heterogénnych skupín a formovania autonómneho správania. Konceptia vyučovania literatúry na základných školách vychádza predovšetkým zo zážitku, vytvorenia si pozitívneho vzťahu k literatúre. Literárnoteoretické vedomosti zostávajú v druhom pásme záujmu. Učivo je koncipované tak, aby sa sústavne rozvíjali čitateľské a interpretačné zručnosti žiakov. Učiteľ nepredkladá žiakom hotové poznatky, ale vytvára mu podmienky a pripravuje podnety, aby sa vedomostí zmocňoval sám. Súčasne sa v procese vzdelávania rozvíjajú aj ďalšie (kognitívne, komunikačné, interpersonálne, intrapersonálne) kompetencie.

2. Cieľové zameranie predmetu :

Predmet slovenský jazyk a literatúra prispieva k rozvoju týchto kompetencií :

Kognitívne kompetencie :

- Spôsobilosť používať kognitívne operácie
- Spôsobilosť učiť sa sám aj v skupine
- Spôsobilosť kriticky myslieť
- Spôsobilosť formulovať a riešiť problémy
- Spôsobilosť myslieť tvorivo a spôsobilosť uplatňovať výsledky tvorivého myslenia

Komunikačné kompetencie:

- Spôsobilosť prijať, vyhľadávať, spracovať a tvoriť informácie
- Spôsobilosť odovzdávať vlastné skúsenosti a poznatky
- Spôsobilosť formulovať svoj názor a argumentovať
- Spôsobilosť verbálne a neverbálne vyjadriť svoju vôľu a city

Interpersonálne kompetencie:

- Spôsobilosť akceptovať skupinové hodnoty a rozhodnutia
- Schopnosť kooperovať v skupine
- Schopnosť tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín
- Schopnosť empatie

Intrapersonálne kompetencie:

- Schopnosť vytvárať a reflektovať vlastnú identitu
- Schopnosť vytvárať si vlastný hodnotový systém
- Schopnosť regulácie a ochrany vlastného života

Predmet slovenský jazyk a literatúra je začlenený do vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia.

Vzdelávanie v danej vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie žiakov k:

- podpore sebadôvery každého žiaka,
- osvojeniu si vedomostí a nadobudnutých kompetencií, ktoré im umožnia vzdelávať sa po celý ich život a zaujať aktívne miesto v sociokultúrnom prostredí,
- príprave všetkých žiakov tak, aby sa stali zodpovednými občanmi, schopnými podieľať sa na rozvoji demokratickej spoločnosti, pluralizmu a kultúrnej otvorenosti,
- zaručeniu rovnakých šancí sociálnej emancipácie pre všetkých žiakov,
- pochopeniu vzdelávania v príslušnom jazyku, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa a zároveň je významným zjednocujúcim činiteľom národného spoločenstva a dôležitým prostriedkom celoživotného vzdelávania,
- vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku, k získavaniu a odovzdávaniu informácií, vyjadrovaniu vlastných postojov a názorov,
- zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia a nadobudnutiu pozitívneho vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie,
- nadobudnutiu vzťahov k slovesným umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom, rozvíjaniu svojho pozitívneho vzťahu k literatúre a ďalším druhom umenia vychádzajúcich z umeleckých textov a k rozvíjaniu svojich emocionálnych a estetických cítení a vnímaní,
- pestovaniu vedomia jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka,
- zvyšovaniu jazykovej kultúry ich verbálnych i písomných jazykových prejavov.

Hlavné ciele predmetu a obsah učiva – zložka : slovenský jazyk

Komunikačné jazykové kompetencie		
A.Čítanie s porozumením	B.Písanie	C..Hovorenie
Spôsobilosti = ciele		
1. Zamerať svoje čítanie podľa potreby	1. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum	<i>1. Vyjadriť myšlienky a informácie s rôznym cieľom pre špecifické publikum</i>
2. Pochopiť význam textu	2. Organizovať text z hľadiska kompozície	<i>2. Organizovať a rozvíjať svoje myšlienky v súlade s komunikačnou situáciou</i>
	3. Zosúladiť štylistickú úroveň s cieľom písania a čitateľmi	<i>3. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov, napr. humorný príbeh a materiál z iných médií</i>
3. Pochopiť formálnu stránku textu	4.Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia	

4. Odlíšiť vetu a text	5. Používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov, napr. humorný príbeh a materiál z iných médií	4. Používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie a publiku
	6. Transformovať texty z jedného žánru do druhého	5. Štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia v texte
5. Pochopiť zmysel umeleckého a vecného textu vzhľadom na využitie	7. Opakované čítanie a oprava konceptu textu so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis	6. Rešpektovať jazykové pravidlá
6. Pochopiť význam lexikálnych jednotiek	8. Revidovať a editovať koncept s využitím spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov	
	9. Rešpektovať jazykové pravidlá	7. Využívať pri komunikácii jazykové a mimojazykové prostriedky

3. Obsah učiva :

Tematické celky sú rozvrhnuté ako názvy slohových útvarov, žánrov, pretože ťažiskovým učivom reformovaného prístupu je práve tvorenie textov a práca s nimi. Zároveň sa v tematických celkoch vždy objavuje i niektorá z rovín jazyka – zvuková, lexikálna, morfológická, syntaktická – pojmy z tejto roviny sú teoreticky vysvetľované a prakticky precvičované práve na príslušnom slohovom útvare.

Ďalej uvádzame požadovaný výkon žiaka tak, ako je stanovený vo výkonovom štandarde. Posledným údajom sú naplnené ciele – ich kódové označenie / pre uľahčenie orientácie/ je uvedené v súvislosti s tabuľkou Jazykové kompetencie, v ktorej sú stanovené hlavné ciele predmetu.

Obsah zložky slovenský jazyk pre **7. ročník** je vytvorený na základe bázy základných pojmov, ktoré má žiak v danom ročníku zvládnuť. Uvádzame tematické celky, roviny jazyka, počet vyučovacích jednotiek, výkon žiaka ako i predpísané práce a naplnenie cieľov.

mesiac	Počet VH	Tematický celok	Ciele, kompetencia, výkon	Poznámky
		Opakovanie učiva 6.ročníka		
		Zvuková rovina – výslovnosť slabík de,te,ne,le, di,ti,ni,li, v cudzích slovách Hlavný slovný prízvuk Interpunkcia	Žiak vie vysvetliť pojmy hlavný slovný prízvuk, sila hlasu, artikulácia. Žiak vie samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôsobiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť informácie. Žiak vie samostatne a bez prípravy správne, plynule	Kontrolný diktát č.1 – cudzie slová

		<p>a nahlas čítať akékoľvek texty (vrátane tabuliek), ktorých</p> <p>obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol čo najefektívnejšie pochopiť</p> <p>informácie. Žiak vie správne intonovať všetky druhy viet</p> <p>a uplatňovať správny slovný a vetný prízvuk. Žiak pri čítaní dodržiava správne dýchanie.</p> <p>Žiak vie správne v domácich a cudzích slovách artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li; dodržiavať správnu dĺžku slabík a pravidiel</p> <p>spodobovania. Žiak rozlišuje jednotlivé segmenty vonkajšej</p> <p>kompozície textu a dokáže ich vyjadriť pri hlasnom čítaní (sila hlasu, hlavný slovný prízvuk, prestávka, intonácia)</p> <p>Žiak vie správne dodržiavať hlavný slovný prízvuk. Žiak vie správne vyslovovať domáce a zdomácnené cudzie slová so slabikami de, te, ne, di, ti, ni, li. Žiak vie správne artikulovať a uplatňovať primeranú silu hlasu. Žiak sa vie spisovne vyjadrovať a správne tvorí</p> <p>slová odvodzovaním a skladaním.</p> <p>žiak vie správne napísať cudzie slovo, ak sa s ním predtým stretol na hodine.</p>	
	<p>Slovná zásoba – spisovné a nespisovné slová, domáce a cudzie slová, slangové slová, skratky, zastarané a cudzie slová, slovníky</p>	<p>Žiak dokáže na základe kontextu alebo pri jazykovej a stylistickej analýze textu odhadnúť význam slov a overiť si ich v jazykových príručkách. Žiak vie vyhľadať a rozlíšiť spisovné a nespisovné slová, domáce a cudzie slová, zastarané a nové slová a určiť slangové slová v texte. Žiak vie vysvetliť stylistickú funkciu spisovných, nespisovných, domácich, cudzích, zastaraných,</p> <p>nových a slangových slov v texte.</p> <p>Žiak vie identifikovať skratky a vysvetliť ich funkciu v texte.</p> <p>Žiak vie vysvetliť význam známych spisovných, nespisovných, domácich, cudzích slangových slov v texte. Žiak si vie správne vybrať jazykovednú príručku na overenie významu slov.</p> <p>Žiak vie vysvetliť pojmy: slovná zásoba, spisovné slová – nespisovné slová; neutrálne</p>	

			<p>slová – cudzie slová; zastarané – nové, slangové slová a uviesť konkrétne príklady. Žiak vie vysvetliť pojem skratka a vytvoriť ju. Žiak vie prispôbiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie. Pri tvorbe vlastných textov funkčne využíva bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie. Žiak pozná funkciu jednotlivých jazykovedných príručiek a slovníkov. Žiak stylisticky správne využíva spisovné a nespisovné slová, neutrálne slová a citovo zafarbené (expresívne) slová, domáce slová a cudzie slová, zastarané slová a nové slová, slangové slová vo vetách.</p>	
		<p>Charakteristika Vonkajšia, vnútorná</p>	<p>Žiak dokáže vybrať a posúdiť texty z obsahového i formálneho hľadiska.</p> <p>Žiak vie odôvodniť správnosť vybraného textu. Žiak vie usporiadať informácie podľa ich dôležitosti v texte, v konkrétnej situácii. Žiak dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohovom útave charakteristika osoby.</p> <p>Žiak vie vytvoriť osnovu, koncept pre pripravovaný text. Žiak vie vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému</p> <p>charakteristiku osoby. Žiak vie aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie, syntaxe.</p>	<p>1. charakteristika, druhy</p> <p>2. Štylisticko-lexikálna analýza charakteristiky – ukážky</p> <p>3. Tvorba charakteristiky</p> <p><u>Školská písomná práca - charakteristika</u></p>
		<p>Číslovky – skloňovanie, rod, číslo, pád, delenie čísloviek, určité, neurčité, násobné</p>	<p>Žiak rozumie funkcii ohybných slovných druhov a gramatických kategórií vzhľadom na význam umeleckého a vecného textu.</p> <p>Žiak vie vysvetliť a identifikovať určité a neurčité číslovky, vie určiť ich gramatické kategórie. Žiak vie vysvetliť a identifikovať násobné číslovky, vysvetliť ich funkciu v texte.</p> <p>žiak dodržiava pravopis čísloviek.</p>	<p><u>Kontrolný diktát č.2- číslovky</u></p>
		<p>Spojky</p>	<p>Žiak vie identifikovať slová, skupiny slov, ktoré zabezpečujú nadväznosť.</p> <p>Žiak dokáže posúdiť význam spôsobov nadväzovania v texte medzi vetou a vetnými celkami</p> <p>a správnosť ich použitia: konektory – spojky. Žiak vie identifikovať spojky</p>	

			v texte.	
		<p>Syntaktická rovina</p> <p>Holá a rozvitá veta.</p> <p>Jednočlenná a dvojčlenná veta.</p> <p>Vetný základ.</p> <p>Jednočlenná veta slovesná a neslovesná, dvojčlenná veta úplná a neúplná.</p>	<p>Žiak vie odlíšiť holú vetu od rozvitej a chápe ich využitie v umeleckom i vecnom texte. Žiak dokáže určiť prisudzovací sklad v dvojčlennej vete a vetné členy, ktoré ho tvoria, respektíve v jednočlennej vete vie určiť vetný základ a chápe využitie jednočlennej a dvojčlennej vety v umeleckom i vecnom texte. Žiak vie samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. Žiak vie v jednoduchých holých a rozvitých vetách</p> <p>správne používať základné vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich gramatickú funkciu. Žiak vie samostatne tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. Žiak vie pri tvorbe dvojčlenných viet správne používať základné vetné členy, resp. pri jednočlenných vetách vetný základ, určiť ich a zdôvodniť ich gramatickú funkciu. Žiak pri tvorbe vlastných textov využíva celú škálu vetných štruktúr.</p>	
		Umelecký opis	<p>Žiak dokáže vybrať a posúdiť texty z obsahového i formálneho hľadiska.</p> <p>Žiak vie odôvodniť správnosť vybraného textu v konkrétnej situácii.</p> <p>Žiak dokáže na základe analýzy jednotlivých textov identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o slohovom útvare umelecký opis. Žiak vie vyjadriť názor na prečítaný text – jasne sformulovať svoj čitateľský dojem, vyjadriť svoje estetický zážitok z prečítaného textu.</p> <p>Žiak vie vytvoriť osnovu, koncept pre pripravovaný text. Žiak vie vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému umelecký opis, správu o riešení projektu.</p> <p>Žiak vie nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom. Žiak vie prijať hodnotenie druhých (spolužiakov a učiteľa) a následne zapracovať identifikované chyby s cieľom zlepšiť organizáciu a nadväznosť myšlienok,</p> <p>opraviť jednotlivé chyby a formálnu úpravu</p>	<p><u>Školská písomná práca – umelecký opis</u></p>

		<p>textu. Žiak vie zdôvodniť, prečo niektoré pripomienky</p> <p>nezapracoval vo svojom texte. Pri obhajobe svojho názoru rešpektuje spoločenské a komunikačné</p> <p>pravidlá. Žiak vie zhodnotiť texty vytvorené niekým iným a svoje hodnotenie vie zdôvodniť.</p> <p>Žiak vie napísať čistopis s opravenými chybami. Žiak vie aplikovať v texte nadobudnuté</p> <p>vedomosti z ortografie, lexikológie,</p> <p>morfológie, syntaxe: žiak vie správne napísať cudzie slovo, ak sa s ním predtým stretol na hodine, žiak štylisticky správne využíva spisovné a nespisovné slová, neutrálne slová a</p> <p>citovo zafarbené (expresívne) slová,</p> <p>domáce slová a cudzie slová, zastarané slová a nové slová, slangové slová, žiak dodržiava správne tvary podstatných,</p> <p>prídavných mien a slovík vo vetách, žiak správne tvorí vzťahové</p> <p>a prívlastňovacie prídavné mená, žiak dodržiava pravopis čísloviek,</p> <p>žiak správne tvorí jednotlivé spôsoby</p> <p>slovies, žiak dodržiava pravopis prísloviek, žiak pri tvorbe viet a textu používa správny tvar slovies.</p>	
	Príhovor	<p>Žiak dokáže vybrať a posúdiť texty z obsahového</p> <p>i formálneho hľadiska.</p> <p>Žiak vie odôvodniť správnosť vybraného textu v konkrétnej situácii.</p> <p>Žiak dokáže na základe analýzy jednotlivých textov</p> <p>identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o</p> <p>slohovom útvare príhovor. Žiak vie vyjadriť názor na prečítaný text – jasne</p> <p>sformulovať svoj čitateľský dojem, vyjadriť svoje</p> <p>estetický zážitok z prečítaného textu.</p>	

		<p>Žiak vie vytvoriť osnovu, koncept pre pripravovaný text.</p> <p>Žiak vie vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému príhovor (prívet).</p> <p>Žiak vie aplikovať znalosti o formálnej úprave príhovoru.</p> <p>Žiak vie vo vlastnom prejave samostatne vhodne využiť informácie alebo jazykové výrazové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov. Žiak vie vhodne vo vlastnom prejave využiť prvky komunikácie z literárnych textov, médií, internetu. Žiak vie v danej komunikačnej situácii využívať vhodné slová, slovné spojenia, jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou a s ohľadom na regionálnu oblasť</p>	
	<p>Projekt</p> <p>Správa o riešení, výsledku projektu</p>	<p>Žiak vie vyhľadať explicitne vyjadrené informácie</p> <p>v texte- vie vyhľadať v texte rôzne údaje (miesto, čas, názov); vie správne spojiť údaje, respektíve fakty do komplexnej informácie, vyvodit' záver na základe zistených súvislostí medzi informáciami v texte; porovnať dve a viac informácií; analyzovať príčiny javov; vyvodit' čiastkové témy.</p> <p>Žiak vie usporiadať informácie podľa ich dôležitosti vo vecnom texte,</p> <p>Žiak vie vytvoriť osnovu, koncept pre pripravovaný text.</p> <p>Žiak vie vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému projekt.</p> <p>Žiak vie napísať správu o riešení projektu.</p> <p>Žiak vie v projekte a v správe o riešení projektu vytvoriť tabuľku a uviesť v nej niektoré údaje. Žiak vie aplikovať znalosti o formálnej úprave projektu a správy o riešení projektu.</p> <p>Žiak vie v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu.</p> <p>Žiak si vie systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a</p>	

		<p>následne ich uplatniť vo vlastnom texte. Žiak vie v rozličných informačných zdrojoch</p> <p>vyhľadať informácie (údaje v tabuľkách), rozlíšiť ich význam a na základe toho rozhodnúť o ich využití v rámci svojho textu.</p> <p>Žiak vie zdôvodniť výber a použitie rozličných informácií z grafov a tabuliek vo svojom texte.</p> <p>Žiak vie vo vlastnom prejave samostatne vhodne využiť informácie alebo jazykové výrazové prostriedky získané z rôznych informačných zdrojov.</p> <p>Žiak vie vhodne vo vlastnom prejave využiť prvky komunikácie z literárnych textov, médií, internetu</p>	
	Diskusia	<p>Žiak vie vyvodiť záver na základe zistených súvislostí medzi informáciami v texte; analyzovať príčiny javov; vyvodiť čiastkové témy.</p> <p>Žiak vie vo veku primeranom texte vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie.</p> <p>Žiak vie vyjadriť hlavnú myšlienku a pointu (explicitne alebo implicitne vyjadrenú).</p> <p>Žiak dokáže obhajovať svoje stanovisko a ako argumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou</p> <p>Žiak vie v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže) súvisiace s obsahom jeho textu.</p> <p>Žiak si vie systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a následne ich uplatniť vo vlastnom texte.</p> <p>Žiak si vie samostatne zvoliť a sformulovať tému adekvátnu komunikačnej situácii. Žiak vie samostatne pohotovo sformulovať základné myšlienky na zvolenú tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne, plynulo. Žiak vie</p>	

			<p>samostatne sformulovať súvislý logicky usporiadaný text na danú tému. Žiak vie samostatne použiť vhodné jazykové prostriedky v súlade s komunikačnou situáciou. Žiak vie samostatne vytvoriť rozprávanie s</p> <p>využitím priamej reči Žiak vie v danej komunikačnej situácii zvoliť</p> <p>vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom komunikácie a prostredím, v ktorom sa daná komunikácia uskutočňuje. Žiak v komunikácii zvláda zvukovú stránku</p> <p>prejavu: hlavný slovný prízvuk, artikuláciu, silu hlasu.</p> <p>Žiak vie pohotovo a bez prípravy začať a ukončiť komunikáciu a vie pritom použiť správne prostriedky.</p> <p>Žiak vie zhodnotiť kvalitu svojho ústneho prejavu alebo iného hovoriaceho (spolužiaka). Vie z hľadiska jazykovej správnosti a spoločenského tónu zhodnotiť</p> <p>vyjadrenie partnerov danej komunikácie: zhodnotiť jazykové prostriedky vzhľadom na</p> <p>cieľ komunikácie, zhodnotiť spoločenský tón komunikácie</p> <p>vzhľadom na prostredie a cieľ komunikácie. Žiak vie použiť správne výrazové prostriedky na</p> <p>vyjadrenie vlastného názoru. Žiak vie na obhajobu vlastného názoru sformulovať objektívne aj subjektívne argumenty primerané komunikácii (vie presvedčivo argumentovať). Žiak vie svoj názor kultivovaným spôsobom obhajovať. Žiak vie správne bez prípravy a samostatne</p> <p>sformulovať otázky, aby si preveril a prekontroloval, ako poslucháči porozumeli jeho výpovedi.</p> <p>Žiak vie zhodnotiť obsahovú stránku prijatého prehovoru a vie zhodnotiť spoločensky primerané argumenty v danom prehovore. Žiak vie zo strany učiteľa a spolužiakov prijať kritické hodnotenie a vysloviť argumenty na svoj uobhajobu.</p>	
--	--	--	--	--

	Tabuľka	<p>Žiak vie vyhľadať explicitne vyjadrené informácie v texte- vie vyhľadať v texte rôzne údaje (miesto, čas,názov); vie správne spojiť údaje, respektíve fakty do komplexnej informácie, vyvodit' záver na základe zistených súvislostí medzi</p> <p>informáciami v texte;porovnať dve a viac informácií; analyzovať príčiny javov; Žiak vie usporiadať informácie podľa ich dôležitosti vo vecnom texte, Žiak rozlišuje jednotlivé segmenty tabuľky, vie ich</p> <p>pomenovať a chápe vzťahy medzi nimi. Žiak vie vytvoriť tabuľku a uviesť v nej niektoré údaje.</p> <p>Žiak vie v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (slová, vety, textové pasáže)</p> <p>súvisiace s obsahom jeho textu.</p> <p>Žiak si vie systematicky a prehľadne tvoriť poznámky, zaznamenávať kľúčové slová a následne ich uplatniť vo vlastnom texte.</p> <p>Žiak vie v rozličných informačných zdrojoch vyhľadať informácie (údaje v tabuľkách), rozlíšiť ich význam a na základe toho rozhodnúť o ich</p> <p>využití v rámci svojho textu.Žiak vie zdôvodniť výber a použitie rozličných</p> <p>informácií z grafov a tabuliek vo svojom texte</p>	
	Vnútoraná kompozícia textu – pointa, úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie	<p>Žiak vie vyvodit' záver na základe zistených súvislostí medzi</p> <p>informáciami v texte; analyzovať príčiny javov; vyvodit' čiastkové témy.</p> <p>Žiak vie vo veku primeranom texte vyhľadať explicitne i implicitne vyjadrené informácie a na základe</p> <p>nich vie vyhľadať kľúčové slová v texte;vie sa orientovať v postavách. dokáže samostatne na základe explicitných, ale aj implicitných informácií: charakterizovať postavy,</p> <p>analyzovať a hodnotiť ich konanie na základe všeobecne platných morálnych hodnôt.</p> <p>Žiak vie analyzovať lexikálnu stránku textu a vysvetliť ich štylistický význam v texte. Žiak vie s využitím lexiky textu opísať prostredie,</p> <p>v ktorom sa príbeh odohráva.</p> <p>Žiak vie vyjadriť hlavnú myšlienku a pointu (explicitne alebo implicitne vyjadrenú). Žiak</p>	

		<p>dokáže obhajovať svoje stanovisko a ako argumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou. Žiak vie vyjadriť názor na prečítaný text – jasne</p> <p>sformulovať svoj čitateľský dojem, vyjadriť svoj estetický zážitok z prečítaného textu. Žiak vie identifikovať časti vnútornej kompozície rozprávania (úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie).</p> <p>Žiak vie pri vlastnej tvorbe umeleckého textu aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii textu a vytvoriť rozprávanie, v ktorom sú obsiahnuté všetky jeho fázy.</p> <p>.</p>	
	Opakovanie učiva	<p>Žiak vie identifikovať odlišné, resp. spoločné znaky nasledovných slohových útvarov/žánrov umelecký opis,</p> <p>charakteristika osoby,</p> <p>príhovor (prívet),projekt, správa o riešení projektu.</p> <p>Žiak vie navrhnúť tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou a cieľmi písania</p> <p>a stanoviť cieľ komunikácia v súlade s jej témou.</p> <p>Žiak vie rozlíšiť, porovnať a vysvetliť pojmy:umelecký opis,</p> <p>charakteristika osoby,</p> <p>príhovor (prívet),projekt, správa o riešení projektu.</p> <p>Žiak vie na základe analýzy stanovenej komunikačnej situácie vybrať vhodný slohový útvar/žáner.</p> <p>Žiak vie vytvoriť slohový útvar/žáner</p>	<p><u>Kontrolný diktát č. 3 – opakovanie učiva 6. a 7. ročníka</u></p>

			<p>a zosúladiť ho s témou písania a svoje rozhodnutie vie zdôvodniť.</p> <p>Žiak vie porovnať a odlíšiť:</p> <p>statický opis, dynamický opis, umelecký opis, charakteristika osoby,</p> <p>rozprávanie s využitím priamej (1. osoba, 3.osoba), príhovor (prívet)</p> <p>od iných jemu známych/neznámych slohových útvarov /žánrov.</p> <p>Žiak vie samostatne aplikovať svoje vedomosti o jednotlivých žánroch/útvaroch pri transformácii z jedného žánru do druhého (statický opis, dynamický opis, umelecký opis, charakteristika osoby, rozprávanie s využitím priamej reči (1.osoba, 3. osoba), príhovor (prívet).</p> <p>Žiak vie samostatne, formou tichého čítania skontrolovať svoj text s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pričom pri oprave svojho textu aplikuje nadobudnuté znalosti z pravopisu, lexikológie, morfológie, syntaxe a slohu.</p> <p>Žiak vie opraviť texty vytvorené niekým iným. Žiak vie samostatne tvoriť jednoduché holé vety, jednoduché rozvítené vety (jednočlenné a dvojčlenné vety), pričom dodržiava pravidlá slovosledu a intonácie. Žiak vie na základe zhodnotenia svojej výpovede alebo v prípade nepochopenia zo strany komunikačných partnerov pohotovo opraviť, rozvíť alebo preformulovať vety vo svojej výpovedi.</p> <p>Žiak vie na základe analýzy ústneho prehovoru komunikačného partnera zhodnotiť správnosť použitého žánru/útvaru a uplatnenie časovej a logickej postupnosti.</p>	
--	--	--	---	--

			<p>Žiak rozlíši statický a dynamický opis. Žiak vie po krátkej príprave vytvoriť statický a dynamický opis a prezentovať ich.</p> <p>Žiak vie po krátkej príprave vytvoriť umelecký opis a prezentovať ho.</p> <p>Žiak vie po krátkej príprave vytvoriť charakteristiku osoby a prezentovať ju. Žiak vie po krátkej príprave vytvoriť rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) so zachovaním logickej aj časovej postupnosti a správne ho prezentovať.</p> <p>Žiak vie vysvetliť pojem dialóg a zapojiť sa doň. Žiak vie v rámci rozprávania s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) vytvoriť dialóg. Žiak vie po krátkej príprave samostatne vytvoriť príhovor (prívet). Žiak vie prezentovať projekt, poskytnúť údaje o projekte a správu o riešení projektu.</p>	
--	--	--	--	--

Literárna výchova – 7.ročník

V obsahovom vymedzení sú farebne vyznačené témy rozširujúceho učiva , ktoré sme zaradili vzhľadom na ich podstatnosť pri preberaní jednotlivých žánrov, ucelenejší prehľad žiakov a ich lepšiu orientáciu v problematike literárnej teórie a praxe. Celkový počet hodín, ktoré sú v 7.ročníku venované v časti literárna výchova rozširujúcemu učivu je 5 .

Ďalej v priebehu školského roka žiaci aktívne využívajú služby školskej čítárne a vlastné zdroje, preto sa počíta s rozšírením o ďalšie 4 hodiny , ktoré budú v tomto ročníku venované kontrole a prezentácii čitateľských zážitkov žiakov formou čitateľského denníka (plánované žánre : báseň, poviedka, dobrodružná literatúra, moja obľúbená kniha konkrétne podľa vlastného výberu žiakov.) – teda celkové rozšírenie 10 hodín na literárnu výchovu.

Mesiac	Počet vyuč. hodín	Tematický celok (obsah – pojmy učiva)	Ciele (kompetencia, výkon)	Poznámky(témy VH) + aplikácia
--------	-------------------	--	----------------------------	----------------------------------

				prierezových tém
	6	<p>1.</p> <p>Opakovanie</p> <p>Zopakovanie všeobecných pojmov.</p>	Vie vysvetliť a aplikovať v ukážke pojmy viazaná a neviazaná reč, umelecká a náučná literatúra, postava hlavná a vedľajšie, dejová osnova, reprodukcia textu, umelecké výrzoové prostredky (epiteton, metafora, prirovnanie, zdobnenina), verš, strofa, nadpis, odsek, základné literárne žánre : báj, balada, bájka, báseň, poviedka, populárna pieseň.	
	8	<p>3. Báseň, rým</p> <p>Aplikácia pojmov poézia a báseň. Identifikácia základných znakov poézie na základe porovnania textov. Aplikácia poznatkov o rytmickom usporiadaní básne, verš. Vyvodenie a definícia pojmu združený, striedavý a obkročný rým.</p> <p>Čítanie textu s porozumením, frázovanie básnického textu v zhode s jeho rytmom, umelecký prednes. Verbalizácia čitateľského zážitku.</p> <p>.</p> <p><i>Čitateľský denník</i></p>	Vie vysvetliť pojem báseň . Vie určiť v básni, vyhľadať a vysvetliť verš ako súčasť vonkajšej kompozície a metrickú jednotku. Vie vysvetliť a graficky zaznačiť zrdužený, obkročný a striedavý rým. Vie v texte básne vyhľadať a vysvetliť jazykové prostriedky zdobnenina a prirovnanie, epiteton a metafora a vysvetliť ich význam. Pri prednese básne rešpektuje rytmickú usporiadanosť textu.	<p>1. Báseň, poézia</p> <p>2. 3.4.Verš, rým, druhy rýmov a ich identifikácia v texte</p> <p>5.6.7.Umelecké prostriedky v texte – štylisticko-lexikálna analýza ukážok</p> <p>8.Umelecký prednes</p> <p><i>OSR,ENV</i></p>
	8	<p>4.Populárna pieseň</p> <p>Aplikácia pojmu populárna pieseň.</p> <p><i>Vyvodenie pojmu evergreen.</i></p>	Vie vysvetliť pojem populárna pieseň a evergreen. Vie v texte	1.2. populárna pieseň, evergreen

		<p><i>Vyvodenie pojmu evergreen.</i> <i>Vyvodenie a definícia pojmu refrén.</i> <i>Idenifikovať refrén v populárnej piesni, vysvetlenie funkcie refrénu</i></p> <p>Čítanie textu s porozumením, frázovanie básnického textu v zhode s jeho rytmom, umelecký prednes. Kompozičná a štylisticko-lexikálna analýza textu populárnej piesne.</p> <p>Vyhľadávanie známych piesňových textov v rôznych informačných zdrojoch.</p> <p>Pokus o napísanie vlastného textu piesne. Verbalizácia čitateľského zážitku.</p>	<p>populárnej piesne vyhľadať rým a graficky ho zaznačiť a pomenovať. Vie v populárnej piesni vysvetliť pojmy rým, rytmus v súvislosti s umeleckou viazanou rečou. Pri prednesne rešpektuje rytmickú sporiadosť textu.</p>	<p>evergreen</p> <p>3.4.Kompozičná a štylistická analýza textu populárnej piesne</p> <p>5.6.vyhľadávanie známych textov populárnej piesne s dôrazom na obsahovú analýzu</p> <p>7.8.pokus o napísanie vlastného textu piesne</p> <p><i>1. refrén a jeho funkcia</i></p> <p><i>OSR, ENV, OŽZ, MUV</i></p>
	6	<p>6.Próza ako základná forma literárnej tvorby</p> <p>Próza ako súčasť umeleckej literatúry. Jej základné znaky. Porovnávanie poézie, próza.</p> <p>Štylisticko-lexikálna analýza prozaického textu. Verbalizácia čitateľského zážitku, subjektívne hodnotenie prečítaného textu.</p>	<p>Vie vysvetliť pojem próza a umelecká literatúra. Vie odlíšiť poéziu a prózu. Vie v texte vyhľadať jazykové a tematické prvky a vysvetliť ich v rámci estetickej pôsobnosti diela. Vie správne, plynule a nahlas čítať prozaický text, chápe jeho význam, dokáže sformulovať subjektívne hodnotenie prečítaného textu a primerane ho obhájiť.</p>	<p>1. 2.próza ako súčasť umeleckej literatúry, základné znaky, porovnanie s poéziou</p> <p>2.3.4.Analýza textu - postavy, dej a prostredie v prozaickom texte, kľúčové slová, dejová osnova</p> <p>5.6. Čítanie s porozumením, verbalizácia čitateľského zážitku.</p> <p><i>ENV, MUV</i></p>

10 <i>I</i>	<p>8. Poviedka</p> <p>Vyvodenie pojmu poviedka, aplikácia pojmov hlavná a vedľajšie literárne postavy.</p> <p><i>Charakteristika literárnej postavy.</i></p> <p><i>Aplikácia pojmu dialóg ako charakterizačného prostriedku literárnej postavy.</i></p> <p>Analýza textu – vnútorná kompozícia. Vyvodenie pojmu monológ.</p> <p>Čítanie textu s porozumením, analýza a hodnotenie koncepcie postáv, ich charakteristika. Komparatívna analýza – porovnanie rozprávky, povesti s poviedkou (pôvod, autorstvo, spoločné a odlišné znaky). Štylisticko – lexikálna analýza textu. Verbalizácia čitateľského zážitku, hodnotenie a obhajoba vlastného názoru.</p> <p><i>Čitateľský denník</i></p>	<p>Vie vysvetliť pojem poviedka, vie zo súboru textov určiť poviedku. Vie vysvetliť a rozlíšiť pojmy hlavná a vedľajšie literárne postavy. Vie vysvetliť podstatu jednotlivých kompozičných fáz v texte a určiť ich v rámci textu. Vie vysvetliť a ilustrovať na ukážke pojmy monológ a dialóg. Vie analyzovať text zo štylistického a lexikálneho hľadiska a vie vysvetliť funkciu jazykových prostriedkov v texte. Vie sformulovať vlastné hodnotenie textu..</p>	<p>1. vyvodenie pojmu poviedka</p> <p>2. Postavy v poviedke</p> <p>3. 4. Analýza textu – vnútorná kompozícia.</p> <p>5. Charakteristika postáv v ukážke.</p> <p>6.7. Dialóg a monológ v poviedke.</p> <p>8.9. komparatívna analýza – poviedka, povest'</p> <p>10. verbalizácia čitateľských zážitkov</p> <p><i>1. Dialóg ako charakterizačný prostriedok</i></p> <p><i>MUV, ENV, OSR</i></p>
12 <i>2</i>	<p>7. Dobrodružná literatúra</p> <p>Vyvodenie a definícia pojmu dobrodružná literatúra. Identifikácia základných znakov dobrodr. lit.. vyvodenie pojmu rozprávač.</p> <p><i>Formy rozprávača – ja a on forma.</i></p> <p>Aplikácia literárnych pojmov – úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie.</p> <p><i>Vyvodenie žánrov dobrodružnej literatúry – western, robinsonáda, detektívka.</i></p> <p>Kompozičná a štylisticko- lexikálna analýza textu, čítanie s porozumením, hodnotenie</p>	<p>Vie vysvetliť pojem dobrodružná literatúra, pojem rozprávač a identifikuje v texte jednotlivé formy rozprávača. Vie aplikovať znalosti o vnútornej kompozícii diela. Vie nájsť jazykové prostriedky, ktorými autor dosahuje napätie. Vie aplikovať svoje znalosti o literárnej postave, sformulovať hlavnú myšlienku textu, vyhľadať kľúčové slová, vytvoriť osnovu. Vie zdramatizovať ukážku. Vie hodnotiť text</p>	<p>1. vyvodenie pojmu dobrodružná literatúra.</p> <p>2.3. Rozprávač, ja a on forma rozprávača.</p> <p>4.5.6. Vnútorná kompozícia – aplikácia jednotlivých fáz v texte, hodnotenie textu.</p> <p>7.8. 9. Kľúčové slová v texte,</p>

		<p>prečítaného textu, vyhľadanie kľúčových slov, osnova a reprodukcia textu. Identifikovať časti, kde sa stupňuje napätie. Transformácia textu na dramatický.</p> <p><i>Čitateľský denník</i></p>	a argumentovať.	<p>reprodukcia napätie v texte.</p> <p>10. Hodnotenie prečítaného textu</p> <p>11.12, Transformácia textu na dramatický</p> <p><i>1.2.. Žánre dobrodružnej literatúry a ich špecifiká.</i></p> <p><i>OSR, ENV, MUV</i></p>
	1			
	5	<p>8. Krátke formy ľudovej slovesnosti</p> <p>Anekdota – vyvodenie pojmu, charakteristika základných znakov, vysvetlenie humoru v anekdote, porovnanie anekdoty s krátkymi prozaickými útvarmi (poviedka).</p> <p>Tvorba krátkeho príbehu tak, aby zodpovedal literárne – teoretickému poučeniu o anekdote.</p>	Vie vysvetliť pojem anekdota a odlišiť ho od ostatných krátkych prozaických útvarov. Vie vytvoriť krátky vtipný príbeh a pri jeho tvorbe aplikuje znalosti o anekdote.	<p>1. vyvodenie pojmu anekdota</p> <p>2. Humor v anekdote, vyhľadanie ukážok z rôznych zdrojov</p> <p>3. porovnanie anekdoty s inými prozaickými útvarmi</p> <p>4,5, tvorba krátkeho príbehu so znakmi anekdoty</p>
	9 2	<p>9. Divadelná hra</p> <p>Vyvodenie pojmu divadelná hra ako súčasť umeleckej literatúry. Aplikácia pojmu dej.</p> <p><i>Dej ako nositeľ napätia.</i></p> <p><i>Pojmy scenár, scenárista, režisér, herec, hudobný skladateľ, scénická hudba.</i></p> <p>Aplikácia znalostí o vnútornej</p>	Vie vysvetliť pojem divadelná hra. Rozlišuje dramatický a prozaický text, pozná vnútronú kompozíciu fáz divadelnej hry, odlišuje monológ a dialóg. Vie výrazne čítať text, určiť fázy vnútornej kompozície textu, sformulovať hlavnú myšlienku, identifikovať v texte umelecké jazykové	<p>1. divadelná hra ako súčasť umeleckej literatúry.</p> <p>2. Vnútorná kompozícia divadelnej hry.</p> <p>Výrazné čítanie, dialóg a monológ v divadelnej</p>

	1	kompozícii diela. Čítanie s porozumením, reprodukcia textu, technika dramatizovaného čítania. Kompozičná a jazykovo-štylisická analýza textu. Komparatívna analýza – filmové, rozhlasové, televízne spracovanie. Tvorba jednoduchého scenára, dramatizácia. <i>Čitateľský denník</i>	prostriedky a určiť ich význam. Vie transformovať text dramatický na prozaický, vytvoriť vlastný scenár divadelnej hry, vie svoje hodnotenia textu doložiť argumentmi.	v divadelnej hre. 4. Analýza textu divadelnej hry. 5.6. Komparatívna analýza divadelného, rozhlasového a televízneho spracovania. 7,8,9, Tvorba vlastného jednoduchého scenára, dramatizácia. <i>1.2. Dej ako nositeľ napätia.</i> <i>Pojmy scenár, scenárista, režisér, herec, hudobný skladateľ, scénická hudba</i>
	6	10.Opakovanie učiva		

6. Učebné zdroje :

Pri vyučovaní predmetu Slovenský jazyk a literatúra sa budeme opierať o dostupné učebnice: -Krajčovičová, Kesselová: Slovenský jazyk pre 7. roč. ZŠ, SPN 2010

Vo vyučovaní budeme využívať rôzne druhy encyklopédií, žiaci budú pracovať podľa potreby s internetom. Na skvalitnenie kultúrnosti prejavu a osvojenie spisovnej podoby jazyka budú žiakom k dispozícii: Pravidlá slovenského pravopisu, Slovník cudzích slov, Synonymický slovník, Frazeologický slovník

5. Metódy a formy práce:

Vo vyučovaní predmetu budeme informácie žiakom sprostredkovať najmä týmito metódami :

1. výklad, vysvetľovanie, riadený rozhovor
2. demonštrácia ukážok textov (využitie CD nahrávok), práca s internetom
3. analýza ukážok textov, dramatizácia textov
4. skupinová práca, breinstorming
5. tvorba tabuliek a prehľadov
6. tvorba projektov a prezentácií

Vo vyučovaní predmetu slovenský jazyk a literatúra sa chceme zamerať na prácu s textom, rozvoj čitateľskej gramotnosti a sprostredkovanie čitateľského zážitku žiakom, preto budeme využívať literárne texty dostupné na škole – školská čítareň, IKC spolupracovať s miestnou knižnicou. Žiaci každého ročníka si budú viesť

čitateľský denník. Na orientáciu a vyhľadávanie informácií, ako i samostatné vytváranie vlastných jazykových celkov budú žiaci využívať multifunkčnú učebňu školy.

6. Metódy a prostriedky hodnotenia :

Predmet slovenský jazyk a literatúra je na vysvedčení hodnotený známkou. Čiastkové úlohy budú žiakom hodnotené týmito spôsobmi :

- **slovné hodnotenie** – aktivita na vyučovaní, čiastkové odpovede (napr. pri opakovaní učiva v triede), vedenie si poznámok, úprava zošita, skupinová práca, projekty vypracovávané v skupine
- **percentuálne hodnotenie prevedené do známky** – písomné testy zamerané na preverovanie vedomostí. Percentuálne hodnotenie testov bude na známku prevedené takto :

úspešnosť žiaka	známka
100% - 90%	1
89% - 75%	2
74% - 50%	3
49% - 30%	4
29% - 0%	5

- **známka** – slohové práce (1 známka), ústna odpoveď, samostatne zadané projekty, čitateľský denník (2 známky – obsah, úprava), diktáty budú hodnotené podľa počtu chýb v doporučenom počte slov nasledovne :

počet chýb	známka
0 – 1	1
2 – 3	2
4 – 7	3
8 – 10	4
11 a viac	5

Základná škola, Vrútocká 58, 821 04 Bratislava

Plán kontinuálneho vzdelávania pre školský rok 2010/2011

Obsah

1 Úvod

2 Plán kontinuálneho vzdelávania

2.1 Identifikácia organizácie

2.2 Východisková legislatíva a úvodné pojmy

2.3 Ciele

2.4 Analýza kvalifikovanosti pedagogických a odborných zamestnancov

3 Profilácia školy

4 Plán kontinuálneho vzdelávania na školský rok 2009/2010

5 Finančné zabezpečenie kontinuálneho vzdelávania

Prílohy

1 Úvod

Dlho očakávané prebiehajúce zmeny v školstve sú významné a nie sú jednoduché. Nová legislatíva jasne definuje ďalšie smerovanie rozvoja profesionality pedagógov. Profesionálny rozvoj bude zabezpečovaný kontinuálnym vzdelávaním ako súčasť celoživotného vzdelávania. Ide o sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí, ktorého cieľom je získať, udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať, rozširovať a dopĺňať profesijné kompetencie pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca. Ide o kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej alebo odbornej činnosti, avšak aj na výkon špecializovaných činností a na výkon riadiacich činností. Dôležité je aj získanie profesijných kompetencií potrebných na splnenie kvalifikačných predpokladov na vyučovanie ďalšieho aprobačného predmetu, predmetov študijného odboru alebo na doplnenie kvalifikačných predpokladov.

Rozhodujúcim činiteľom na naplnenie tohto cieľa sa stáva vedenie školy a školského zariadenia, najmä vedúci pedagogický zamestnanec – riaditeľ. Práve on zodpovedá za kontinuálne vzdelávanie, ktoré koordinuje podľa ročného plánu kontinuálneho vzdelávania vyplývajúceho z cieľov výchovy a vzdelávania alebo z cieľov výchovno-poradenskej a terapeuticko-výchovnej činnosti školy a školského zariadenia.

2 Plán kontinuálneho vzdelávania

Základná škola, Vrútocká 58 v Bratislave je samostatná rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou. Štatutárnym orgánom zamestnávateľa je riaditeľka RNDr. Darina Bezáková, ktorá je (zo zákona) oprávnená konať v jeho mene.

Zriaďovateľom základnej školy je Mestská časť Bratislava–Ružinov v zastúpení starostom Ing. Slavomírom Drozdom,

Plán kontinuálneho vzdelávania je prerokovaný na pedagogickej rade školy a predložený zriaďovateľovi.

2.1 Identifikácia organizácie

Názov školy: ZÁKLADNÁ ŠKOLA
Adresa: VRÚTOCKÁ 58, 821 04 BRATISLAVA
IČO: 31780831
Riaditeľ školy: RNDr. DARINA BEZÁKOVÁ
Kontakty : tel.: 02/43425235, 02/43293722, e-mail: zsvrutocka@pobox.sk
Zriaďovateľ: Mestská časť Bratislava - Ružinov
Adresa: Mierová 21, 827 05 Bratislava
Platnosť dokumentu od : 1. 1. 2010

Podpis riaditeľa :

2.2 Východisková legislatíva a úvodné pojmy

Podľa § 153 zákona č. 311/2001 Z. z. (Zákonníka práce) v znení neskorších predpisov sa zamestnávateľ stará o prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov alebo o jej zvyšovanie. Zodpovednosť vedúceho pedagogického zamestnanca – riaditeľa za ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov vyplýva aj z § 5 ods. 2 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a je v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Riaditeľ školy zodpovedá za kontinuálne vzdelávanie, ktoré koordinuje podľa ročného plánu kontinuálneho vzdelávania vyplývajúceho z cieľov výchovy a vzdelávania alebo z cieľov výchovno-poradenskej a terapeuticko-výchovnej činnosti školy alebo školského zariadenia - §35 ods. (9) zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „317/2009“).

Všetky ciele a nové pojmy uvedené v materiáli sú v súlade so zákonom o pedagogických a odborných zamestnancoch a s vyhláškou 445/2009 Z.z o kontinuálnom vzdelávaní, kreditoch a atestáciách pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

Pedagogický zamestnanec aj odborný zamestnanec pri výkone pedagogickej činnosti aj odbornej činnosti **má právo na kontinuálne vzdelávanie a profesijný rozvoj** - §5 ods. (1) písm. f) zákona č. 317/2009.

Náklady spojené s atestáciami a s kontinuálnym vzdelávaním pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov, ktoré sa organizuje v **súlade s plánom kontinuálneho vzdelávania**, uhrádza zamestnávateľ, **len ak s týmto vzdelávaním zamestnávateľ súhlasí** - §57 ods. (2) zákona č. 317/2009.

Škola **plánuje finančné prostriedky** na kontinuálne vzdelávanie svojich zamestnancov **na kalendárny rok priamo v rozpočte**; tieto prostriedky sa použijú v súlade s plánom kontinuálneho vzdelávania – sú teda **účelovo viazané** - §57 ods. (3) zákona č. 317/2009.

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú.

Profesijný rozvoj je proces prehlbovania, zdokonaľovania a rozširovania kvalifikácie a profesijných kompetencií v súlade s najnovšími vedeckými poznatkami, spoločenskými potrebami a požiadavkami na výkon pedagogickej činnosti a na výkon odbornej činnosti

Kariérový systém je súbor pravidiel ustanovených na zaradenie pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca do **kariérového stupňa** a na **kariérovú pozíciu**.

Kariérový stupeň vyjadruje mieru preukázaného osvojenia si profesijných kompetencií a náročnosť vykonávania pedagogickej činnosti pedagogickým zamestnancom alebo odborným zamestnancom

Kariérová pozícia vyjadruje funkčné zaradenie pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca na výkon špecializovaných činností alebo riadiacich činností, ktoré vyžadujú získanie a uplatňovanie príslušných profesijných kompetencií.

Kariérové stupne

- a) začínajúci
- b) samostatný
- c) s prvou atestáciou

Kariérové pozície

- a) špecialista-triedny, výchovný a kariérový poradca,
uvádzajúci učiteľ, koordinátor protidrog. prevencie,
vedúci PK, MZ, koordinátor iný- / v OP,PP/

2.3 Ciele

Hlavný cieľ

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania **zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces** nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti **so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú.**

Súčasťou práce vedúceho pedagogického zamestnanca je schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravený **reagovať na potreby trhu práce a zmeny vo svojej vzdelávacej politike.**

Čiastkové ciele

vychádzajú z druhov kontinuálneho vzdelávania a z priznávania kreditov. Zákon umožňuje ich napĺňanie **prostredníctvom vzdelávaní:**

1. **Adaptačné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon činností samostatného pedagogického zamestnanca alebo samostatného odborného zamestnanca, ktoré nezíska absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v požadovanom študijnom odbore poskytujúcom žiadaný stupeň vzdelania. Je určené pre začínajúcich pedagogických a odborných zamestnancov školy alebo školského zariadenia. Poskytovateľom je kmeňová škola. **Za tento typ vzdelávania sa nezískavajú kredity.**

2. **Aktualizačné vzdelávanie** poskytne aktuálne poznatky a zručnosti potrebné na udržanie si profesijných kompetencií na štandardný výkon alebo na prípravu na vykonanie atestácie. Atestačné aktualizačné vzdelávanie poskytujú len vysoké školy podľa akreditovaných programov. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.**

3. **Inovačné vzdelávanie** umožní pedagogickým zamestnancom zdokonaľiť si profesijné kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej činnosti alebo na štandardný výkon odbornej činnosti. Poskytovateľmi môžu byť školy a inštitúcie s akreditovanými programami. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity, okrem funkčného inovačného vzdelávania, za ktoré sa kredity nezískavajú.**

4. **Špecializačné vzdelávanie** zabezpečí získať profesijné kompetencie potrebné na výkon špecializovaných činností. Poskytovateľmi môžu byť školy a inštitúcie s akreditovanými programami. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.**

Pedagogickým zamestnancom – **špecialistom** je triedny učiteľ, výchovný poradca, kariérový poradca, uvádzajúci pedagogický zamestnanec, vedúci predmetovej komisie, vedúci metodického združenia alebo vedúci študijného odboru, koordinátor informatizácie, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom, napríklad poradca pre vzdelávanie prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, špecialista na výchovu a vzdelávanie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, cvičný pedagogický zamestnanec, koordinátor prevencie. Odborným zamestnancom – špecialistom je uvádzajúci odborný zamestnanec, supervízor, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom napríklad koordinátor prevencie, výchovný poradca, kariérový poradca.

5. **Funkčné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon riadiacich činností vedúcich pedagogických a odborných zamestnancov. **Za tento typ vzdelávania sa nezískavajú kredity.**

6. **Kvalifikačné vzdelávanie** umožní získať profesijné kompetencie požadované na doplnenie kvalifikačných predpokladov alebo splnenie kvalifikačného predpokladu na vyučovanie ďalšieho aprobačného predmetu. **Za tento typ vzdelávania sa získavajú kredity.**

7. Ak škola má pedagogických zamestnancov, ktorí získali vzdelanie absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v inom ako požadovanom študijnom odbore na výkon pedagogickej činnosti, **potrebujú si doplniť kvalifikačný predpoklad** tzv. „**pedagogickú spôsobilosť**“ pre príslušnú kategóriu a podkategóriu pedagogického zamestnanca získaním vzdelania v oblasti:

a. pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov alebo didaktiky odborného výcviku, (ďalej len „pedagogická spôsobilosť“) – **nezískavajú kredity,**

b. pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov alebo didaktiky odborného výcviku a špeciálnej pedagogiky, ďalej len „špeciálno-pedagogická“ spôsobilosť, ak má vykonávať pedagogickú činnosť v triede, v škole alebo v školskom zariadení s výchovno-vzdelávacím programom pre deti alebo žiakov so zdravotným znevýhodnením – **nezískavajú sa kredity,**

c. ďalšieho študijného odboru alebo aprobačného predmetu – **získavajú kredity.**

Zákon umožňuje napĺňanie čiastkových cieľov **nielen prostredníctvom vzdelávaní**, ale aj:

1. prezentovaním **inovačných postupov práce učiteľa, ktorými sú najmä autorstvo alebo spoluautorstvo** schválených alebo odporúčaných učebných pomôcok vrátane počítačových programov, učebníc, učebných textov, metodických materiálov a pracovných zošitov, iné tvorivé aktivity súvisiace s výkonom pedagogickej praxe alebo výkonom odbornej činnosti, napríklad výsledky výskumu, patenty, vynálezy, odbornopreventívne programy, odborné články publikované v odbornej literatúre. **Za autorstvo alebo spoluautorstvo sa priznávajú kredity.**

2. možnosť absolvovať **vzdelávanie v zahraničí**. Ak súvisí s výkonom pedagogickej činnosti alebo s výkonom odbornej činnosti, tak sa za dané vzdelávanie **v zahraničí priznávajú kredity.**

2.4 Analýza kvalifikovanosti pedagogických a odborných zamestnancov

a) Zloženie pedagogických zamestnancov školy

Počet zamestnancov školy: 43

Z toho: pedagogickí a odborní zamestnanci: 32 z toho: pedagogickí: 30 odborní: 2

nepedagogickí zamestnanci : 11

Pedagogickí zamestnanci: učitelia: 25 z toho nekvalifikovaní: 1

vychovávateľia ŠKD: 5

b) Zoznam pedagogických a odborných zamestnancov :

P.č.	Meno	Kategória PZ	Kariér.stupeň /pedagóg/	Kariérová pozícia	Budúci karié- rový rast
Pedagogickí zamestnanci					
1.	Mgr. Matulová Iveta	uč. 2. stupňa	s 1. atestáciou	špecialista	s 2. atestáciou
2.	Mgr. Vidovencová Helena	uč. 1. stupňa	s 1. atestáciou	špecialista	s 2. atestáciou
3.	Mgr. Kosegiová Alžbeta	uč. 1. stupňa	s 1. atestáciou	špecialista	s 2. atestáciou
4.	Mgr. Kajošová Petra	uč. 1. stupňa	samostatný	špecialista	s 1. atestáciou
5.	Mgr. Cíchová Jana	uč. 2. stupňa	samostatný	špecialista	s 1. atestáciou
6.	PaedDr. Balážová Marta	uč. 2. stupňa	s 1. atestáciou	špecialista	s 2. atestáciou
7.	Mgr. Boledovičová Alena	uč. 1. stupňa	s 2. atestáciou	špecialista	-
8.	Mgr. Kopalová Eva	uč. 1. stupňa	samostatný	špecialista	s 1. atestáciou
9.	Mgr. Koršňáková Darina	uč. 1. stupňa	samostatný	špecialista	s 1. atestáciou
10.	Ing. Šišoláková Ivana	uč. 2. stupňa	s 1. atestáciou	špecialista	s 2. atestáciou
11.	Mgr. Jenikowský Daniel	uč. 1. stupňa	samostatný	špecialista	s 1. atestáciou
12.	Mgr. Viglašová Iveta	uč. 1. stupňa	s 1. atestáciou	špecialista	s 2. atestáciou
13.	Mgr. Kuželová Mária	uč. 1. stupňa	samostatný	špecialista	s 1. atestáciou
14.	PhDr. Beranová Viera	uč. 2. stupňa	s 1. atestáciou	špecialista	s 2. atestáciou
15.	Mgr. Skovajsová Helena	uč. 2. stupňa	s 1. atestáciou	špecialista	s 2. atestáciou
16.	Mgr. Frušová Miroslava	uč. 2. stupňa	nekvalifikovaný	špecialista	samostatný
17.	Mgr. Krafčíková Zuzana	uč. 2. stupňa	samostatný	-	s 1. atestáciou
18.	Mgr. Kobesová Eva	uč. 1. stupňa	začínajúci	špecialista	samostatný
19.	Mgr. Lešová Beata	uč. 2. stupňa	s 1. atestáciou	špecialista	s 2. atestáciou
20.	Mgr. Pavlíková Mária	uč. 1. stupňa	samostatný	-	s 1. atestáciou
21.	prom.ped. Kovács Ludovít	uč. 2. stupňa	s 1. atestáciou	-	s 2. atestáciou
22.	Čopíková Dana	vychovávateľ	samostatný	-	s 1. atestáciou
23.	Mgr. Baková Hana	vychovávateľ	začínajúci	-	samostatný
24.	Bc. Domanická Ivana	vychovávateľ	samostatný	-	s 1. atestáciou
25.	Jevočinová Helena	vychovávateľ	samostatný	-	s 1. atestáciou
26.	Zezulová Helena	vychovávateľ	samostatný	-	s 1. atestáciou

6. PaedDr. Balážová Marta	uč. 2. stupňa	MAT,IFV	Špecialista-	tried.uč.,vedúci PK PR pred
7. Mgr. Boledovičová Alena	uč. 1. stupňa	1.ročník	Špecialista-	tried.učiteľ,vedúci MZ 1. st.
8. Mgr. Kopalová Eva	uč. 1. stupňa	3. ročník	Špecialista-	triedny učiteľ
9. Mgr. Koršňáková Darina	uč. 1. stupňa	3.ročník	Špecialista-	triedny učiteľ
10. Ing. Šišoláková Ivana	uč. 2. stupňa	PŘI, CHE, TEH	Špecialista-	triedny učiteľ
11. Mgr. Jenikowský Daniel	uč. 1. stupňa	2.ročník	Špecialista-	triedny učiteľ
12. Mgr. Viglašová Iveta	uč. 1. stupňa	4.ročník	Špecialista-	triedny učiteľ
13. Mgr. Kuželová Mária	uč. 1. stupňa	4.ročník	Špecialista-	triedny učiteľ
14. PhDr. Beranová Viera	uč. 2. stupňa	ANJ, DEJ, TPP	Špecialista-	tried.uč.vých.akariér.porad
15. Mgr. Skovajsová Helena	uč. 2. stupňa	TEV, ETV	Špecialista-	vedúci PK VYCH predmet.
16. Mgr.Frušová Miroslava	uč. 2. stupňa	ANJ, NEJ	Špecialista-	triedny učiteľ
17. Mgr.Krafčíková Zuzana	uč. 2. stupňa	GEO, THD	-	-
18. Mgr.Kobesová Eva	uč. 1. stupňa	2.ročník	Špecialista.	triedny učiteľ
19. Mgr. Lešová Beata	uč. 2. stupňa	MAT, TEH	Špecialista-	triedny učiteľ
20. Mgr. Pavlíková Mária	uč. 1. stupňa	NBV	-	-
21. prom.ped. Kovács Ludovít	uč. 2. stupňa	FYZ	-	-
22. Čopíková Dana	vychovávateľ	ŠKD	-	-
23. Mgr. Baková Hana	vychovávateľ	ŠKD	-	-
24. Bc. Domanická Ivana	vychovávateľ	ŠKD	-	-
25. Jevočinová Helena	vychovávateľ	ŠKD	-	-
26. Zezulová Helena	vychovávateľ	ŠKD	-	-
27. RNDr. Bezáková Darina	uč. 2. stupňa	BIO,SEE	vedúci zam-	riaditeľka školy
28. Mgr. Santerová Janka	uč. 1. stupňa	3.ročník	vedúci zam-	ZRŠ 1. st., uvádzajúci učiteľ
29. Zlievská Edita	uč. 2. stupňa	SJL, VYV	vedúci zam-	ZRŠ 2. stupeň
30. Mgr.Holocsiová Rozália	uč. 2. stupňa	ANJ 1.,2. st.	Špecialista-	triedny učiteľ
Odborní zamestnanci				
30. PhDr. Pavlíková Jana	škol.psychol.			
31. Mgr. Klaudová Jana	škol.špec.ped.			

3. Profilácia školy

Škola je situovaná v príjemnom a tichom prostredí Rapošovho parku v Trnávke. V našej škole bolo v predchádzajúcich rokoch zrealizovaných niekoľko pozitívnych rekonštrukcií a opráv:

Výmena okien za plastové

Rekonštrukcia soc. zariadení

Rekonštrukcia telocvične

Rekonštrukcia budovy školskej jedálne a výmena zariadenia a vybavenia kuchyne.

Školská jedáleň sa teší výbornej povesti medzi ružinovskými školskými jedálňami.

Učebný plán:

Výučba cudzích jazykov – ANJ, NEJ – podľa výberu od 1. ročníka

Na I. stupni –**vyučujeme ANJ:** 1.a 2.roč. –2 hod. týždenne povinne podľa Školského vzdeláv. programu

3. roč. -3 hod. týždenne povinne podľa Školského vzdeláv. programu

4. roč. –3 hod. týždenne- rozšírené vyučovanie anglického jazyka

Na II. stupni - 5. roč – ANJ - 4 hod. týždenne

6. – 9. roč. ANJ 3 hod. týždenne

6. roč. – povinný druhý cudzí jazyk – **nemecký** v počte 1 vyučov. hod. týždenne

7. roč.- povinný druhý cudzí jazyk – **nemecký** v počte 2 vyučov. hod. týždenne

Podľa školského vzdelávacieho programu vyučujeme nový predmet v 5. ročníku – **Tvorba a prezentácia projektov** v počte 1 hod. týždenne.

Učebňa výpočtovej techniky je doplnená novými počítačmi /celkový počet 24 kusov/ na vyučovanie informatiky na 2. stupni a informatickej výchovy na 1. stupni a taktiež v mimovyučovacom čase na krúžkovú činnosť pre žiakov I. aj II. stupňa. Na všetkých vyučovacích hodinách možno využívať 2 ks interaktívnej tabule.

Školský klub detí - je zriadených 5 oddelení - 123 žiakov

Starostlivosť o integrovaných žiakov s poruchami správania a učenia s individuálnym výchovno-vzdelávacím plánom a pre žiakov vyžadujúcich špeciálnu a psychologickú starostlivosť poskytujú **školský psychológ a školský špeciálny pedagóg**

Orientáciu žiakov II.stupňa pre výber strednej školy a následné budúce povolanie usmerňuje **výchovný a kariérový poradca**

Projekty, do ktorých je škola zapojená : - **Škola podporujúca zdravie**

- **Správaj sa normálne**

- **Póla radí deťom**

- **Projekt Adamko**

- Noc v knižnici
- Strom života
- Tenis do škôl
- Aktívne globálne školy – Človek v ohrození
- Modrá škola
- Škola priateľská deťom – UNICEF
- Otvorená škola- oblasť športu
- Červené stužky

Žiaci si v mimovyučovacom čase môžu rozvíjať svoje schopnosti a zručnosti na vzdelávacie poukazy v **18 krúžkoch**:

Práca s PC I., II. Orientálne tance I. a II., Tenisový, Pytagoras-matematický, Turistický I.,II., Loptové hry, Kultúrno- poznávací, Nemecký jazyk, Poznaj svoje mesto I.,II., Pohybové hry I., II., Výtvarná dielňa I.,II., Výtvarný ateliér.

Pre žiakov I. a II. st. organizujeme **školu v prírode**, podľa záujmu **plavecký výcvik**, **lyžiarsky výcvik**, **zahraničný zájazd** a množstvo rôznych zaujímavých aktivít.

Pitný režim v škole - je zabezpečený formou automatu na teplé nápoje, máme školský bufet s možnosťou zakúpenia hygienicky balenej suchej stravy a zdravých nápojov a prebieha školský projekt RAJO- ochutené mliečka a ovocné šťavy každý deň. V priestoroch školy sa nachádza zubná ambulancia. Je zabezpečená doprava žiakov zo Studenej ulice.

Naša škola sa riadi mottom:

Každý človek má svoje prednosti a obmedzenia, každý môže byť uvedomelý, produktívne mysliaci, skutočný víťaz. Vízia našej školy : nadaných žiakov vyzdvihnúť, nepriebojných žiakov povzbudiť, žiakov s poruchami učenia integrovať.

4. Plán kontinuálneho vzdelávania na školský rok 2010/2011:

Druhy kontinuálneho vzdelávania a konkrétny **záujem pedagóg. a odborných zamestnancov** :

1. Adaptačné bez kreditov	Kobesová Eva. od 1. 9. 2010 do 30. 6. 2011
2.Špecializačné kredity áno	Šišoláková I., Matulová I.

3. Funkčné bez kreditov	Zlievská E.,
4. Aktualizačné kredity áno	Cíhová J., Beranová V., Koršňáková , Bezáková D.
5. Vlastné aktualizačné kredity áno	
6. Prípravné atestačné kredity áno	Bezáková D., Santerová J., Skovajsová H., Lešová B., Beranová V., Matulová I., Kajošová P., Kuželová M.,
7. Inovačné kredity áno	Beranová V.
8. Špecializačné inovačné kredity áno	
9. Funkčné inovačné kredity áno	
10. Kvalifikačné kredity áno	Frušová M., Balážová M., Kajošová P., Kuželová M., Viglašová I., Boledovičová Koršňáková D., Beranová V.

5. Finančné zabezpečenie kontinuálneho vzdelávania:

Vzhľadom k tomu, že jednotlivé akreditované druhy kont. vzdelávania sa otvárajú v priebehu roka 2010 postupne v MPC, ŠPÚ, ÚIPŠ a i., nie je možné dopredu presne stanoviť koľko pedagog. a odbor. zamestnancov sa ktorého kontinuálneho vzdelávania zúčastní podľa ponuky. V návaznosti na túto skutočnosť nie je možné ani dopredu stanoviť sumár výšky kreditového príplatku pre jednotlivých ped. zamestnancov a zahrnúť finančné prostriedky do rozpočtu školy. Je možné sledovať iba priebeh vzdelávaní a počet kreditov pedagog. a odborných zamestnancov. Kredity je možné získať až po ukončení kontin. vzdelávania. Za 30 získaných kreditov patrí pedagog. a odbornému zamestnancovi k platu 6 %-ný kreditový príplatok, za 60 získaných kreditov patrí pedagog. a odbornému zamestnancovi k platu 12%-ný kreditový príplatok. Jednotlivé druhy kontinuál. vzdelávania trvajú rôzne dlhý čas, podľa počtu hodín a prideleného počtu kreditov.

Z týchto skutočností vyplýva, že v kalendárnom roku 2010 zrejme nedosiahne žiadny pedagog. ani odborný zamestnanec minimálny počet- 30 kreditov, potrebných na udelenie 6%-ného kreditového príplatku.

Vedenie školy po prerokovaní s ekonomickým zamestnancom prijalo závery, podľa ktorých:

1. Žiadnemu ped. a odbornému zamestnancovi nebudú preplácané cestovné náklady na dopravu počas kontin. vzdelávania
2. Ak sa ped. a odborný zamestnanec zúčastní kontin. vzdelávania, ktoré by bolo spoplatnené, škola nebude uvedené finančné náklady preplácať
3. Pedagog. a odborný zamestnanec nebude absolvovať kontin. vzdelávanie počas pracovného času v dopoludňajších hodinách, iba popoludní a v čase pracovného voľna, okrem vzdelávaní, ktoré sú vzdelávacou inštitúciou refundované.
4. Pedagog. a odborný zamestnanec si nebude robiť nároky na finančné ani iné zvýhodnenie za vzdelávanie v mimopracovnom čase- v čase svojho osobného voľna.

Prílohy:

**Osobné plány profesijného rastu pedagogických a odborných zamestnancov pre škol. rok
2010/2011**

